וועטער: קלאָר און וואַרים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

דאָס אידישע וואָרט

THE GATEWAY OF THE WEST.

THE ISRAELITE PRESS

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עסטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאָג

זון אויפגאנג — 4.20
זון אונטערגאנג 8.41

Vol. 21, No. 124. Winnipeg, Friday June 26, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג פרייטאָג, יא׳ תמוז, תרצ״א.

קיינער וועט ניט דארפן הונגערן אין קאנאדע, זאגט ארבעטס מיניסטער, סענאטאר ראבערטסאָן

אגב - אורחא

פון מארס

שמועסן וועגן טאָג־פראגעם

״ס׳איז גוט צו זיין א יתום״.— וואו מען פארשט און וואו מען פארשט ניט. — דער הייליקער פרינצים פון שערער און געשארענע סוז פאר־היט ווערן!— די אפענסיווע אויפ׳ן ווייץ פול

האט איין קעניגלאכע קאמיסיע אנומלט אויסגעפונען אז דער ״גריין עקסטשענדזש״ סיסטעם פון ספעקולאציון קויף און פאר־קויף פון דעם פארמערס תבואה איז אויס־געצייכנט.

גוט, נאטירלאך, — פאר׳ן פארמער. די בערזע ספעקולאנטן זיינען נעבאך אַן א טאטן. פאר זיי איז ניטא וועד זאל זיך...

זאגט צו אז פעדעראלע רעגירונג וועט צוערשט נעמען אין אנבאטראכט די נויטן פון דער וועסט

מיניסטער ווינט ווען ער רעדט וועגן דעם חורבן פון די פארמערס אין די טרוקענע געגנטן פון סאסקאטשעוואן. — זאגט אז פעדעראלע רעגירונג וועט זיכער פארגרעסערן איר הילף, אבער מוניציפאליטעטן טארן אויך ניט פארנאכלעסיקן זייערע פליכטן. — ווייזט אָן, אז הכנסה פון פעדעראלער רעגירונג איז אויך געפאלן אויף 100 מיליאָן דאלאר א יאר

״אויף וויפל מיר וועלן דאס נאר וויסן, וועט קיינער ניט דערלאזן ווערן צו שטאר־בען פון הונגער אין קאנאדע״. — האט ... מיניסטער, ... מיט ... צו ... לאנגע. ... אין אונ־... מי־... וועט ... געזעל־... דאך, ... רע־... א סך ... ווערן״.

צען און אירע הכנסות זיינען געפאלן אויף 100 מיליאָן דאלאר א יאר

די דעלעגאציע פון מאניטאבא וואס האט פארהאנדלט מיטן מיניסטער איז גע־ווען אנגעפירט פון פרעמיער ברעקען און איז באשטאנען פון פארשטייער פון דער פראווינציעלער רעגירונג און פון די מו־ניציפאליטעטן.

דער מיניסטער האט אין פארלויף פונם שמועס אויסגעדריקט זיין גלויבן, אז די פעדעראלע רעגירונג, וועט דאס יאר אפשר בייטראגן פאר ארבעטסלאזיקייט הילף מער ווי לעצטן יאר.

די מאניטאבער פארשטייער האבן גע־שילדערט די שווערע לאגע אין דער פראַ־ווינץ. פרעמיער ברעקען האט אנגעצייגט, אז קאנאדע פראדוצירט 7 מאל מער ווייץ ווי זי דארף פאר איר אייגענעם געברויך, און זי פראדוצירט מער ווי זי דארף אלע

אנדערע פארם פראדוקטן, אויסער בייקאן און אייער. אין וואס זי נויטיקט זיך דערפאר באזונדערס, איז אין אן אויסלענ־דישן מארק פאר אירע פראדוקטן. אז ניט וועט דער לעבנס שטייגער פון מערב קא־נאדער פארמערס רעדוצירט ווערן צום מצב פון פויערים.

אלע זיינען געווען מיט דער מיינונג, אז די לאנגע קומענדיקן ווינטער וועט זיין א שווערערע ווי לעצטן ווינטער, אויב קיין געהעריקע מיטלען וועלן ניט אנגענומען ווערן.

סענאטאר גידעאן ראבערטסאן

עגיפטישע סטודענטן, אנגענומען פאר אידן, גע׳ממית׳ט אין ווין

עגיפטישער קאנסולאט שיקט ארוין שטארקן פראטעסט צו רעגירונג. — שטריינגערע מיטלען אנגענומען פון רעגירונג אפצושטעלן אנטיסעמיטישע אויסברוכן. — אנטי־אידישע אויסברוכן אין סאלאניקא פון אן ערנסטן כאראקטער

(ספעציעלע טעלעגראמע צו ״דאס אידישע ווארט״ פון ״איטא״)

ווין, יוני 26 (איטא).— רייטנדיקע פאליציי איז נעכטן ארויסגערופן געוואָרן צו צעטרייבן א באנדע נאציאנאל־סאציאליסטישע סטודענטן, וואס האבן אטאקירט די ראנג קאפע. אין א פארזוך אי־בערצושרעקן די באזוכער אין קאפע, האבן די כוליגאנישע סטודענטן געווארפען שטיינער און געשאסן פון רעוואלווערן. איין איד איז פארוואונדעט געוואָרן און איין סטודענט איז ארעסטירט געוואָרן.

דער עגיפטישער קאנסולאט אין ווין האט נעכטן איבערגעגעבן א פארמעלן פראטעסט צו דעם עסטרייכער אויסלענ־דישן מיניסטעריום קעגן דעם כוליגאניזם פון די נאציאנאל־סאציאליסטישע סטו־דענטן, וועלכע האבן דעם פריערדיקן אוונט צע׳ממית׳ט און פארוואונדעט א צאל עגיפטישע סטודענטן, וועלכע זיי האבן אנגענומען פאר אידן.

די רעגירונג, וועלכע האט זיך דערפילט זייער אומבאקוועם צוליב די סטודענטי־שע אומרוען, האט נעכטן ארויסגעגעבן א שטרייננגן באפעל צו דער פאליציי צו מאכן א סוף צו די אומרוען. ווי א רעזול־טאט פון דעם באפעל, האט די פאליציי נעכטן ארומגערינגלט דעם אוניווערסיטעט דיסטריקט, אונדי אומרואיקע סטודענטן, זיינען גראב באהאנדלט געוואָרן פון דער פאליציי, ווען זיי האבן געפרואווט צו מאכן ראיאטן..

די סטודענטן פארשפרייטן ווייטער אנ־טי־אידישע פלוג־בלעטלאך איבער פאלא־ניקער גאסן, און כאטש די מאכט באַ־קעמפט דעם אנטי־אידישן קאמפיין, איז די אידישע באפעלקערונג שטארק באאומ־רואיקט.

—(::)—

אידן אטאקירט אין סאלאניקא

פאריז, יוני 26 (איטא).— אנטי־אי־דישע אויסברוכן זיינען נעכטן פארגעקו־מען אין סאלאניקא, לויט באריכטן אין היגער פרעסע. סטודענטן האבן אטאקירט אידישע פארביייגייער, און אנטי־אידישע פלוג־בלעטלאך זיינען פארשפרייט געוואָ־רען, אין וועלכע די באפעלקערונג ווערט גערופן צו באיקאטירן די אידן, באשול־דיקנדיק דעם אידישן ספארט קלוב ״מכבי״ אין מאכן פראפאגאנדע פאר מאַ־קעדאָניע, קעגן גריכנלאנד.

די רעגירונג האט פארעפנטלאכט א רוף פאר פרידן, באטאנענדיק די לאיא־ליטעט פון די אידישע בירגער און אויפ־פאדערנדיק די באפעלקערונג צו רעספעק־טירן די אידן.

די אנטי־אידישע אויסברוכן אין סאַ־לאניקא, וועלכע האבן אנגעהאלטן פאר צוויי טעג, ווערן אבער נאך פארגרעזצט כאטש די פאליציי צעטרייבט די אגיטאַ־טארן, און מען האט מורא פאר נייע אטאַ־קעס.

נעכטן האט א המון באנייט די אטאקע אויף דעם מכבי קלוב, פארוואונדנדיק עטלאכע אידישע יונגעלייט און צעברעכנ־דיק דאס מעבל. רייטנדיקע פאליציי איז אונטערגעקומען אביסל צו שפעט, צע־טרייבנדיק דעם המון.

פרץ־שול גיט קינדער 2 חדשים וואקאציע

ווי מ׳גיט אונז איבער, וועט זיך דאס יאר די פרץ־שול שליסן אויף די זומער חדשים זונטאג דעם 28טן יוני.

אין משך פון די זומער חדשים, וועט יעדן פרייטאג נ. מ. זיין א לערער אין שול און וועט ארויסהעלפן די קינדער וואס דארפן טאן זומער ארבעט כדי צו קאנען אריבער אין די העכערער קלאסן.

די לערער פון פרץ־שול דערווארטן, אז די עלטערן וועלן אויסנוצן די געלעגנהייט און זעען געבן זייערע קינדער די נוי־טיקע הילף אין לערנען. דער זעלבער לערער וועט אויך ארויסגעבן די קינדער ביכער פון דער קינדער ביבליאטעק.

די שול וועט זיין געשלאסן ביזן 1טן סעפטעמבער.

—(:־:)—

״טריידער הארן״ געשטארבן

לאנדאן, יוני 26.— אלפרעד אלאיזיוס, באקאנט אונטערן נאמען ״טריידער הארן״, איז דא געשטארבן נאך א קורצער קראנק־הייט אין עלטער פון 78 יאר.

דער פארשטארבענער איז געווען באַ־קאנט ווי דער מיט־שרייבער פונם באריח־טען בוך ״טריידער הארן״.

—(::)—

פרעז. פון קאליפארניער טו־ריסטן ביוראָ וועט זיך באגע־גענען מיט באקאנטע אין ברענדאָן

דזשאן הופער, פרעזידענט פון קאלי־פארניער טוריסטן פארבאנד, לאזט אונז צו וויסן, אז ער וועט זיך באגעגענען מיט זיינע פריינט, איינשליסנדיק זיינע אידי־שע פריינט וואס האבן באזוכט קאליפאר־ניע, ביי דער אויסשטעלונג אין ברענדאָן, קומענדיקן מיטוואָך, יולי 1טן, (דאמיניאן דעי) ווען די געוועזענע איינוואוינער פון מאניטאבא, איצט אין די שטאטן, וועלן אויפנעמען ווי זייערע געסט די געוועזענע אמעריקאנער איינוואוינער, איצט אין מאניטאבא.

צושריפט צום סטעמפ באריכט, וואס איז געווען קעגנעריש צום ווייץ־פול, אויסגעשניטן פונ׳ם באריכט

אטאווא, אנט., יוני 26.— ה. ה. סטי־ווענס, האנדלס מיניסטער, האט זיך אין נאמען פון דער רעגירונג אפגעטרייסלט פונם צושריפט 12 צום סטעמפ באריכט, וועלכער האט ארויסגערופן א שטורם פון פראטעסטן אין הויז מצד די אנהייננגער פונ׳ם ווייץ פול.

דער צושריפט האט מיט זיך פארגע־שטעלט א טאבעלע, וואס האט פארציי־כענט פרייזן פון ווייץ פאר א געוויסן פע־ריאד טאג נאך טאג, און וואס האט גע־דארפט דערווייזן, אז פארמערס וואלטן געקראגן מער פאר זייערע ווייץ אויפן אפענעם מארק, ווי פונם פול.

מר. סטיווענס האט דערקלערט, אז די רעגירונג איז קעגן דעם דאזיקן צושריפט, און אז ער איז אריין על פי טעות אין די ערשטע אויסגאבן, און ווי נאר די רעגירונג האט זיך פון אים דערוואוסט, האט זי אים גלייך אויסשניידן און איבערדרוקן דעם באריכט אן דער צושריפט..

דער מיניסטער האט ווייטער פארזי־כערט אז סער דזשאשיא סטעמפ, דער פארזיצער פון דער קאמיסיע איז ניט שולדיק פאר איינשליסן דעם צושריפט אינם באריכט, אז ער האט ניט געוואוסט פון דעם. ניכער פון אלץ, האט מר. סטי־ווענס געזאגט, איז דער צושריפט צוגע־געבן געוואָרן פון מר. סענפארד עוואנס, א מיטגליד פון דער קאמיסיע.

(מר. סענפארד עוואנס האט פאר פאר־שטייער פון דער פרעסע דא קאטעגאריש געלייקנט מר. סטיווענס באשולדיקונג, און האט דערקלערט, אז ער ווייס אליין ניט, ווי אזוי דער צושריפט האט זיך אריינגע־כאפט אינם באריכט.—רעד.)

די פראגע איז אין הויז אויפגעהויבן גע־וואָרן פון וו. ר. מאדרוועל, וועלכער האט כאראקטעריזירט דעם צושריפט ווי א שטיק פראפאגאנדע פארן גריין עקס־טשענדזש און קעגן דעם פול. אנדערע האבן זיך דערנאך היציק באטייליקט אין דער דיסקוסיע. פון דער דיסקוסיע איז געוואָרן קלאר, אז דער צושריפט איז גע־דרוקט געוואָרן שוין נאכדעם ווי דער באריכט איז געווען אפגעדרוקט. די פאר־טיידיקער פונם פול האבן אויך קלאר גע־מאכט, אז דער צושריפט גיט פאלשע אינפארמאציעס וועגן דער לאגע.

—(::)—

היינט י. מ. ה. א. אין שפאנענ־דער פוטבאל גיים

היינט 6.30 נאכמיטאג וועט די פוט־באל טים פון דער י. מ. ה. א. שפילן א גיים קעגן דער טים פון די ״יוניראס״ אין ״וועסלי גראונדס״, פארטעדזש עווע.

די דאזיקע צוויי טימס שטייען איצט גלייך אויף גלייך אין אויסצייכענונג און זיי וועלן היינט אנפירן א ספארטישן קאמף פארן צווייטן פלאץ. ווער עס וועט פון זיי געווינען וועט נאכדעם האבן די פריווילעגיע צו שפילן מיט דער פארא־יאריקע טשעמפיאנשיפ טים ״סאנס אוו ענגלאנד״, פאר דער טשעמפיאנשיפ פאר היינטיקן יאר.

א גרויסער עולם ווערט היינט דערווא־רטעט און עס פארשפרעכט צו זיין אן אינטערעסאנטע און קעמפעריש שפיל..

—(:־:)—

נומערוס קלאוזוס אין לאטוויע אפגעשטעלט

רינע, יוני 23 (איטא).— דער לאטווי־שער סעים האט נעכטן אנגענומען א גע־זעץ־פראיעקט וואס שאפט אפ דעם נו־מערוס קלאוזוס אין די לאטווישע אוני־ווערסיטעט.

לויט דעם דאזיקן געזעץ, וואס איז פארגעשלאגן געוואָרן דורך די אידישע דעפוטאטן, ווערן אפגעשאפט אלע באַ־גרעניצונגען אויף אויסלענדישע סטודענטן, וואס האבן געענדיגט אוניווערסיטעטן אין זייערע לענדער.. די דאזיקע סטודענטן וועלן איצט קאנען האלטן שטאט־עקזא־מענס אן וועלכע עס איז באגרעניצונגען.

—(:;)—

ארעסט פון אידישן שטאט־אינזשענער אין חיפה, רופט ארויס איבערראשונג

חיפה, יוני 26 (איטא).— דער היגער אידישער שטאט־אינזשענער, זיפרין, איז דא נעכטן ארעסטירט געוואָרן און זיין ארעסט האט ארויסגערופן אלגעמיינע איבערראשונג.

אינזשענער זיפרין ווערט באשולדיקט אין האבן געהאלפן צוויי קלויערקס אין טעכנישן דעפארטמענט צונעמען 100 דאַ־לאר פון דעם היגן שטאט־ראט.

—(::)—

היינט באריכט פון לינקע פוע״צ קאנפערענץ

א באריכט און אפשאצונג פון דער 5טער לאנד־קאנפערענץ פון די לינקע פועלי ציון, וועט אפגעהאלטן ווערן היינט, 9 אוונט, אין פרץ־אינסט., פון מ. מע־נאכאוסקי, היגער דעלעגאט צו דער קאנ־פערענץ.

די פארזאמלונג איז אן אפענע און אלע

ה. ס. ב. ס. פירט דורך יובילי פיקניק דעם זונטאג

היינטיקן זונטאג, דעם 28טן יוני, וועט די היברו סיק בענעפיט סאסייטי דורכ־פירן איר 25 יאריקן יובילי פיקניק אין גרענד ביטש.

צוויי באנען וועלן פירן די מיטגלידער מיט זייערע פרויען און קינדער צום פלאץ פון פיקניק. איין צוג וועט פארלאזן די סי. עו. אר. סטאנציע 9.45 אינדערפרי און די צווייטע 1.30 נאכמיטאג. עס איז דער וואונש פון די באאמטע פון דער סאסייטי אז אלע מיטגלידער זאלן קומען מיט זייערע פאמיליעס צום פיקניק. פאר־שיידענע ספארט שפילערייען וועלן דורכ־געפירט ווערן פאר קינדער און דערוואק־סענע און פרייזן וועלן אויסגעטיילט ווערן.

יונגער בחור געשטארבן

ארטור סימבערג, פון סטעטלער, אלטא., איז געשטארבן אין עלטער פון 27 יאר. זיין קערפער איז דא נעכטן געבראכט גע־וואָרן צו קבר ישראל אויפן שערי צדק בית עלמין, פון דער היים פון זיין שוועסטער, מרס. ס. פענער, 338 באיד עווע.

דער פארשטארבענער האט איבערגעלא־זען זיין פאטער, דריי שוועסטער (מרס. ס. פענער און מרס. ע. פענער, וויניפעג, און מרס. יוראוו, רוסלאנד) און 2 ברידער (מישא סימבערג, רוסלאנד, און דזשא סימבערג, סאסקאטון).

א גרויסע צאל פריינט פון דער פאמי־ליע האט אים באגלייט צו זיין אייביקער רו.

געזעלשאפטלאכער קאלענדאר

פרייטאג, יוני 26

ב. דייטשמאן איבער הארענטשיק. 8.30 נ. מ. אין פרייהייט־טעמפל.

שבת, יוני 27

פיקניק פון מוטער־פאראיין א. ר. פ. ט. שול אין קילדאנען פארק, שפילן, פרייזן, ארויספאר 2 נ. מ. פון פרייהייט טעמפל.

רבי הערסאן וועט ריידן אין רומענישער שול, 46 טשארלס סט.

זונטאג, יוני 28

הנוער העובד ארויספאר קיין פארט־גערי, 8.30 פרי, פון אייגענעם לאקאל. פראגראם.

פיקניק פון עסטרייך־פוילישן פארב. אין טאקסידא פארק. זאמלפונקט 2 נ. מ., אין גרויסער ת״ת. אפפאר 2.30.

פארזאם. פון פרויען בקור חולים, 3 נ. מ. אין ליבאוויטשער שול.

״וויסנשאפטלאכער ארויספאר״ פון איד. ארב. קולטור קלוב, 3 נ. מ., פון פרץ אינסט., צום סיטי פארק.

מאנטאג, יוני 29

פארזאם. און שוועסטער אוונט פון ליי־דיס אקז. פון אוהל יעקב שול, 8.30 נ. מ., אין שול.

דר. שובין ביי פארזאם. פון פרויען קולטור פארב. ביי ת״ת 8.30 נ. מ., אין ת״ת.

אלגעמ. פארזאם. פון ארב. הילף געז. 8.30 אין פרייהייט טעמפל. וויכטיקע פראגן.

דינסטאג, יוני 30

דר. וויקטאר ביי פארזאם. פון מוטער פאראיין פון ת״ת, 8.30 נ. מ., אין ת״ת.

ארגאניזאציאנס פארזאמלונג פון יונגנט לינקע פוע״צ 8.30 נ. מ., אין פרץ אינסט.

מיטוואך, יולי 1

יערלאכע פארזאם. און וואלן פון וואכ. ...

פעטיציע פאר באגנאדיקונג פון אב. שטיינבערג אפגעשיקט

טאראנטא, יוני 26 (איטא).— רבי סאקס האט אין נאמען פון די טאראנטער אידן אפעלירט צום יוסטיץ מיניסטער פאר א באגנאדיקונג פאר אברהם שטיינ־בערג, וועלכער איז פאראורטיילט געוואָרן צו שטארבן אויף דער תליה יולי 14טן.

רבי סאקס דערקלערט, אז דער יוסטיץ מיניסטער איז גינסטיק גענייגט צו דער באגנאדיקונג, און דער ענין וועט באַ־טראכט ווערן אויף דער קומענדיקער זי־צונג פונם קאבינעט.

א פעטיציע פאר באגנאדיקונג, מיט 20 טויזנט אונטערשריפטן, איז איבערגעגע־בען געוואָרן צום מיניסטער. צווישן אנ־דערש, זיינען דא אויך קירכן וואס אפע־לירן פאר דער באגנאדיקונג, ארגומענטי־רענדיק, אז שטיינבערג איז פאראור־טיילט געוואָרן אויפן סמך פון אומ־שטאנדס באווייזן (סירקומסטענשל עווי־דענס).

שטיינבערג איז פאראורטיילט געוואָרן צום טויט אויף דער קלאגע פון דערמארדן זיין פלימעניק, סעמועל גאלדבערג, זיינער א שותף אינ׳ם מצבה געשעפט, דעם לעצטן מארץ.

מאניטאבער ליבעראלן וועלן ניט גיין האנט אין האנט מיט רעגירונג

איינגאדירנדיק דעם בונד פון דער לי־בעראלער גרופע אין דער פראווינציעלער לעגיסלאטור מיט דער ברעקען רעגירונג, האט די מאניטאבער ליבעראלע פארטיי, אויף איר קאנווענשאן וואס איז נעכטן געעפנט געוואָרן אין פארט גערי האטעל, באשלאסן צו קעמפן אין די קומענדיקע פראווינציעלע וואלן ווי א באזונדער פאר־טיי. די רעזאלוציע וועגן דעם איז אנגע־נומען געוואָרן פאקטיש איינשטימיק, מיט בלויז איין שטים קעגן.

נאכדעם ווי די רעזאלוציע איז אנגע־נומען געוואָרן, איז באשלאסן געוואָרן אנ־צוצייכענען א וואל־פלאטפארם. די דאזי־קע ארבעט, ווי אויך די דערוויילונג פון א פארטיי פירער, וועט דורכגעפירט ווערן היינט.

292 דעלעגאטן זיינען נעכטן געווען ביי דער קאנווענשאן, און עס ווערט דער־ווארטעט, אז זייער צאל זאל היינט אי־בערטרעפן 300. א געהויבענע שטימונג האט געהערשט ביי דער פארזאמלונג.

די קאנווענשאן האט אנגענומען א רע־זאלוציע, וואס פארדאמט די טאריפן פא־ליטיק פון דער בענעט רעגירונג.

ווארימע רעדעס זיינען געהאלטן גע־וואָרן פון ט. א. קרעאר, דזש. ט. טארסאן און אנדערע.

רבי שטערן וועט ריידן אין רעדזשיינע און סאסקאטון וועגן אידן אין רוסלאנד

רבי שטערן, איינער פון די פראמי־נענטסטע קאנאדער אידן, דער פירער פונ׳ם טעמפל עמנואל אין מאנטרעאל, וועט אדרעסירן א מאסן פארזאמלונג מאנ־טאג, יוני 29טן אין רעדזשיינע און דאָ־נערשטאג יולי 2טן אין סאסקאטון, 8.30 אוונט אין שול און וועט ריידן אויף דער

צו באקאנען זיך מיטן היגן אידישן לעבן. אויב ער וועט האבן די מעגלאכקייט וועט ער אויך באזוכן די קאלאניע אידנברידזש.

די לעקציע וועט אפגעהאלטן ווערן אין שול זאל דאנערשטאג, יולי 2טן, 8.30 אוונט, און אלע אידן פון סאסקאטון און אומגעגנט ווערן דערווארטעט.

500 ״זין פון פרייהייט״ וועלן אפשר ארעסטירט ווערן איבער׳ן צענזוס

גרענד פארקס, יוני 26. — עס איז דא א מעגלאכקייט, אז די גאנצע דוכאבאַ־רישע סעקטע ״זין פון פרייהייט״, פינף הונדערט אין צאל, זאל ארעסטירט ווערן, כדי ארויסצוקריגן פון זיי צענזוס אינ־פארמאציעס, וועלכע די צענזוס ענומעראַ־טארן האבן פון זיי ניט געקאנט באַ־קומען.

די פאליציי גרייט זיך צו קריגן די נויטיקע צענזוס אינפארמאציעס, און זי האט זיך פארזארגט דא מיטן סקייטינג רינק, אין פאל אויב עס וועט נויטיק זיין צו פארהאלטן אלע ״זין פון פרייהייט״ פאר דער אויספארשונג.

אין דער קאלאניע פון די ״זין פון פרייהייט״ הערשט דערווייל פולשטענדיקע

טירט געוואָרן און פאראורטיילט געוואָרן צו געפענגעניש פאר אפזאגן זיך צו ענט־פערן אויף די פראגעס פון די ענומעראַ־טארן. די פאליציי באציט זיך אבער מיט פארדאכט צו דער דאזיקער רואיקייט און גלויבט אז עפעס גרייט זיך דארטן, — באזונדערס צוליב די שמועות׳ן, אז זיי קאנצענטרירן זיך איצט אין די קאלאניעס אין גרעהעם רענטש און אין גליירד.

״דזשודיען״ פיקניק יולי 12

דער גרויסער יערלאכער פיקניק פון די ״דזשודיענס״, ווי זיי בעטן אונז צו מעלדן, וועט פארקומען יולי 12טן. זיי בעטן פריינטלאכע ארגאניזאציעס צו ...

אין פלאנטער פון לעבן...

א העכסט שפאַנענדער ראמאַן פון דעם מאָדערנעם אידישן לעבן אין אמעריקע

פון מ. ס.

(פארזעצונג)

וואס וואלטן פון אים געטראכט זיינע אַלטע גוטע באקאנטע, וועלכע ער האט אין פארלויף פון יארן, זיך דערוואָרבן אויף די פארשיידענע געביטן פון געזעלשאפטלאכן לעבן... גארבער האט מיט א ציטער אין הארצן געטראכט פון זיינע לאדזשן־ברידער, פאראיינס מיטגלידער און די געוועזענע באלעבאטים פון דעם רעפארמירטן טעמפל, וואו ער האט געהאט א שיינע "שמאט", וואס וואלטן זיי אלע געטראכט פון אים ווען זיי וואלטן, פלוצים, זיך דערוואוסט וואס פאר א מענש דער פיינער מר. גארבער איז אין דער אמת'ן, און ווי אזוי ער קען זיך פארשטעלן ווען ער קומט צווישן מענשן...

אלע מאל, נאך אזא נאכט, ארויסדרייענדיק זיך און ארויספלאנטערנדיק זיך פון צווישן די פינסטערע און פארדעכטיגטע שמאלע געסלאך, האט מר. גארבען קלאר באטראכט זיין לאגע און האט קלאר פארשטאנען אז וואס פאר א געפאר ער שטעלט זיך איין, ווען ער קריכט אריין אין די דאזיקע געסלאך. א סך מאל פלעגט ער מיט שרעק טראכטן וועגן זיין פרוי און קינדער, ווען זיי וואלטן, חלילה, זיך דערוואוסט ווי געזונקען ער ווערט צו מאל... ער האט געטראכט, אז אמאל קען ראך אן אומפאראויסגעזעען אומגליק פאסירן... פאליציי קאן אמאל באפאלן אזא נאס, אזא שטיבל... וויפיל מאל האט ער וועגן אזעלכע זאכן געלייענט אין צייטונג... מענער, וועלכע מען האט געכאפט מיט נאקעטע פרויען... שווארצע, צי ווייסע... און ווי זיי האבן געזוכט זיך אויסצוקויפן פון דער פאליציי, ניט אנגעבנדיק זייערע ריכטיקע נעמען... אמת, אים האט נאך אזוינס קיינמאל ניט פאסירט, ער איז זייער פארזיכטיק, אבער ניט אלע מאל העלפט צו זיין פארזיכטיק...

אמאל קאן מען דאך באפאלן ווערן פון א שיכור אין די דאזיקע פינסטערע, שמאלע געסלאך... אמאל קאן א רויבער אויסשטעלן א רעוואלווער קעגן אים... מר. גארבער האט אלעמאל אין זין, אז ער זאל אין אזא צייט האבן ווייניק געלט און ווייניק צירונג מיט זיך... און אלע מאל, ווען ער פלעגט, אין געהיים, זיך צוריקקערן פון עלסי'ס שטיבל, פלעגט ער לייכט אפציען דעם אטעם, וואס ווידער איז ער ארויס אן א שלעכטער פאסירונג...

אויך איצט האט ער געהאט דאס זעלבע געפיל, גייענדיק דורך די פינסטערע שמאלע געסלאך. א פינסטערניש איז געווען ארום אים. די געסלאך זיינען געווען שלעכט באלויכטן פון א פאר לאמטערנעס. אויף א טרעפל פון א הויז האט ער זיך אנגעשלאגן מיטן פוס אן א שלאפנדיקן טרעמפ. דער טרעמפ האט זיך איבערגעדרייט אויף דער צווייטער זייט, האט געווארטשעט און געשאלטן אונטער דער נאז. מר. גארבער איז גיך אנטלאפן פון יענעם ארט. ביים קארנער האט ער זיך אנגעשלאגן אן א פאליסמאן, וועלכער איז ארומגעגאנגען אויף זיין נאכט־וואך. מר. גארבער האט נאך טיפער ארונטערגעלאזן דעם קאפ, אזוי ווי ער וואלט מורא געהאט טאמער וועט דער פאליסמאן אים דערקענען, אדער וועט אים אפשטעלן און אים פרעגן פון וואנען ער קומט דא אזוי שפעט...

מר. גארבער האט לייכטער אפגעצויגן דעם אטעם ווען ער האט זיך ווידער דערזען אויף דער העל באלויכטענער און באלעבטער מארקעט סטריט. דא זיינען געווען א סך מענשן. דא וועט ער זיך קיינעם ניט ווארפן אין די אויגן. דא וועט אים קיינער ניט שטעלן קיין פראגן. דא האט ער ניט מורא טאמער וועט אים אימעצער באגעגענען, אפשטעלן, און פרעגן פון וואנען ער גייט אזוי שפעט... דא איז ער ווידער מר. וואלף גארבער, דער אייגנטימער פון דעם רייכן דזשועלרי געשעפט אויף טשעסנאט סטריט.

מר. גארבער אז אריינזי אין קאפיי, האט אויסגעטרונקען א שווארצע קאפע קאווע און איז צוריק ארוים אויף דער גאס. ער האט ארונטערגעבויגן דעם קאלנער פון זיין מאנטל, האט ארויפגעהויבן די העט איבער זיין שטערן און האט אפן, אן מורא, געקוקט אויף די מענשן וואס זיינען געקומען אים אנטקעגן. ער איז ווידעראמאל געווען מר. וואלף גארבער, דער רייכער דזשועלערי דילער.

ער האט אפגעשטעלט א טעקסי און האט זיך געהייסן פירן אהיים. ער האט געוואלט, אז זיין ווייב, אויב זי שלאפט נאך ניט, זאל הערן אז ער איז אנגעקומען מיט א טעקסי, אזוי ווי ער פלעגט טאן אלע מאל ווען ער פלעג קומען שפעט ביינאכט פון א מיטינג אדער א באגעגעניש מיט סיילסלייט. ער האט ניט געוואלט אז זיין ווייב זאל אים שטעלן איבעריקע פראגן. אין אזעלכע ביינאכטן האט מר. גארבער זיך געשעמט צו קוקן זיין ווייב אין די אויגן.

מר. גארבער האט מיט א שליסל געעפנט די טיר און איז שטילערהייט אריין צו זיך אין הויז. ער איז געגאנגען איבער דעם ווייכן קארפעט וואס האט אזוי ווי איינגעשלונגען זיינע טריט, און ער האט געטראכט צו זיך, אז ער איז ווערט מען זאל אים הייגען פאר אויסבייטן זיין רייכע, שיינע און באקוועמע היים אויף דעם ארימען, איבערגעהייצטן שטיבל אין יענע פינסטערע, שמאלע געסלאך, אפילו ווען דאס איז בלויז אויף א קורצע ווייל.

ער האט געווארפן א שטילן בליק ארום זיך. אלץ איז ווי אלע מאל געווען אין דער בעסטער ארדענונג. זיין ווייב איז געווען אן אויסגעצייכנטע באלעבאסטע און האט זייער גוט געפירט זיין באלעבאטישקייט. אין פראנט זיינען געווען צעווארפן די אווענט צייטונגען. דאס האט זיין ווייב געלייענט און די עלטערע טאכטער, און האבן זיי דא אזוי איבערגעלאזט. אין צווייטער צימער האט ער, אויפן טיש, געטראפן פאפיר און ביכער. דאס האבן די קינדער ווי אלע מאל, געמאכט זייערע לעסאנס. מר. גארבער האט זיך פארשעמט אזוי ווי פאר זיך אליין... די קינדער ארבעטן אזוי שווער... די מוטער זוכט צו געבן זיי א גוטע און אנשטענדיקע דערציאונג, און ער, דער פאטער, וואלגערט זיך אין שמוץ, פע... מיאוס... ווען ער וואלט געקאנט, וואלט ער זיך אליין אויסגעפאטשט, מר. גארבער...

ס'איז געווען שטיל אין גאנצן הויז אלע זיינען געשלאפן. ער איז אריין אין שלאפצימער און האט אנגעצונדן דעם לאמפ, וואס האט געברענט אונטער א טונקעל־רויטן שייד, באמיענדיק ניט צו מאכן קיין גערויש און ניט אויפצווועקן זיין ווייב. זי איז געשלאפן מיט א רואיקן אויסדרוק אויף איר געזיכט און מיט די פולע, נאקעטע הענט פארווארפן איבערן קאפ און אירע בלאנדע האר צעשאטן איבערן ווייסן קישן... זי איז נאך גאנץ שיין, זיין ווייב, זיין טאמארע, כאטש זי איז שוין פערציק יאר אלט און כאטש זי האט שוין א טאכטער פון צוואנציק יאר, און אט אזא ריין, ווייס ליב, האט ער אויסגעביטן אויף דעם שווארצן, שווייסיקן לייב פון דער נעגער־מיידל עלסי... וואס פאר א רוח, וואס פאר א שד, וואס פאר א בעסטיע זיצט עם אין אים ?

מר. גארבער האט זיך שנעל אויסגעטאן און איז אריינגעלאפן אין באד־צימער. ער האט זיך געשטעלט אונטער דעם הייסן וואסער־שטראם, אזוי ווי ע רוואלט דערמיט געוואלט אפוואשן פון זיך דעם שמוץ, אין וועלכן ער האט א ווייל פריער זיך געוואלגערט.

גארבערס פאמיליע

מר. גארבער איז געשלאפן מיט א שווערען, הארטן שלאף ביז אין ווייטן פריימארגן. ער האט זיך א דריי געטאן אויף דער זייט און דאס בעט האט א קרעכץ געטאן אונטער אים. ער האט דערפילט א ווארימען הויב אויף זיין פנים און א לייכטע האנט אויף די האר פון זיין קאפ. ער האט זיך אומרואיק א צאפל געטאן און האט געעפנט די אויגן. זיין ווייב, טאמארע, איז געשטאנען אריבערגעבויגן איבער אים און האט געקוקט אויף אים מיט מוטערלאכע ליבע אין די אויגן.

— איך האב דיך אויפגעוועקט, טייערער ! — האט זי געזאגט מיט א ליבן שמייכל.

זי איז געווען א געוויקסיקע, פול אנטוויקלטע פרוי, מיט א ברייט, לויטער פנים, גרויע אויגן און ליכטיקע האר אויפן קאפ. זי האט געטראגן א היימיש־געמאכט קליידל מיט קורצע הארבל, פון וועלכע עס האבן ארויסגעקוקט אירע פולע ווייסע ארעמס.

— איך האב דיך אויפגעוועקט, טייערער ! — האט זי געזאגט מיט א ליבן שמייכל.

זי איז געווען א געוויקסיקע, פול אנטוויקלטע פרוי, מיט א ברייט, לויטער פנים, גרויע אויגן און ליכטיקע האר אויפן קאפ. ז האט געטראגן א היימיש־געמאכט קליידעל מיט קורצע ארבל, פון וועלכע עס האבן ארויסגעקוקט אירע פולע ווייסע ארעמס.

מר. גארבער האט אינסטינקטיוו זיך געגעבן א צי אוועק, אזוי ווי ער וואלט מורא געהאט צוצורירן זיך צו זיין ריין, ציכטיק ווייב. די סצענע נעכטן ביינאכט אין דעם נעגער שטיבל איז קלאר געשטאנען פאר זיינע אויגן. די שווארצע עלסי אין איר פולער נאקעטקייט, איז מיטאמאל ווי פון אונטער דער ערד ארויסגעוואקסן פאר זיינע אויגן. ער האט געפילט, אז זי שטייט ערגעץ דא, ניט ווייט, אין א ווינקעל פון צימער, לאכט צו אים מיט אירע ווייסע, שטארקע ציין און ווינקט צו אים מיט אירע גרויסע שווארצע אויגן. ער האט פארמאכט די אויגן און האט א קריץ געטאן מיט די ציין. זיין ווייב האט זיך שטילערהייט אריבערגעבויגן איבער אים און האט אים א קו שגעטאן אויפן שטערן. זי איז דאן, אויף די שפיץ פינגער, ארויס פון צימער, זייענדיק זיכער אז איר מאן וויל נאך שלאפן.

"ווי זינדיק איך בין ! ווי שלעכט איך בין ! ווי געפאלן איך בין !... האט מר. גארבער גערעדט צו זיך אליין און האט אין ווייטאגן זיך געדרייט אויף זיין בעט. ע רהאט זיך געשאלטן מי טדי שרעקלאכסטע קללות. ער האט זיך אליין אנגערופן מיט די מיאוס'ע נעמען. ער האט זיך געזאגט, אז ער איז ניט ווערט וואס מען לאזט אים ארומגיין א לבדיקן צווישן די מענשן, אז ער איז ניט ווערט צו האבן אזא שיינעאון איידעלע פרוי, אזעלכע געראטענע קינדער... אז ער טאר ניט האבן אזא ליבע, באקוועמע היים, אז ער פארדינט ניט דעם רעספעקט וואס משענן טיילן אים צו. און אז ער האט גענדארפט פוילן ערגעץ וואו אין א פריזאן, צווישן עקלהאלטע און מיאוסע פארברעכער...

— גאט, גיב מיר כח ! האט ער ארויסגעקריצט פון צווישן זיינע האלב־פארמאכטע ליפן און ער האט געפילט ווי הייסע טרערן שפארן זיך דורך דורך זיינע פארמאכטע אויגן. אי זדער מינוט איז ער געווען גרייט צו נעמען אויף זיך די גרעסטע שטראף, אבי אויסגעלייזט ווערן פון דעם בייזן שד וואס זיצט אין אים און קעגן וועלכן ער איז אזוי שוואך צו קעמפן...

און פון דער מינוט איז ער געווען גרייט אפצוגעבן א העלפט פון זיין לעבן, ליידן די שרעקלאכסטע יסורים, אבי זיין ווייב און זיינע קינדער, זיינע פריינט און באקאנטע, זאלן קיינמאל, קיינמאל ניט אויסער איז...

געפינען וואס פאר אן עקלהאפטע בריאה ער איז...

— מען מוז זיך נעמען אין די הענט אריין ! — האט ער געזאגט צו זיך אליין.

— מען מוז זיך אנטאן א כח. מען מוז איינמאל פאר אלע מאל, ווערן א שטיקל מענש. איך בין ניט קיין אינגעלע... פינף און פערציק יאר... א ווייב, קינדער גרויסע, א געשעפט, א שטאט, א נאמען... לוינט זיך דאס אלץ איינצושטעלן צוליב א פאר מינוט ווילדן פארגעניגן? ניין, ניין, ע רטאר דאס ניט דערלאזן. ער מוז מאכן א סוף... שוין, גלייך, פון היינט אן. ער וועט טנאך היינט צוריקשיקן רעי מילער אויף איר פריערדיקע ארבעט... ער וועט זיך איינגאנצן באגיין אן א סעקרעטאר... ער מוז זיך אליין באשטראפן... ער מוז נעמען א נדר אויף זיך...

זפון דעם באשלוס האט מר. גארבער זיך דערפילט אביסל דערלייכטערט, גלייך ער וואלט שוין באצייטנס דורכגעפירט די אלע שיינע זאכן, וועגן וועלכע ער האט נעעפנט די אויגן און האט מיט א שמייכל געקוקט ארום זיך : זיין היים, זיין שיין שלאפצימער... זיין ווייב'ס בעט וואס שטייט אזוי נאענט צו זיינעם... די בילדער וואס הייגען אויף דער וואנט, דער קארפעט וואס ליגט אויפן פלאר, דער לאמפ וואס שטייט אויפן טיש... אלץ איז דאך אזוי היימיש, אזוי גוט, אזוי ליב... וואו איז זי איצט, זיין ווייב, זיין טאמארע... זאל זי איצט אריינקומען... ער וועט זי ארומנעמען, דריקן צו זיין הארצן, קושן זי... נאר ניין... ער מוז פריער ווידער ריינמאכן זיין לייב... קיין שפור זאל אויף אים ניט בלייבן פון די נעכטיקע שמוציקע האנדלונגען, קיין האר פון זיינע בייזע ערינערונגען פון פארגאנגענע טעג און יארן זאלן ניט קומען אויף זיין זכרון... א ניי לעבן וועט ער אנהויבן... אויף דאס ניי... פון אנהויב, פריש, ריין...

מיט יונגנטלאכער קראפט איז ער ארונטערגעשפרונגען פון בעט, איז אריינגעלאפען אין באדצימער, האט זיך אפגעשייוועט און האט זי דראן געשטעלט אונטער דעם הייסער וואסער־שפריץ, זאל דאס וואסער זיין וואס הייסער, זאל בריען וואס שטארקער, זאל עס בראטן ביז ווייטאג, זאל עס אפוואשן, רייניקן, הלואי וואלט ער זיין נשמה געקאנט אזוי דורכשווענקען..

דערנאך האט ער אנגעטאן דעם מארגן־כאלאט און איז א דערפרישטער ארונטער אין עס־צימער. דער טיש איז געווען געגרייט און פון קיך האט געטראגן דער שארפער ריח פון פריש־געמאכטע קאווע.

ביים טיש איז געזעסן זיין עלטערע טאכטער לוסי, א צוואנציק יאריקע מיידל, מיטא קאפ בלאנדע האר אזוי ווי די מוטער און מיט גרויע אויגן אזוי ווי די מוטער. זי האט געהאט א קלאר ווייס לייב און פרישע רויטע ליפן. זי האט געגעסן א ווייסן ראל און פארזופט מיט שווארצער קאווע. דערב ייהאט זי געהאלטן פאר זיך די מארגן צייטונג און איז געווען פארטיפט אין לייענען. זי האט ניט אויפגעהובן דיעם קאפ ווען דער פאטער איז אריינגעקומען אזוי ווי זי וואלט אים ניט געהערט און ניט באמערקט.

מר. גארבער איז א ווײלע געשטאנען ביי דער טיר און האט מיט א שטילן בליק געקוקט אויף דער טאכטער און אויף דעם פיין געגרייטן טיש. אלץ איז דא אזוי פיין... אלץ איז דא אזוי רואיק, זיין שיינע טאכטער... זי גייט שוין ארום מיט יונגעלייט. אין א שיינעם טאג וועט זי קריגן א חתן... א ער, פע, פע, ניט טראכטן מער וועגן יענע שלעכטע געדאנקען. ניט מער... פון היינט אן, וועט ער ווערן אן אנדער מענש ער מוז ווערן, ער זאל ווערט זיין זיין ווייב און זיינע קינדער און די דאזיקע שיינע היים.

(ווייטערס — קומט)

ביישטייערונגען פאר דער ת"ת ביז יוני 23-טן

$300.00
אשכנזי שול.

צו $100.00
הדסה קאונסיל פון וויניפעג. וויסמאן אידזשענסים, ס. ב. לעווין.

צו $50.00
מוטער פאראיין פון תלמוד תורה בעסאראבער פרי לאאן, אינדעפענדענט בני אברהם סיק בענעפיט, מ. גולד.

$36.00
טשערניאק, קאפשטיין און ספיוואק

צו $25.00
ר. ס. בעל, ל. פולמער, ס. קאף, דר. מ. ריידי, קאמיוניטי פון וועסט קילדאנען, גרענדמאדערס קאסינא קלוב.

צו $15.00
וואלף קאהען, מ. נייטנסאן (קוואליטי בעדינג).

צו $10.00
רבי פרענק, ל. בערקאוויטש, י. קאמינעצקי, ס. גילפעקס, דזש. ס. שטיט, ב. סאפרין, דזש. ל. ריל, י. בערעסקין.
א. סמעהאף, $6.00.

צו $5.00
מ. גאלדבערג, ה. קודין, מ. קאורסקי, נ. מייטעס, א. פילקאוו, י. מעראווי, דזש. פיטערמאן, ב. שניר דזש. פעקער, י. דזש. גאלדשטיין, מ. בלומפילד.

צו $3.00
ז. קאהען, קראפט, מ. סאנדעק.
מ. האניג, $2.00.

ספעשל אנאנסירונג —

גערדיינקט דעם טאג

זונטאג, דעם 28-טן יוני

אין גרענד ביטש

דער

"פיקניק"

פון דער היברו סיק בענעפיט סאסייטי און פריינט

ספעציעלע טריינס פארלאזן די סי. ען. אר. סטאנציע 9.45 אינדערפרי און 1.30 נאכמיטאג

קומט אלע און האט פארגעניגן

פריזן פאר די קינדער — וואוילטאג פאר די גרויסע

א ברידערלאכער צוזאמענפאר !

דער "מתן תורה" פון אונזערע צייטן

פון ז. קאטלער (ירושלים)

(שטריכן)

אין גלות און אין ארץ־ישראל

די צערעמאניע און שמחה פון "געבן א נייע תורה אין שול אריין" האב איך — אין פארלויף פון מיינע לעבנס טעג ביז איצט — שוין ביינעלעבט אין דריי פארשיידענע טיילן פון דער גרויסער וועלט :

און מיין געבורטס שטעטל, אין רוסלאנד, אין מיין אימיגראציאנס שטאט ניו־יארק, אין אמעריקע, און אין מיין היימשטאט ירושלים, אין ארץ־ישראל.

אין מיין געבורטס שטעטל

די איינוואוינער פון שטעטל — בלויז אידן, און אלע — פרומע און גאטעספארכטיקע ביז גאר ! אין די תורה ביי זיי אלעמען געווען טאקע דאס גאר הייליקסטע און טייערסטע, אפילו אויף דאס בעסטע געשעפט, אזוי ווי אין פסוק שטייט :

און אז מען האט געגעבן א נייע ספר תורה אין שול, איז עס געווען א זייער גרויסע שמחה, האבן זיך אלע איינוואוינער פון שטעטל באטייליקט אין דעם; א קליינינקייט עפעס אזא גרויסע און הייליקע מצוה !

זיינען אבער די אידן פון שטעטל געווען כמעט בלויז קרעמער און סוחרים, וואס האבן דעם גרעסטן טייל פון זייער חיונה געצויגן פון די "גויאים" אין די ארומיקע דערפער; און אום דעם קרעמער, למשל, זאל ניט דארפן שליסן זיין קראם צוליב דער שמחה, וואס דער "יצר הרע" קאן איינטונטעדן איז ביים ספר תורה זאל דער איד טראכטן פון דעם "עולם־הזה"'דיקן פדיון, וועלכן ער האט צוליב איר אנגעוואוירן . . . — אט שוין בלויז צוליב דעם האט מען אזא שמחה, ווי געבען א נייע ספר תורה אין שול, געמוזט מאכן נאר אין א טאג פון א גויאישן "האגע" (יום־טוב), ווען די קראמען אין שטעטל זיינען ביז כך געשלאסן (ווייל אזוי פארדערט דער "פריסטאוו" ! . . .), און דער פדיון אין קראם וועט ניט לייבן צוליב דער תורה, וועט מען איבער אים ניט דיינקען ווערנד דער הייליקער שמחה . . .

זיינען טאקע אלע אידן מיט די ווײבער פון שטעטל, און די קינדער, געקומען און זיך באטייליקט אין דער גרויסער שמחה לכבוד דער הייליקער תורה, און די שמחה איז טאקע געווען גרויס אבער זי איז אימער פארשטערט געווארן פון שרעק און מורא, און ס'איז אין איר מקוים געווארן דער "וגילו ברעדה".

באשר בכן ?

—כ'ווייס ? . . לכבוד "האגע" זיינען איוואן און סטעפאן געקומען אין שטעטל אריין, האבן געמאכט א כוסה . . זיינען בגליפין . . . א קשיה אויף שיכורים ? . . דער "אוראדניק" (אזא פאליציי באאמטער) ווידער, האט זיך אנטזאגט פון קומען צו דער שמחה, אוים מורא די "גויאים" זאלן ניט זאגן, אז ער איז א מחותן אויף אלע "זשידאוועסקע שמחות" ! . . .

— בכלל איז "הצנע לכת" געזונטער אלס אויפריסן אלעמענס אויגן . . . . שטייט דאך ביי אונז : "אשרי אדם מפחד תמיד" !

קורץ : די זיסע שמחה האט געהאט א ביטערן נאכגעשמאק . . .

* * *

אין ניו־יארק

אויך דא האט אזא שמחה געקאנט פארקומען בלויז אינ'ם טאג פון א "גויאישער" האגע. זונטאג, ווען געשעפטן און פאבריק זיינען געשאסן און געשלאסן: ביי קריסטן — ווייל אזוי ו ו י ל ן זיי, ביי אידן ווייל אזוי מ ו ז ן זיי... אמת, אז קיין שרעק פאר די שיכור'ע איוואנעס און סטעפאנעס האט מען דא נ י ט געהאט, פארט די איסט סייד — די איקישע געטא, אבער . . .

אך, ווי די שמחה איז רא געשטערט געווארן ! אט הערט דבורים !

— זעסט, חיים, וויפיל פאליציסטן מיט נייען פאראויס און אונטער אונזער מארש לכבוד אונזער תורה ? כמעט מערער, פון אידן ! אז מען שמועסט "כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך" — איז דאך ניט שייך ! . . .

— אזא יאר אויף דיר און דיין אמעריטשקע מיט אירע "מלאכים" ! — ענטפערט חיים — מיט זייער אנוואוזנהייט מאכן דאך די "מלאכים" דיינע דעם איינדרוק, גלייך ווי נ י ט מיר געבן א ספר תורה אין שול אריין, נאר גאר מיר, האבן, חלילה, באַ'גנב'עט א קלויסטער, און מען פירט אונז פשוט אין חד־גדיא אריין ! . . .

— כ'בעט דיך, די כלי זמר שפילן, אדער נ י ט ? — אייק !

— און אז זיי שפילן יא — ווער קאן זיי הערן ? — ענטפערט אייק — אז דאס קלינגען פון די ק א ר ס (טראמוויען) און דאס טרעמייטערן פון די אוטאמאבילן פארהילכט די לופט און לעכערט פשוט די אויערן" . . .

— זע, אייק, ווי די טויזנטער שפאצירנדע איז גאס האבן זיך אפגעשטעלט ! — א גליק האט דיך געטראפן ! אלע — אידן, און קוקן דאך אויף אונז ווי אויף א ביזוואונדער און ווייסן ניט וואס דאס איז ! . . . אייניקע פון זיי שפאטן נאך אפ פון אונז ! . . . זעסט אט יענע מיט דעם שפאטיש שמייכל אויף זייערע צורות און ווי זיי שטשורען די ציין ! . .

און אז מען איז מיט דער תורה געקומען אין שול אריין ?

מען האט די תורה אוועקגעלייגט אויף דער בימה און דער "בהורער פרעזידענט" האט אוועקגעגעבן א "רערע" לאמור, אזוי צו זאגן :

— ליידים ענד דזשענטלמען ! ביזנעס בעפאר פלעזשור (געשעפט קומט פאר אונטערהאלט) ! דאריבער וועלן מיר קודם כל מאכן דעם סייל (אויספארקויף) אויף די נאך ניט אויסגעפילטע אותיות פונם נייעם ספר. בלויז איין דאלאר פער אות! בילינ גענוג ! איר קאנט קויפן די איניציאלן פון אייערע נעמען, ווי אויך פון אייערע נעמען פון אייערע ווייבער, קינדער, איינגענע און אפילו אויך פון אייערע סוויטהארטס (געליבטע) . . .

עולם קוועלט פונם "ברודער פרעזידענטס" וואולגארע חכמה.

— ברודער פרעזידענט ! — רופט אוים פון פובליקום אימיצער, וועלכער איז משמעות זייער "באגייסטערט" פאר דער תורה — דער פרייז פון א דאלאר פער איניציאל איז ניט נאר "בילינ גענוג" אבער שוין טאקע ש פ א ט ב י ליק ! איך שלאג פאר אז מען זאל העכערן דעם פרייז, און אום צו דינען אלס ביישפיל פאר אנדערע גיב איך פינף דאלאר פאר מיין און מיין ווייבס איניציאלן !

—וועלכע בוכשטאבן דארפט איר פאר די איניציאלן פון אייער און אייער ווייבס נעמען ? — פרעגט — דער סופר פון בימה ארונטער.

איך הייס אברהם דארף איך אן "עין", און מיין ווייב הייסט שרה דארף זי אלזא א "סמך" ! — ענטפערט דער באגייסטערטער פאר דער תורה !

דאס פערלען מיט די אותיות פון דער הייליקער תורה האט זיך אזוי שפעט פארצויגן, אז ווען ס'איז שוין געקומען צום אונטערהאלט, זיינען אין שול געבליבן בלויז א מנין אידן . . .

* * *

אין ירושלים

מר. יוסף ספעקטארסקי מיט זיין פרוי רחל לאה, פון ניויארק, האבן געשיינקט א נייע ספר תורה פאר דער אזוי יונגער, קליינער און צייטווייליקער שול אין דער ירושלים'ער אידישער פארשטאט רחביה.

די שמחה איז אנגעפירט געווארן פון מר. משה סילווער (פאטער פון דעם אזוי באליבטן דר. הלל סילווער, ראבי פון קליוולענדער "טעמפל"), אויך אן אמעריקאנער, א באלעבאס אין רחביה.

זיינען צו דער שמחה געלאדן געווארן כמעט בלויז געוועזענע אמעריקאנער, אבער געקומען זיינען : עטלאכע אנגעזעענע ירושלים'ער רבנים מיט הרב י. מ. טיקאצינסקי בראש, דריי פראפעסארן פון דעם העבראישן אוניווערסיטעט מיט הרב אסף בראש. רחביה'ר אנגעזעענע באלעבאטים מיט ריכטער פרומקין בראש.

קורץ : אן "עולם" מיט וועלכן ס'איז א תענוג, צו גיין צום טיש.

די שמחה האט זיך אנגעהויבן אום 3 אזייגער נאכמיטאג, ר"ח סיון, מיט ריכטיקע "דברי תורה" און א גלענצנדע דרשה, פונם אכציק יאריקן אלפס, לכבוד התורה.

מיט די אותיות האט מען ניט געפערלט און א "לחיים" האט מרס. ספעקטארסקי געגעבן צוזאמען מיט כל־ערליי צובייסנס — ממש ביי המלך.

דער מארש מיט דער ספר תורה, אונטער א חופה, האט געמאכט הקפות כמעט ארום גאנץ רחביה.

ער האט זיך אנגעהויבן אין "רחוב בן גבירול" (בין גבירול ראאד), לעבן דער איינגענער היים פון דער "קרן קימת לישראל" (אידישער נאציאנאל פאנד) איז פארביי "רחוב אלחריזי", רחוב הרמב"ם, "רחוב אבן־עזרא", און ביז ער איז געקומען אין שול אריין, אויף "רחוב קרן הקימת לישראל", איז עולם שוין אזוי באגייסטערט געווארן פון דער שמחה לכבוד התורה, אז די מוזיק פון די כלי־זמר איז פאר אים שוין צו וואכעדיק און איינפאך געווארן . . .

עולם האט געגומען זינגען "וטהר לבנו" און דערביי געטאנצט מיט די גרעסטע התלהבות.

און געקומען אין שול אריין — ווידער געזאנגע און טענץ, ווידער גלענצנדע דרשות פון הרב טיקאצינסקי אין העבראיש און הרב אלפס אין אידיש און ווידער דברי תורה.

קורץ : א שמחה לכבוד התורה טאקע "ווי גאט האט געבאטן", מיט אלע "פרטשעוקעס" און דערהויפט, מיט דער עכט אידישער התלהבות און מיט חסידישן "ברען".

אט אזוי האט די דאזיקע שמחה אנגעהאלטן ביז ארום ניין אזייגער אין אוונט, גאנצע זעקס שטונדע נאכאנאנד.

—איר ווייסט ? — האט צו מיר געזאגט מיינער א ניו־יארקער חבר, גייענדיק פון שול אהיים — איך האב אין מיין לעבן שוין געזען ניט איין אידישע שמחה, אבער אזא ריין און עכט אידישע שמחה האב איך נאך קיינמאל ניט געזען, און קיין וואונדער ! דא איז אלץ ארום אידיש : אידישער נאציאנאל פאנד, אידישער נאציאנאלער באדן, א ריין אידישע "שכונה" אין וועלכער ניט בלויז די קינדער, אבער אויך די עלטערע טראגן ריין אידישע נעמען — פארט ארץ־ישראל ! דאך א אידישע לאנד ! ממש — ביז זיך אין דער היים !

פרישע

פרוכטען און יאגדעס זיינען פיעל מעהר צוציהענדיג ווען מען סערווירט זיי מיט קעללאגג'ס קארן פלייקס. איהר וועט הנאה האבען פון א שיסעל קעללאגג'ס פרוכט אויף מיטאג. באקוועם. פיעל געשמאקער. וואונדערבאר

קרוכלע

קעללאגג'ס קארן פלייקס זיינען אבסאלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון טאראנטא.

Kellogg's
CORN
FLAKES

* קעללאגג'ס זיינען מחיה'דיג מיט צוקער, האניג — און מילך אדער קריעם

אזהרה גדולה

מיר ווארנען אלע שו"בים וגם שוחטי עופות אז קיינער זאל זיך ניט דערוואגן צו קומען אין וויניפעג אויף וועלכן עס איז אויפרוף. ביי אונז אין שטאט איז ב"ה גענוג שוחטי נסות ועופות. מיר האפען, אז ווער עס טראגט נאר אויף זיך דעם ריכטיקן נאמען ש ו ח ט וועט געוויס ניט וועלן עובר זיין אויף : לא תסיג גבול רער" ולא ליקום עליה "בארור" חו"ש.

ושארית ישראל לא יעשו עולה.

ועד הרבנים דוויניפעג
אגודת השוחטים דוויניפעג

$8,700 געשאפן געווארן פאר דער תלמוד תורה

נאך $3,300 מוז געשאפן ווערן ביז דינסטאג אוונט, צו פארפילן די סומע פון 12 טויזנט דאלאר

נאר צוויי שולן מיט דער סומע פון 5 הונדערט דאלאר, האבן זיך אפגערופן. מיר רופן דערפאר אלע איבעריקע שולן, פרעזידענטן, מתפללים,— טוט אייער פליכט צו די שטאט תלמוד תורות. אונזער גאנצע ארבעט ליגט איצט אין אייערע הענט. די קאמיטע און די קאלעקטארס האבן געטאן זייער ארבעט בשלימות, און זיי רוען ניט ביז זייערע כוחות וועלן דערלאזן, צו שאפן די נויטיקע סומע, אבער אן די שולן קאן די סומע ביז דינסטאג ניט געשאפן ווערן. אלע שולן פון שטאט זיינען דעריבער געבעטן צו ברענגען זייערע ביישטייערונגען ביז דינסטאג אוונט און גומר זיין די עבודת הקודש.

מיר אפעלירן אויך צו אלע פרי לאאנס און סאסייטיס, גמילת חסדים פאראיינען און לינת הצדק, און אלע סיק בענעפיטס, — טוט אייער פליכט. פארלאזט ניט דעם מאמענט. טאמער חלילה קומט ניט אייער הילף ביז דינסטאג אוונט, דאן איז אונזער ארבעט פארפאלן, מיר וועלן מוזן אומקערן צוריק די געשאפענע סומע צו יעדן מנדב.

מיט גרויס שטאלץ און זיכערקייט האפן מיר, אז איר וועט אלע טאן אייער פליכט און שטארקן אונזערע הענט, און מיר וועלן דינסטאג אוונט אפשליסן דעם 12 טויזנט דאלארדיקן קאמפיין מיט גרויס דערפאלג.

מיט האפענונג און צוטרוי.

מ. האיר, קאמפיין פארזיצער

ביכער !—ביכער !

צו שטוינענד ביליקע פרייזן

פארשאפט זיך א שיינע ביבליאטעק

פאר איינצעלהייטן ווענדעט זיך צו

"דאס אידישע ווארט"

1 טאג
געדווינקט אז מיר קענען אייך געבן דריי קלינינג באדינונג אויב איר פארלאנגט, אין אלע אייערע אדער פארבן
37 266, PERTH DYE WORKS LTD.

טרינקט בעלס רושינרושער עיל דריי אונגנרוש
באשטעלט א קייס היינט
BELL BOTTLING CO. (בארעריצקי מרידער) PHONE 51 591

פאר ארום פערציק יאר
קאנאדע'ס אויסוואל אין טיי
"SALADA"
TEA
"פריש פון די גערטנער"

זינדיק בלוט

א העכסט שפאנענדער ראמאן פון דעם אידישן לעבן אין אמעריקא

פון א. ה.

(פארזעצונג)

אים איז א שרעק באפאלן. ער האט דערפילט אזוי, ווי ער וואלט געשטאנען ביים ברעג פון א תהום און אימיצנס א שטארקע האנט דערנעענטערט זיך צו אים, אום אים דעם לעצטן שטופ צו געבן, כדי ער זאל פאלן און זיך צעשיטן אויף שטויב. אט, אט, א ליאדע מינוט און ער קאן פאלן . . . ער האט דערפילט א שוידער איבער זיין לעבן און ער האט דערשמעקט א סכנה.

באלד מוז ער עס דערפארן. ער מוז געוואר ווערן, אז עס איז ווירקלאך באנטשיק? אדער ס'איז עפעס א פארשטעלטער טייוול וועלכן מען דארף גלייך פטר'ן. ער מוז עס גלייך וויסן.

עני האט גלייך דערפילט זיין אומרו. זי האט עס גלייך דערקאנט אין זיין פנים. זי האט געזען, אז עפעס א שרעק איז אין אים. דערנאך האבן עס אויך דערפילט ביטרים און באנטשיק. איין ווייל'ע איז באנטשיק צערודערט געווארן און ער האט גענומען קוקן מיט א פארלוירענעם בליק. אבער באלד האט ער זיך באהערשט און ער האט מיט א רואיקן און זיכערן טאן א פרעג געטאן:

— העי, מעקס! וואס אזוי ווייבעריש פארכמורעט?

— אך — האט ראזענבערג איבערגע־פרעגט — וואס אזוינס?

— דו זיצסט דאך ווי א קעלבינער! וואס איז? אונזערער א מאן דארף ניט זיצן ווי א קאלטער לונג און לעבער!

— גערעכט . . . אבער איך האב אביסעל טראבל . . .

— לאף זיך אוים פון טראבל! ווער מאכט זיך א צימעס פון אזעלבע זאכן?

— ווער עס האט דעם טראבל . . .

— נעווער מיינד! אט בין איך געווען אין טראבל . . . און אין גרוים טראבל, איך בין געווען ארעסטירט —

— ארעסטירט? ווען?

— ווען? מיט הונדערט יאר צוריק . . . אט מיט א פאר טעג צוריק.

— וואו ביזסטו געווען ארעסטירט?

— אין ניו־יארק . . . געווען מיט א ביסל סחורה, העכסטן גראד . . . נו, האט מען מיך געכאפט . . . איז וואס? האב איך זיך געטראכט: נאראנים, באנטשיקן האט איר נאך ניט . . . גייען די צוויי דעטעקטיווס מיט מיר אין גאס, גייען ווי צוויי נארישע ציגן — זיי פירן מיך? ! — ווען מיר זיינען אריין אין א זייטיקער גאס, צוגעקומען צו א קארנער: איינעם א פלעם אונטער די אויגן, דעם אנדערן א זעץ אין דער ערד און איך — האידא! נישטא, זאלן זיי מיר שיטן זאלץ . . .

—ווירקלאך? טאקע?

— און ס'איז נישט דאס ערשטע מאל ביי מיר . . . באנטשיק שרעקט זיך ניט פאר קיין טראבל — וואס בין איך א האז? וואס פאר א שרעקן? — האט ער אויסגעלאזט בארימעריש.

ביטרים איז געזעסן און זי האט געקוקט אויף אים מיט באוואונדערונג. זי האט ביי זיך געטראכט:

— ווי ער קאן די מלאכה! ער רעדט פונקט ווי מען דארף!

פון דעם שמועס איז ראזענבערגן לייכטער געווארן. דער חשד איז געווארן קלענער, אבער דאך האט ער זיך געהאלטן ביי זיין באשלוס, און ווען מען האט געענדיקט דעם סאפער האט ער זיך אויפגעשטעלט און ער האט געזאגט:

— איר וועט מיר מוחל זיין. עס טוט מיר זייער לייד וואס איך מוז אייך פארלאזן . . . אבער איך מוז איצט אוועקגיין. איך וועל אין גיכן זיין צוריק.

— איר גייט צום טראבל? — האט באנטשיק געלאכט.

—איך דארף עפעס דערליידיקן.

— אלרייט, מיט דעם גרעסטן פארגעניגן — האט א גוטן שליטוועגס — נאר עני וועט זיין אומעטיק.

צום ווידערזעען! — האט ראזענבערג געזאגט.

עני האט אים אבער געוואלט פארהאלטן. זי האט גוט פארשטאנען, אז עפעס איז ניט גלאטיק, אז עפעס האט ער א חשד,* האט זיך מורא געהאט טאמער וועט ער זיך דערוויסן וואס דא טוט זיך און זי האט אים דעם וועג פארשטעלט:

— וואוהין גייסטו איצט? פארוואס לאזסטו מיר איבער אליין?

— איך מוז אבער.

— דו מוזסט ניט.

— ס'איז צוליב ביזנעס.

— וואס טויג מיר דארט דיינע ביזנעס, איך וויל ניט אז דו זאלסט גיין. — האט זיך עני גע'ברוגז'ט — אלע מאל ביזסטו ניטא אין דער היים — קאנסטו עס ניט אפלייגן אויף מארגן? ס'איז שוין איצט גאנץ שפעט. שוין ווייט נאך צען — וועסטו מארגן דערליידיקן די ביזנעס.

— פארשטיי מיר, עני — איך מוז איצט גיין. איך קאן עס ניט אפלייגן.

— איך וויל ניט בלייבן אליין.

— דו בלייבסט דאך מיט זיי, — און ער האט אנגעוויזן אויף ביטריסן מיט באנטשיקן.

— זיי האבן איצט זיך אין זינען — זיי וועלן מסתמא באלד שלאפן גיין און איך וועל בלייבן אליין.

— הער אויף דיינע "מאנקי ביזנעס", — איז ער שוין געווארן בייז — איך וועל מיר לאנג ניט זאמען, איך וועל באלד צוריקקומען.

עני האט שוין געשוויגן. זי האט מורא געהאט זיך ווייטער צו עקשנ'ען, אים זאל עפעס ניט איינפאלן אויך אויף איר א פארדאכט און זי האט אים שוין מער ניט אפגעהאלטן. זי האט אים בלויז באגלייט ביז דער טיר פון דיינינג צימער און זי האט שוין שטילער געזאגט:

— זאם זיך ניט — איך וועל ווארטן אויף דיר.

—איך וועל נאר צולויפן צו א פאר באקאנטע.

— וואס איז עס דיר פלוצלונג אזוי אנגעקומען? איז דאס אזא וויכטיקער געשעפט?

—יא, זייער וויכטיק, איך דארף עפעס געוואר ווערן.

—געוואר ווערן?

עני האט עס איבערגעפערגט און עפעס א פארענדערונג האט זיך באוויזן אויף איר פנים. איין ווייל'ע האט זי ניט געקאנט באהאלטן איר צעטומלקייט. ראזענבערג האט איר שארף אריינגעקוקט אין פנים אריין, ער האט דערפילט אז זי איז אומרואיק. ער האט זיך אבער ניט וויסנדיק געמאכט און ער האט געזאגט:

—איך וועל זיך לאנג ניט זאמען איך וועל גלייך קומען צוריק.

און ער איז אוועק.

דאן איז עני צוריקגעגאנגען צום טיש וואו ביטרים מיט גאלדן זיינען געזעסן און עפעס זייער שטיל גערעדט צווישן זיך. ווען עני איז צוריקגעקומען, האט ביטרים באלד באמערקט, אז זי איז אביסל צערודערט און זי האט איר א פרעג געטאן:

— וואס איז עני?

—וואס זאל זיין?

— וואוהין איז ער געגאנגען?

—איך ווייס ניט.

— דו האסט אים גאר ניט געפרעגט וואוהין ער גייט?

—איך האב אים יא געפרעגט נאר ער האט ניט געזאגט.

— ער האט ג א ר נ י ש ט געזאגט?

— ער האט בלויז געזאגט, אז ער דארף עפעס געוואר ווערן. ער וועט רעדן מיט מיר ווען ער וועט צוריק קומען.

—עפעס געפעלט עס מיר ניט — האט ביטרים דערשראקן א זאג געטאן — איך האב מורא א זאים איז עפעס איינגעפאלן.

— איך דיינק אויך אזוי — האט עני געזאגט — מען דארף זיין זייער פארזיכטיק — ווארום טאמער פאלט אים עפעס איין, זיינען מיר פארלוירן . . .

עני איז בלייך געווארן. זי האט גוט געוואוסט, אז זי שפילט זיך מיטן לעבן, און זי האט ווי ביי זיך אליין א פרעג געטאן:

— זאל ער — ער וועט באנטשיקן אין חשד?

—איז וואוהין זשע האט געקאנט לויפען? — האט גאלד געפרעגט.

— מסתמא זיך צו דערוויסן צי באנטשיק איז נישטא ערגעץ.

— זאל ער — ער וועט באנטשיקן אין ערגעץ ניט געפינען סיידן ביי דעם טיש.

— וואס הייסט? — האט עני ניט פארשטאנען.

— אזוי הייסט עס: איך בין באנטשיק, און מער קיין באנטשיק איז אויף דער וועלט נישטא.

— זייט איר זיכער, אז דער חברהמאן איז נישטא אין שטאט?

— אזוי זיכער, ווי זיכער איך בין, אז איר רעדט צו מיר — איר האט ניט וואס צו צווייפלען — איך פארלירט זיך נאר ניט. האלט זיך פעסט און מיר וועלן אונזערס נאך היינט ביינאכט דערגרייכן. דער עיקר — ווען ער וועט קומען פארפירט מיט א געשפרעך, טאקע וועגן דעם, וואס ער איז געלאפן זיך ערקונדיקן וועגן באנטשיקן און דערעדט זיך אזוי, אז אלץ זאל קלאר ארויסגעזאגט ווערן. איך וועל שוין אלץ הערן. פארלאזט זיך אויף מיר.

— און טאמער וועט אים איינפאלן, וואס דא טוט זיך, און דאך מיט אונז נאך געשען אן אומגליק? — האט ביטרים געפרעגט מיט שרעק.

— האט נישט מורא. איך האב אלץ אין זינען געהאט.

זיי האבן זיך בארואיקט, זיי זיינען אויפגעשטאנען פון זייערע ערטער און גאלד האט געזאגט:

— קומט, לאמיר ארויפגיין.

— זיי זיינען צוריק ארויף אין די צימערן.

עני איז געווען אביסל אומרואיק. זי האט גוט געקאנט ראזענבערגן. זי האט געוואוסט, אז קוים איז אים איינגעפאלן עפעס א פארדאכט, וועט עס אויסגיין צו איר. זי האט דאך געוואוסט אז זי איז די איינציקע וואס האט געוואוסט פון דעם שרעקלאכן סוד, און ער וועט איר פארדעכטיקן אז זי האט עפעס אויסגעזאגט. זי האט זיך דעריבער שטארק דערשראקן. נאר גאלד האט איר בארואיקט:

— שרעק זיך נישט — וואס האט איר מורא צו האבן?

— איך ווייס אליין נישט — נאר מיר דאכט זיך, אז ער האט עפעס א פארדאכט.

— איר דארפט זיך נאר קאנען האלטען פעסט — דערשרעקט זיך נישט און כאפט זיך ניט ארוים מיט קיין איבעריק ווארט.

— אלרייט — איך וועל זיך באמיען צו האלטן רואיק.

(פארטזעצונג קומט)

וויקלען 50 סיגארעטס פון א 20 ס. פעקל פון Turret Fine Cut איז עכטע עקאנאמיע. יא! אבער עס איז די קוואליטי וואס איר קריגט אין Turret Fine Cut . . . די רייפע מילדקייט, זיסקייט און גוטן גערוך . . . וואס מאכט דיזע "וויקלט אייערע אייגענע" סיגארעטס אזוי הויך צופרידנשטעלענד אזוי גוט ווי עקאנאמיש.

Chantecler סיגארעטן פאפיר פריי.

עס איז קיין פראגע ניט — אז עס באצאלט זיך צו וויקלען אייערע אייגענע סיגארעטס מיט

TURRET FINE CUT

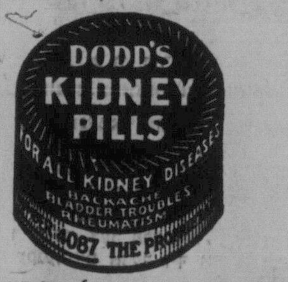

פאר איבער דריי פערטל יאר הונדערט זיינען דאד'ס קידני פילס געווען דער אנערקענטער מיטל פאר רוקנווייטיק, רומאטיזם, בלאטער טראבלס און פילע אנדערע קראנקהייטן, פאראורזאכט דורך שלעכטע קידנים. צו באקומען פון אלע דילערס פאר 50 סענט. אדער 6 באקסעס פאר $2.50, אדער דירעקט פון די דאד'ס מעדיצין קא. לימיטעד, טאראנטא 2. ביים דערהאלטן די סומע.

שטענדיק — נוצט
ראיאל קראון קלינזער

עס איז ניטא קיין בעסערע — און עס איז כשר.
קויפט עס אין אייער גראסערי
זאמלט די קופאנען פאר ווערטפולע פרייע פרעמיאום מתנות—שרייבט פאר פרעמיאום ליסט צו
THE ROYAL CROWN SOAPS LIMITED
Winnipeg

אויב איר ווילט זיין זיכער אז אייער דאקטארס מעדיצין זאל ריכטיק געמאכט ווערן — ברייגנט עס צו דער
מאניטאבא דראג סטאר
וואו מר. בערנשטיין, א דראגיסט מיט א לאנג יאריקער דערפארונג גיט פערזענלאך אכטונג אז יעדע מעדיצין זאל פינקטלאך געמאכט ווערן.
טעלעפאן 52 117
Manitoba Drug Store
587 Selkirk Ave.
דזש. בערנשטיין, אייגנטימער

צו אונזערע אידישע פריינט אין וויניפעג און אין מערב קאנאדע באטן מיר אן א שנעלע און ריזאנאייבל געפרייזטע באדינונג אין
דעזיינינג ענגרייווינג
עלעקטראטייפינג
סטערעאטייפינג און קאמערציעלע פאטאגראפיע
אדרעסירט אייער נעקסטן ארדער צו
Rapid Grip and Batten Limited
290 VAUGHAN STREET
23 859 WINNIPEG 28 951

בוטשערס וועלכע געהערן צום ועד הכשרות תחת הרב הערסאן

מר. שעפעל, 346 פלארא עווע.
מר. מיטשעל, 380 סעלקירק עווע.
מר. מארכאישאוו, 577 סעלקירק
מר. פרידמאן, 351 פריטשארד עוו.
מר. ווארשאווסקי, 318 סעלקירק
מר. סיגעל, 471 קאלעדזש עווע.
מר. כהן, 670 אלפרעד עווע.
מר. אקערמאן, 541 סעלקירק עווע.
מר. בורשטיין, 433 סעלקירק עווע.
מר. גאלד, 296 דאפערין עווע.
מר. טשערי, 705 סעלקירק עווע.
מר. לאמאוו, 473 אלפרעד עווע.
מר. לעווין, 1304 מיין סטריט
מר. גאלדשטיין, 522½ סעלקירק
מר. מארדער, 86½ ענדרויס סט.
מר. אמניצקי, 366 אייקינס קאר. מאונטען.

Ben Arthur Shuckett
B. A. L. L. B.
בען ארטור שוקעט ב.א.ל.ל.ב.
אדוואקאט
אנאנסירט די עפענונג פון זיין לאו אפיס אין
691 מיין סטריט
וויניפעג
טעלעפאן 88 118 רעז. טעל. 53 113

פטור ווערן פון פארשטאפונג
נוצט דר. קארטער'ס בארימטע ליטל ליווער פילז. איינגאנצן וועדזשעטייבעל. צארט אבער ווירקזאם. קיין שלעכטע נאכווירקונגען. פאר 60 יאר גיבן זיי שוין שנעלע הילף פון נורנעקייט, קאפווייטיקן, אומפארדייאונג, זויערקייט, און שלעכטן אויסזעען.
25 סענט און 75 סענט רויטע פעקלאך.
פרעגט אייער דראגיסט פאר
Carter's Little Liver Pills

PHONE 87 647

היימאן און העסטרין
באריסטערס, סאליסיטארס און א. וו.
216 — מעקאינטייר בלאק — 216
טעלעפאן 21 627
מר. העסטרינס וואוינונג:
306 סט. דזשאנס עווע., טעל. 53 133

שינביין, מאראזניק און ראבלין
Shinbane, Morosnick & Roblin
Barristers, Solicitors and Notaries
באריסטערס, סאליסיטארס, נאטאריוס
Office: 207-8 Confederation Life Bldg.
457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאן 21 345—6

טשערניאק, קאפשטיין און ספיוואק
Barristers, Solicitors, Etc.
460 מיין סטריט
טעלעפאן 24 591 און 24 666

קאנטאר און דארפמאן
אדוואקאט און נאטארי
CANTOR & DORFMAN
211 קיורי בילדינג, 233 פארטעדזש עווע.
טעל. 89 225—29 937
רעזידענס:
102 בענערמאן עווע., טעל. 51 353

ה. שולמאן
אדוואקאט און נאטארי
געלט צו לייען אויף 6½ פראצענט
Schulman & Nitikman
213 קאנפעדערייישאן לייף בילדינג
457 מיין סטריט, אנטקעגן סיטי האל
טעלעפאן 88 462

ש. מילער
באריסטער, סאליסיטאר א. א. וו.
S. MILLER, B.A., LLB.
505 Paris Bldg., Portage and Garry
Phone 22 203
מר. מילערס וואוינונג: 152 באראוס עוו.
טעלעפאן 51 652

מ. אווערבאך
באריסטער, סאליסיטאר, נאטארי א.א.וו.
8—824 ראיאל בענק בלדג.
טעלעפאן 86 200
רעז. 435 אבערדין עווניו, טעל. 53 354

דזש. ה. פאטעסקי
אדוואקאט און נאטארי און א. וו.
J. H. POTASKY, LL.B.
905 קאנפעדערייישאן לייף בילדינג
457 מיין סטריט, אנטקעגן סיטי האל
טעלעפאן 24 107
רעז. 529 אבערדין עווניו, טעל. 55 778

Drs. W. J. KING and D. B. REID
Chiropractors
914 SOMERSET BLDG. PHONE 24 448
10 יאר פראקטיק אין וויניפעג. פיינסטע איינריכטונג איינשליסנדיק וויסנשאפטלאכע נייסטע ראדיאניק פאטהאקלאסט צו דיאגנאזירן אלע קראנקהייטן און ארבעט אוים דיעטע צוצופאסן צו יעדן קאמפליינט.
פרייע גרינדלאכע עקזאמענירונג

Doctors' Directory — דאקטוירים

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
53 578	51 250	דר. ס. דזש. בערמאק, 834 מיין סטריט אפיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	דר. דזש. ברענער, 402 סעלקירק עווניו אפיס שטונדן: 3—5, 7.30—8.30 DR. J. BRENER
26 947	53 422	דר. א. גוטמאן, 714 טאראנטא דזשען. טראסט בלדג. 283 פארטעדזש עווע., קאר. סמיט אפיס שטונדן: 10—12, 2—6 און ביי אפאינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	דר. ס. דזשאוויש, 404 באיד בילדינג שטונדן: 11—12 און 3—6 און ביי אפאינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
26 600	28 153	דר. וו. הערשפילד, 576 מיין סט. קאר. אלעקסאנדער עוו. אפיס שטונדן: 11—1, 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	דר. ב. א. וויקטאר, קאר. סעלקירק און סאלטער (איבער דער באנק) אפיס שטונדן: 3—5 און 7—8 DR. B. A. VICTOR
53 181	53 181	דר. י. פערלמאן, 291 באראוס עווע., קאר. טשארלס אפיס שטונדן: 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
54 866	51 968	דר. ס. קאברינסקי, סוויט 2 קראמפ בלאק (מיין און דאפערין עווניו) אפיס שטונדן: 3—5 און 6.30—8 DR. S. KOBRINSKY
24 480	49 763	דר. מעקס ריידי, (עקס רעי) 283 פארטעדזש, קאר. סמיט (100 טאראנטא דזשען. טראסט בלדג.) לעבן איטאנס שטונדן: פון 2—6 אוונט און ביי אפאינטמענטס DR. MAX RADY
53 915	52 614	דר. סעם ראדין, ראיאל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אפיס שטונדן: 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
88 916	59 473	דר. א. ל. שובין, אפיס שטונדן 11—12 און 2—6 אפיס: בענק אף קאמערס בלדג., מיין און אלעקסאנדער רעזידענס: 375 מאקריי עווע. DR. A. L. SHUBIN
		אויגן, אויערן, נאז און האלז
29 110	51 848	דר. י. ה. בעקמאן, 613 באיד בילדינג DR. J. H. BECKMAN
24 465	51 359	דר. ד. מ. דזשענאף, 2-830 סאמערסעט בלאק DR. D. M. GENOFF
		קינדער קראנקהייטן
88 013	53 320	דר. ה. מעדאווי, 904 באיד בלדג. 3—5; 332 מאניטאבא עוו. 11—12 DR. H. MEDOVY
22 446	51 801	דר, דזשא. ה. שאפירא, 604 באיד בילדינג שטונדן: 3—5 און ביי אפאינטמענטס DR. GEO. H. SHAPERA

Dentists Directory — דענטיסטען

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
51 560	41 652	דר. י. בן עזרא, ב.א. 962½ מיין סטריט, קאר. סעלקירק. DR. I. BEN EZRA, B.A.
53 720		דר. מ. א. ברעגמאן, סוויט 1 סט. דזשאנס בלק. 984 מיין סט. DR. M. A. BREGMAN
56 056		דר. ס. טשורטשיל, סוויט 1, טריק בלאק, 972 מיין סט. DR. S. H. CHURCHILL

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

דער באריכט וועגן די פול עלעוואַטאָרן

די אונטערזוכונג וואָס איז געמאכט געוואָרן דאָ וועגן דעם עלעוואַטאָרן סיסטעם פון מאניטאָבער ווייץ־פול האָט באשטעטיקט טיילווייז אָדער אינגאנצן דריי פון די קלאגעס וואָס זיינען קעגן אים געמאכט געוואָרן פונ׳ם פארוואלטער פון דער אלבערטא פאסיפיק גריין קאָ. — קלאגעס, מוז מען זאָגן, זייער ערנסטע, אָבער וועלכע, מיר מוזן גלייך פון אָנהויב באמערקן, ווארפן אפשר א שאָטן אויף די געשעפטס פעאיקייטן פון די פול דירעקטאָרן, אָבער ניט אויף זייער ערלאכקייט און אויפריכטיקייט.

די באשטעטיקטע קלאגעס זיינען בקיצור, אז דורך איבערגעטריבענער־פראָפאגאנדע, וואָס האָט אַגב אָפּגעקאָסט א גרויסע סומע געלט, זיינען די פארמערס באוואויגן געוואָרן צו בויען עלעוואַטאָרן וואו זיי קאָנען זיך ניט באצאָלן און צו קאָסטבארע אז עס זאָל זיך לוינען זיי אָנצוטרייבן. דאָס האָט געפירט צו דעם, אז כדי צו דעקן די הויכע הוצאות פונ׳ם אויפהאלט און אָנטרייב פון די עלעוואַטאָרן, האָבן זיי גענומען נעמען העכערע "אָוועררעדזשעס" (אראָפּרעכענונגען פון וואָג) און געבן נידעריקערע גריידס צו די פארמערס וואָס האָבן געליפערט צו זיי זייערע תבואות. די פארמערס האָט אזוי געקאָסט טייערער די באדינונג פון די פול עלעוואַטאָרן, ווי פון די פריוואטע. און די פארמערס וואָס האָבן אינוועסטירט זייער געלט אין די עלעוואַטאָרן זיינען איצט אין געפאַר פון גרויסע פארלוסטן.

דאָס איז דער תמצית פונ׳ם באריכט פון דעם קאָמישאָנער, מר. וויליאמס, באשטימט פון דער רעגירונג אויסצופאָרשן דעם ענין. דער קאָמישאָנער באשטעטיקט זיינע אויספירן מיט א צאָל באווייזן פון עדות, מיט פאקטן און ציפערן.

וואָלטן מיר אין דער פּראָווינץ איצט געהאט א רעגירונג וואָס איז פיינטלאך געשטימט צו דער פארמערשער קאָאָפּעראטיווער באוועגונג, וואָלט דער באריכט געווען א גענוג גוטער אויסרייד פאר איר צו ליקווידירן דעם פולס עלעוואַטאָרן סיסטעם און איבערגעבן אים אין די הענט פון פריוואטע געזעלשאפטן, — נאטירלאך, מיט גרויסע פארלוסטן פאר די פארמערס וואָס האָבן אין דעם אינוועסטירט זייער געלט. צום גליק אָבער גלויבט מר. ברעקען רעגירונג אין פארמערס קאָאָפּעראציע, און זי טראכט אפילו ניט צו ליקווידירן דעם סיסטעם.

פרעמיער ברעקען וואָרנט די עפנטלאכע מיינונג ניט צו פארלירן זייער צוטרוי צום פרינציפּ פון פארמערשן קאָאָפּעראטיוון פארקויף. אויב די עלעוואַטאָרן זיינען געגרינדעט געוואָרן אויף א ניט־געשעפטסמעסיקן באזיס, מיינט עס ניט, אז זיי דארפן ליקווידירט ווערן, נאָר אז זיי דארפן רעאָרגאניזירט ווערן אזוי, אז זיי זאָלן זיך אָנהויבן באצאָלן און ספּעציעלע שטייערן אויף די פארמערס וואָס פארקויפן אין זיי זייער תבואה.

מר. ברעקען צייכנט אָן א צאָל פלענער וואָס דארפן ארויסהעלפן דעם עלעוואַטאָר סיסטעם אים געזונט צו מאכן. די פלענער זיינען הויפּטזאכלאך געצילט צו רעדוצירן די קאַפּיטאליזאציע פון די עלעוואַטאָרן, און אויך צו פארקלענערן די צינזן אויף דעם קאַפּיטאל. אזוי ווי די עלעוואַטאָרן, ווי דער קאָמישאָנער אנערקענט, זיינען ערלאך און גוט געבויט, וועלן אָט די מיטלען במילא פירן צום ציל, — אוועקצושטעלן די עלעוואַטאָרן אויף א געשעפטס־מעסיקן באזיס, נאָכדעם ווי צוזאמען דערמיט וועט אויך דורכגעפירט ווערן די אינערלאכע רעאָרגאניזאציע.

עס איז קלאָר, אז אונטער די איצטיקע אומשטענדן איז אוממעגלאך צו רעדוצירן די קאַפּיטאליזאציע אויפ׳ן חשבון פון די פארמערס. די לאגע פון די פארמערס איז איצט אזא, אז זיי קאָנען ניט אויסהאלטן קיין נייע לאסטן. עס איז אין די אינטערעסן פון דער גאנצער באפעלקערונג, אז דעם פארמערס לאגע זאָל ווייטער ניט פארערגערט ווערן. פרעמיער ברעקען פלאנט דערפאר צו רעדוצירן די קאַפּיטאליזאציע אויפ׳ן חשבון פון די חובות פונ׳ם פול צו דער רעגירונג. דאָס וועט זיין דער רעגירונגס א בייטראג צו די פאראָרימטע פארמערס, צו פארהיטן זייער אייגענעם קאָאָפּעראטיוון פארקויף סיסטעם פון צוזאמענברוך, וואָס וואָלט פארערגערט די אזוי אויך שלעכטע לאגע פון די פארמערס.

דער באריכט פונ׳ם קאָמישאָנער איז נאָכאלעמען פארט אן אויסדרוק פון מיינונגען, וואָס זיינען ניט אזוי בינדענד פאר דעם אָנגעקלאָגטן צד. דער דירעקטאָראט פון פול וועט נאָך געבן זיינע דערקלערונגען, וואָס וועלן אָפּפרעגן די אויספירן פונ׳ם קאָמישאָנער.

עס וועט זיין אזוי דערווייל צו פרי ארויסצוטראָגן אן ענדגילטיקן אורטייל איבער די ביז איצטיקע האַנדלונגען פונ׳ם דירעקטאָראט. יעדנפאלס מוז מען געדיינקען דאָס וואָס מיר האָבן גלייך פון אָנהויב באטאָנט: קיין שאָטן אויף זיין ערלאכקייט און אויפריכטיקייט איז ניט געוואָרפן געוואָרן.

דער אונטערזוכער האָט דערווייל בלויז באשלאָסן, אז די אונטערנעמונג איז אָנגעפירט געוואָרן אויף אן אומגעשעפטסמעסיקן אופן. דארף מען זי אוועקשטעלן אויף א געשעפטסמעסיקן באזיס, און דערמיט וועט די פראַגע זיין געלייזט.

די רעגירונג, ביי איר גוטן ווילן וואָס זי האָט ארויסגעצייגט, וועט דעם פול העלפן צו באפרייען זיך פון די פעלערן, אויב אזעלכע זיינען געמאכט געוואָרן.

די גערעטעניש אויסזיכטן

עס איז שוין איצט גאנץ זיכער, אז מערב קאנאדע האָט ניט וואָס צו דערווארטן קיין גרויסע גערעטעניש דאָס יאָר. די רעגנס פון דער לעצטער וואָך אָדער אנדערהאלבן זיינען געקומען צו שפּעט צו ברייען א סך נוצן צו די ווייץ אָדער אנדערע פרי פארזייטע תבואות, כאָטש זיי וועלן זיכער מאָן א סך גוטס צו די שפּעטערע תבואות און צו די פּאַשע פעלדער.

נאטירלאך איז עס צו פרי צו ריידן וועגן די גערעטעניש אויסזיכטן מיט באזונדער זיכערקייט, — די פרייריס זיינען אין דער הינזיכט א לאנד פון וואונדער. און ביז די תבואה ווערט אויסגעדראָשן קאָנען נאָך א סך זאכן פּאסירן. לויט די נעזעצן פון דורכשניט דארף מען אָבער דערווארטן א ניט־געלונגענע גערעטעניש.

עס איז זיכער א הארצווייטיק צו זעען ווי דעם פארמערס פראצע גייט אזוי פיילווייז פארלאָרן. פון דער צווייטער זייט איז עס אָבער ניט קיין קלענערער הארצווייטיק, ווען מען מוז די שפע פון דער ערד, ארויסגעקראָגן מיטן שוויים פונם פנים, אוועקגעבן פאקטיש אומזיסט און נאָך ניט אלעמאָל געפינען א מארק פאר דעם, ווי ס׳איז דער פאל מיט דעם פארמערס ווייץ פונ׳ם לעצטן יאָר.

מען קאָן דערפאר ניט וויסן, — אפשר וועט די שלעכטע גערעטעניש (אַגב אויך אין די שטאטן) זיין בעסער פאר די פארמערס, ווי א גוטע. אפשר וועלן זיך איצט פרייזן אויפהויבן, און דער פארמער וועט פאר׳ן ביסל קריגן מער, ווי ער וואָלט געקראָגן פאר א סך אין פאל פון א גרויסער גערעטעניש.

א סך אינדיווידועלע פארמערס וועלן שטארק ליידן פון דער שלעכטער גערעטעניש, נאטירלאך. אָבער דער פארמערשער כלל וועט אפשר גאָר פון דעם געווינען. יעדנפאלס, איז אזא זאך ניט אויסגעשלאָסן.

אידן אויף די גרעניצן פון מדבר סאַהאַראַ

(א רייזע דורך דעם מדבר)

(ספּעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

דער באקאנטער אידיש דייטשער זשורנאליסט דר. לעאָ שטאל, פאריזער קאָרעספּאָנדענט פון דער פּאָסישער צייטונג, וועלכער האָט זיך איצט צוריקגעקערט פון א לענגערער רייזע איבער אפריקע, גיט איבער פארן קאָרעספּאָנדענט פון דער "איטא" זיינע אינטערעסאנטע איינדרוקן פון די פארוואָרפענע אידישע ישובים. אָנגעפאנגען פון אלזשיר און פארענדיקט פון דער אנדערער זייט מדבר סאהארא ביי דער גרעניץ פון סודאן.

איינע פון די אָנגעזעענסטע ים רייזעס איז די 26 שעה׳דיקע רייזע פון מארסייל ביז אלזשיר. מען פאָרט ארויס פון מארסיילער האפן ביי א נאסן און קאלטן וועטער ווען דער טערמאָמעטער איז: דער וועטער סטאנציע פון פאָרט באווייזט 5 גראד אונטער נול, די פּאַסאזשירן קומען ס׳רוב מיט שווערע פּאַלטאָס און רעגנמאנטלען, אָבער וואָס מער די שיף דערווייטערט זיך פון די אייראָפּייאישע ...

די אַרטיקע אייראָפּייער איז אויך פאראן א פּאָר ביסל אנטיסעמיטן, און יעדערן פון אונז איז אָט באקאנט דער נאָמען פון דעם טרויעריק בארימטן פארביסענעם אידן פיינט, דר. מאָל, וועלכער איז צוריק מיט עטלאכע חדשים געשטאָרבן. ליידער איז דער אנטיסעמיטיזם ניט געשטאָרבן צוזאמען מיט אים.

אידן צווישן זיך לעבן זייער גוט. עס הערשט דאָ א מוסטערהאפטע אחדות, אידען לעבן דאָ אין קאָמפּאקטע מאסן הגם זיי האָבן עס ניט נויטיק. על פּי רוב וואוינען אידן אין אייראָפּייאישע קווארטאלן. א פרעמדן אידן, א נייע אָנגעקומענעם נעמט מען דאָ הארציק און ברידערלאך אויף. א אינטערעסאנטן שטריך איז דאָ צו מערקן צווישן די אידן. אין דער צייט ווען די מענער גייען כמעט אלע אָנגעטאָן אייראָפּייאיש, קליידן זיך די אידישע פרויען מער אָריענטאליש און צייכענען זיך אויס מיט א באזונדערס אויפגערעגטן אידישן חן.

אלע אידן דאָ אָן אויסנאם באהערשן די ...

ער שווער צוגעוואוינען. קומט אמאָל אריין אן אורח, א פרעמדער, גיבן זיי זיך אלע א הויב אויף די פיס גלייך ווי זיי וואָלטן זיין אויף שפּראנזשינעס און זעצן זיך ניט צוריק אויף זייערע פלעצער ביז יענער, דער פרעמדער, האָט זיך ניט אוועקגעזעצט אָדער זיך אָפּגעזעגנט.

און ווייטער גייט די נסיעה. דער אויטאָמאָביל באוועגט זיך שווער דורך די זאמדיקע מדבר וועגן. דאָס מויל, די נאָז און ביז טיף אין האלז איז מען פול מיט דעם דינעם שטעכנדיקן מדבר זאמד, איינע נאָך די אנדערע ווערן אויסגעליידיקט די פלעשער מינעראל וואסער. פארבייפארענדיק כאַפּט מען ווידער א קוק אויף קאָנסטאנטין, מען פּילט אוים דעם פראוויאנט מאגאזין. פארנאכט פאָרט צו דער אויטאָ צו דער שטאָט טעמגא, די שטאָט וועלכע איז אויסגעבויט אין דער צייט פון דער רוימישער הערשאפט, איז ביז מיט עטלאכע יאָר צוריק געלעגן טיף פארשאָטן אין די זאמדן פון דער סאהארא, ביז די פראנצויזישע ארכעאָלאָגן האָבן זי אנטדעקט און זי אויסגעגראָבן. די גאסן ...

...

לאָך דעם "מידרש" (בית המדרש). די קינדער לערנט מען דאָ אידישקייט אויפן אָריענטאלישן שטייגער. איר קומט אריין אין הויף פון "מידרש", טרעפט איר אן א פּאָר צענדליק קינדערלאך אין די הוילע העמדלאך, זיצנדיק אויף די אויסגעשפּרייטע ראגאזשעס מיט די פיסלאך פארלייגט הינטער זיך. אין דער מיטן זיצט דער רבי אָנגעטאָן אין א "אבאיע" (א מין אראבישע קאַפּאָטע) אויך אויף דער ערד מיט א קאנטשיק אין האנט און אלע צוזאמען לערנען אויפן קול. און מיט א אָריענטאלישן נגון צו וועלכן דאָס אויער פון אן אייראָפּייער קאָן זיך ניי...

ווערן דערנאָך פארבאַרייטעט אונזערע נאכטלעגערס, אויף וועלכע מיר האָבן א גאנצע נאכט מלחמה געהאלטן מיט אנטיסעמיטישע מאסקיטאָס . . . מיטן זון אויפגאנג דערווייטערן זיך די רייזנדע פון דעם שענסטן מדבר אינזל ביזסקרא אויפן וועג נאָך טורקורטא אאזע, וועלכער ליגט שוין אן ערך זיבן הונדערט קילאָמעטער ווייט פון א מענשלאכן ישוב. דאָ פאנגט זיך אָן די אזוי גערופענע מיליטער טעריטאָריע. וועגן די אידן אין די ווייטערע אאזן וועלן מיר שרייבן אין קומענדיקן ארטיקל.

("איטא")

א קלוגע ווייב

חיים שערער האָט זיך געוואָרפן אויף זיין בעט פון איין זייט אויף אנדערן, געאכעט, געקרעכצט.

— וואָס איז דער מער מיט דיר? האָט אים געפרעגט זיין ווייב שרה — עס איז דאָך שוין נאָך איינס אזייגער און דיך נעמט קיין שלאָף ניט?

— ווען דו וואָלסט געדאַרפט צאָלן א טשעק פון פינף הונדערט דאָלאַר מאָרגן אינדערפרי, וואָלסטו זיך אויך געוואָרפן פונקט אזוי ווי איך, — האָט איר דער מאַן אויפגערעגט אָפּגעענטפערט, — אַן אומגליק . . . וואָס טוט מען? וואָס הויבט מען אָן צו טאָן?

— וואַרט נאָר א ווײַלע, — האָט די פרוי צו אים געזאָגט, — איך וועל דיר באלד באווייזן, אז דו וועסט קענען רואיק שלאָפן, גיב מיר נאָר דעם טעלעפאָן נומער פון דעם מענשן וועמען דו דאַרפסט צאָלן דעם טשעק.

— ס׳איז דאָך איינס אזייגער ביינאכט, משוגענע, וואָס גייסטו טאָן?

— וועסט באלד זעען.

זי איז צוגעשפּרונגען צום טעלעפאָן און האָט אָנגעקלונגען צום מענשן פונ׳ם טשעק איינער א שמואל כאצקעלעוויטש.

— איר זאָלט וויסן זיין, — האָט די פרוי אריינגעשריען אין טעלעפאָן, — אז חיים שערער, וועט אייך מאָרגן דעם טשעק ניט צאָלן, ווייל ער האָט קיין געלט ניט. א גוטע נאכט! איצט מיין מאַן — האָט זי געזאָגט, — וועט כאצקעלעוויטש זיך וואַרפן פון איין זייט אויפ׳ן אנדערן און וועט ניט קאָנען שלאָפן. און דו שלאָף.

קורץ געזאָגט

איינער אַרבעט און האָט ניט,
איינער האָט און אַרבעט ניט.
איינער דיינקט און זאָגט ניט,
איינער זאָגט און דיינקט ניט.
איינער דאַנקט און נעמט ניט,
איינער נעמט און דאַנקט ניט.
איינער לויפט און פאַלט ניט.
איינער פאַלט און לויפט ניט.
איינער גיט און האָט ניט,
איינער האָט און גיט ניט.
איינער טוט און רעדט ניט,
איינער רעדט און טוט ניט.
איינער דאַרף און נעמט ניט,
איינער נעמט און דאַרף ניט.

די טרעגער פון די משיחישע באוועגונגען ביי אידן

אן אָפּהאנדלונג פון אלע באוועגונגען פון משיחישער אויסלייזונג פון בר כוכבא ביז הערצלען

פון יוסף שפּירא

(דריי־און־צוואנציקסטע פאָרזעצונג)

אבולאפיאס אויפפירונג איז געווען אין אָנקלאנג מיט זיין גלויבן. ער האָט זיך געפּייניקט און ניט געוואָלט וויסן פון קיין ערדישע פארגעניגנס. צוליב דעם ...

...

דער נביא פון אווילא

...

א היסטארישער קאנגרעס?

(צו דער דערעפענונג פונ'ם 17טן ציוניסטישן קאנגרעס אין באזעל).

פון דר. יצחק שפירא

דינסטאג דעם דרייסיקטן יוני, אכט אונט, עפנט זיך אין באזעל דער 17טער ציוניסטישער קאנגרעס. א היסטארישער? — תמיד, פאר אלע קאנגרעסן, דוכט זיך אונז פאר עפעס אוים, אז דאס מאל וועט ענדלאך קומען די גרויסע ווענדונג; וועט דער ציוניזם ענדלאך ארויסגעפירט ווערן אויפן דרך־המלך פון נייע וועגן און מעשים; וועט זיך אנפאנגען א נייע תקופה אויפן וועג פון פארווירקלאכונג — בקיצור, א היסטארישער קאנגרעס, אדער א קאנגרעס פון גרויסער היסטארישער באדייטונג און אזוי ווייטער און ווייטער, אזוי ווי עס גייט שוין דאס ווארט, ווען עס ווערט געטראגן פון גלויבן און האפענונג.

איז עס אפשר דאס ערשטע מאל אין דער געשיכטע פונם ציוניזם, ווען א קאנגרעס איז נישט פראקלאמירט געווארן ווי א היסטארישע געשעעניש — און אט דער פאקט איז, ווי מיר דוכט, אין דער העכסטער מאס כאראקטעריסטיש פאר דער איצטיקער ערנסטער לאגע אין דער ציוניסטישער באוועגונג. ס'איז קלאר, אז אביעקטיוו גענומען האט אין דער דערמאנטער כסדר'דיקער איבערראשונג פון די קומענדיקע קאנגרעסן געשטעקט א היבש ביסל תמימות און קורצזיכטיקייט — די ווירקלאכקייט האט באוויזן, אז נים אלע קאנגרעסן זיינען געווען דאס, וואס מען האט פון זיין דערוווארט — פון דער אנדערער זייט אבער איז גראד די דאזיקע תמימות געווען א גרויסער קאפיטאל, ווייל זי איז געווען דער אויסדרוק פון ציוניסטישן מוט, פון פערספעקטיוו און ווילן, פון האפענונג און גלויבן.

פעלט איצט, פארן 17טן קאנגרעס, דאס געפיל פון היסטארישער באדייטונג, אבער צום גרויסן באדויער נעמט זיך דאס נישט דערפון, וואס מיר זיינען געווארן פארזיכטיקער אין אונזערע אפשאצונגען, נישט דערפון, וואס מיר האבן זיך אויסגעלערנט אנצוהאלטן די געהעריקע דיסטאנץ צו זאכן און דערשיינונגען — נאר לײדער צולים דעם, וואס דער ציוניזם האט אין משך פון די לעצטע 2 יאר באקומען א מסוכנ'עם קלאפ אין זיין צענטראלסטן נערוו: אינם סאמע גלויבן פון זיין רעאליזירבארקייט.

די ציוניסטישע וועלט איז ד ע ס א ־ ר י ע נ ט י ר ט. מען גלויבט ניט מער אין ענגלאנד. מען גלויבט ניט אינם פעלקערבונד. מען גלויבט ניט אין קיין פארשטענדיקונג מיט די אראבער. מען גלויבט ניט אין די אייגענע כחות. דאס וואס באוועגט היינט דעם ציוניזם איז ניט דער אקטיווער גלויבן אינם ציוניסטישן אידעאל אלס א קאנקרעט דערגרייכבארער ציל, נאר א צוזאמענזעצונג פון גאר אנדערע באוועג־קרעפטן. צום ערשטן איז עס דאס שטיק אידישע ארץ־ישראל, וואס איז דערווייל געקומען אויף דער וועלט און וואס איז שוין א לעבעדיק באשעפעניש פאר זיך. דאס דאזיקע ארץ־ישראל פאדערט, מאנט און גיט ניט קיין רו, ניט ענטפערן איז פשוט אן אוממעגלאכקייט.

דער צווייטער מאמענט איז, וואס מיר קאנען פשוט ניט שלום מאכן מיטן איצטיקן מצב. מען טוט די לויפנדיקע ציוניסטישע ארבעטן, כדי ווי צו פארטומלען דעם אומגלויבן; כדי איינצושטילן דעם ווייטאג, וואס נאגט אין הארצן און כדי צו פארטרייבן די טיטוס־פליג, וואס עגבערט אין מוח.

דער אקטיווער כוח פונם ציוניזם אין היינטיקן טאג איז די מורא פאר דער אנטוישונג, דער פחד פאר האפענונגסלאזיקייט.

אט איז די גייסטיקע פארפאסונג, אין וועלכער עס געפינט זיך איצט די ציוניסטישע וועלט און מיט אזעלכע שטימונגען קומען איצט די שליחים פון דער ציוניסטישער באוועגונג צום קאנגרעס אין באזעל — און פון דערפון איז אויך שוין געדרונגען, וואס דער איצטיקער קאנגרעס וואלט באדארפט צוגעבן, אויב אים זאל באשערט זיין צו געבן דאס, אין וואס דער ציוניזם נויטיקט זיך איצט מער פון אלץ.

געוויס, פאר'ן קאנגרעס שטייען וויכטיקע פראבלעמען און פראגן: די פראגע פון א נייער אנפירונג, די באציאונגען צו ענגלאנד, דאס אראבישע פראבלעם, בודזשעט פינאנצן, אגענטור און אנדערע. אבער ס'וואלט געווען א טעות צו גלויבן, אז דער קאנגרעס וועט אויף די אלע געביטן ברייינגען גרויסע ענדערונגען. און די סבה דערפון איז, וואס דער ציוניזם איז איצט אינווייניק אזוי צעבראכן און אזוי אנמעכטיק, אז ס'וועט פשוט אויספעלן דער מוט און דער כוח אויף וועלכע ס'איז ניט איז ראדיקאלע שנויים.

ווי וויכטיק די אלע פראגן זאלן דערפאר ניט זיין, אבער ביי דער איצטיקער לאגע זיינען זיי לײדער ניט די וויכטיקסטע. ווייל אזוי לאנג ווי דער ציוניזם וועט ניט גובר זיין זיין איצטיקע אינערע שפלות און יאוש שטימונגען, וועלן אלע בעשלוסן און פלענער נישט האבן קיין גרויסן באדייט.

דער ציוניזם נויטיקט זיך פאר אלעמען אין איין איינציקער זאך — און דאס איז א ג ײ ס ט י ק ע ב א נ י י א ו נ ג. דער ציוניזם מוז צוריק באקומען זיין גרויסע וויזיע; עס מוז באנייט ווערן דער גלויבן אין דער רעאליזירבארקייט פונם ציוניזם על אפס ועל חמתם פון אלע שוועריקייטן. עס מוזן פון דאס ניי אויפפלאקערן סיי דער אמאליקער לײדנשאפטלאכער ציוניסטישער ווילן און סיי דער מאראלער פאטאס, וואס בילדעט פון תמיד אן דעם יסוד פון אונזער באוועגונג.

אונזער קאמף פארן ציוניזם מוז דערהויבן ווערן צו א קאמף פאר דער העכסטער גערעכטיקייט און דער גלויבן אין דער ציוניסטישער פארווירקלאכונג ווי דער גלויבן אינם נצחון פונם העכסטן גוטס.

אט אין וואס דער ציוניזם נויטיקט זיך אין איצטיקן מאמענט — און ס'איז טאקע דערפאר זייער גוט, וואס די ערשטע זיצונג פונם קאנגרעס איז איינגאנצן געווידמעט צו צוויי רעפעראטן, וואס וועלן זיך לחלוטין נ י ט פארנעמען מיט דעם געשעפטסמעסיקן סדר־היום פונם קאנגרעס און וואס וועלן כמעט האבן דעם כאראקטער פון א ריין קולטורעלער אונטערנעמונג. מיר מיינען דעם רעפעראט פון חיים נחמן ביאליק אויף דער טעמע: "וואס איז ארץ־ישראל פאר די גלות לענדער?" און דעם רעפעראט פון לעאן מאצקין איבער: "דער ציוניזם און די געגנוווארט פונם אידישן פאלק". שוין לאנג, אז אזעלכע רעפעראטן זיינען אויף ציוניסטישע קאנגרעסן נישט געהאלטן געווארן. אפשר זיינען זיי אין די ערשטע יארן נאך דער באלפור דעקלאראציע טאקע נישט נויטיק געווען. אבער די לעצטע פאר יאר האבן באוויזן, אז דער שטילשטאנד אין דער גייסטיקער פארטיפונג פונם ציוניזם טראגט אין זיך צו גרויסע סכנות. אויף יעדן פאל: אין איצטיקן מאמענט נויטיקט זיך דער ציוניזם גיכער אין דער צוריקגעווינונג פון זיין מאראלישן פאטאס און פון זיין וויזיאנערער קראפט, איידער די קליגסטע פאליטישע עצות און פינאנציעלע קאמבינאציעס.

ווייל אזוי לאנג דער צוגאנג צום ציוניזם מצד ענגלאנד און דעם פעלקער־בונד וועט בלייבן אזוי ווי ער איז איצט, אזוי לאנג וועט ניט נעמען קיין סוף צו אונזערע פאליטישע צרות. צום ערשטן מוז זיך ענדערן דער צוגאנג צום ציוניזם אין דער ריכטונג פון א וועלט פראבלעם, א פראבלעם, וואס שטעלט זיך פאר איינע פון דער וועלטס גרעסטע נויטן, איינע פון דער וועלטס גרעסטע טראגעדיעס. אזא ענדערונג וועט אבער ניט פארקומען פון זיך אליין; זיכער וועט זי אויך ניט קומען פון דרויסן. מיר מוזן נאכאמאל אנפאנגען פון בראשית: מיר מוזן טיף אויפאקערן דעם וועלט־געוויסן און אים צווינגען, זיך צו פארטראכטן וועגן אונזערע נויטן. מיר מוזן נאכאמאל קומען צו דער וועלט מיט אונזערע חשבונות, וועקסלען און מאנונגען. אבער דערצו איז נויטיק, אז מיר אליין זאלן גלויבן אין דער אויבערשטער גערעכטיקייט פון אונזערע פאדערונגען, איז נויטיק די עמאציאנעלע און מאראלישע באנייאונג פונם ציוניזם.

פאר מיר איז ניט קיין ספק, אז פריער אדער שפעטער וועט די דאזיקע באנייאונג מוזן קומען. ווייס ס'איז פשוט נישטא קיין אנדערער אויסוועג: ווייל אלע אנדערע לייזונגס־פארזוכן פונם אידישן פראבלעם האבן לחלוטין באנקראטירט. יא, קיינמאל איז זייער אויסזיכטסלאזיקייט נישט געווען אזוי בולט, ווי גראד אין די טעג פון ציוניסטישער אפגעשוואכקייט, און קיינמאל נאך איז די ריכטיקייט פון פינסקערס אנאליז וועגן אונזער לאגע אין דער וועלט ניט אזוי באשטעטיקט געווארן ווי גראד אין אנדערע יארן. אבער די לאגע אינם ציוניזם פארטראגט ניט קיין לאנגע הפסקות. דער צושטאנד פון פרחה נשמתה טאר לאנג נישט דויערן. און דערפאר: איך דערוווארט נישט פונם קאנגרעס, אז ער זאל אונז ברייינגען גרויסע איבערראשונגען אויפן געביט פון פאליטיק און פינאנצן, אבער עס וואלט געווען א גרויסער קלאפ, ווען ער וואלט אויך נישט געגעבן דעם אויפטאקט צו דער דערהויבונג פונם ציוניזם אויס זיין איצטיקער אינווייניקסטער שפלות אין געפאלנקייט.

ביאליקס און מאצקינס רעפעראטן ווי אן איינלייטונג פון דער קאנגרעס ארבעט בארעכטיקן צו דער האפענונג, אז דער קאנגרעס וועט שטיין אונטערן איינדרוק פון א גרויסן חשבון הנפש. איז בלויז צו ווינשן, אז ער זאל זיין וואס גרינדלאכער און טיפער און אז ער זאל ארויפלייגן זיין חותם ניט בלויז אויף די מיטגלידער פונם קאנגרעס, נאר אויך די הארכנדיקע מיליאנען פונם אידישן פאלק.

דער גורל פון דער ציוניסטישער באוועגונג ליגט איצט ניט אין די הענט פון פינאנסירן און פאליטיקער, נאר ביי די מענשן פון גייסט — און אויב זיי וועלן טאן זייער שליחות, דאן איז געמאלט, אז דער איצטיקער 17טער קאנגרעס זאל נאך ווערן א ה י ס ט א ר י ש ע ר קאנגרעס.

ביי די אמעריקאנער חלוצים אין א"י

פון ז. קאטלער

עס איז געווען אין מאנאט אפריל, היי־יאר. זאלבע־פירט האבן מיר באריזט דעם אידישן נאציאנאלן באדן אין עמק יזרעאל און באזוכט די אידישע ישובים דארט. אין דער גרופע האבן זיך געפונען די וויצע־פרעזידענטן פון דער הדסה און די פאראייניקטע שטאטן, מיס פוירל פרענקלין, פון שיקאגא, און צוויי אנדערע פרויען.

מיר זיינען געקומען נאכמיטאג אין גניגר (גינעגאר), א אידישער ישוב אויפ'ן באדן פונ'ם אידישן נאציאנאל פאנד, אויף איינעם פון די בערג, וועלכע זיינען באקאנט אין תנ"ך מיט'ן טיטול "חרושת הגוים". באזוכנדיק די הייזער פון דער גניגר'ער קבוצה זיינען מיר ארויף אויף א טעראסע און . . .

פאר אונזערע אויגן האט זיך ברייט אנטפלעקט דער גאנצער מזרח טייל פונ'ם אידישן עמק יזרעאל, מיט זיינע אזוי פיל שיינע, רייכפארביקע און אויגן־בלענדנדיקע געאקערטע, פארזייטע, שפראצנדיקע, וואקסנדיקע און בליענדיקע לאנקעס און פעלדער, און צווישן זיי די פארשיידענע "אלטע" און נייע אידישע ישובים, זייערע ווייסע געביידעס מיט רויטע דעכער, ארומגערינגלט מיט גרינע גארטנס, טונקל־גרינע ביימער און סעדער.

און צווישן די הייזער, גארטנס און סעדער און אויף די לאנקעס און פעלדער האט געשוויבלט און געגריבלט מיט מענשן, חלוצים און חלוצות אין די הונדערטער, וועלכע האבן זיך רק באוועגט, געטאן און געארבעט.

די האבן די גארטנס געפאלעט, אדער די ביימער און סעדער גערייניקט; יענע האבן געקאסעט אדער געשניטן; אנדערע האבן דאס געקאסעטע און געשניטענע צוזאמענגעלייגט אין הויפנס צי גאר אויף וועגן.

מיט איינעם ווארט: א פרעכטיק און צויבערלאך בילד, וואס פארכאפט יעדעס אויג און מאכט שטארקער צו קלאפן יעדעס הארץ, אפילו פון דעם, וואס האט דאס שיינע און פרעכטיקע בילד שוין ניט איינמאל געזעען.

א גרופע אמעריקאנער חלוצים אין ארץ ישראל

"די יענקים אר קאמינג"! (די יענקים קומען). — אט דעם רוף הערט מען איצט ניט אין פראנקרייך, נאר אין ארץ־ישראל, וואו די ערשטע גרופע פון אמעריקאנער חלוצים איז אנגעקומען מיט פיר מאנאטן צוריק פון דעטראיט, מישיגען. אויבן איז א בילד פון די יענקי חלוצים, וועלכע ארבעטן איצט אויף נאציאנאל פאנד לאנד אין גניגר, צווישן חיפה און נצרת. זיי טאנצן דעם "הארא טאנץ" ניט ערגער ווי די חלוצים פון אייראפע.

פארשטייט זיך אז די פרויען האבן געגאפט. זיי האבן זייערע אויגן ניט געקענט אפרייסן פון דעם בילד, און פון גרוים איבערראשונג און באגייסטערונג האבן זיי ניט אויפגעהערט אויסרופן נאכאנאנד:

וואונדערבאר! וואונדערבאר!

— איך קענט דא ביי אונז זעען נאך א גרעסערן וואונדער, — האט אונזער וועגווייזער, א חבר פון דער גניגר־קבוצה, זיך געווענדעט צו מיינע מיטרייזנדע פרויען.

— וואס, צום ביישפיל? — האבן די פרויען אויסגערופן מיט גרוים נייגעריקייט

— א קבוצה (גרופע) פון ריין אמעריקאנער חלוצים און חלוצות וועלכע ארבעטן דא אזוי שווער ווי מיר! — האט דער וועגווייזער געענטפערט.

— וואו? — האבן די דריי פרויען אויסגערופן ווי איין מענש זייער פארוואונדערט

— אט דא, אויפ'ן זעלבן בארג, אבער העכער ארויף!

— וועט איר פיליכט זיין אזוי גוט און אונז ש ו י ן ברייינגען אהין? — האבן די דריי פרויען זיך ממש געבעטן ביי אים.

— מיט דעם גרעסטן פארגעניגן! געזאגט און געטאן.

גלייך געפרעגט אין וועלכער שפראך מיר קענען מיט אים ריידן: העברייאיש אדער ענגליש. און ווען ער האט זיך דערוואוסט, אז איינע פון אונזערע פרויען איז אביסל "שטומפיק אויף דער עברי", האט ער גלייך אנגעהויבן ריידן צו אונז ענגליש, מיט אן עכט אמעריקאנעם "ריש".

— קענען מיר זעען אונזערע לאנדסלייט און אייערע חברות און חברים פון דעטראיט? — האבן מיר ביי אים געפרעגט.

— מיט דעם גרעסטן פארגעניגן, אויב נאר ס'איז אייך ניט איבעריק שווער צו קלעטערן צום שפיץ פונ'ם בארג וואו זיי זיינען באשעפטיקט אינ'ם "יער באלפור" (באלפור וואלד) — האט משה אונז געענטפערט.

— אוודאי איז אונז קיין זאך ניט שווער אבי צו זעען מיט אייגענע אויגן ווי אזוי אונזערע אמעריקאנער שוועסטער און ברידער העלפן מיט אייגענע פ י ז י ש ע כוחות צו בויען אונזער לאנד און אונזער צר

מיר זיינען ארויפגעקומען אין דער קבוצה הצפון, וועלכע האט זיך ברייטלאך פאנאנדערגעשפרייט מיט אירע "צריפים" (אזעלכע צייטווייליקע הייזער פון ברעטער) אויף עדם סאמע רוקן פונ'ם גרויסן און הויכן בארג איבער גניגר, און אין וועלכער עס קווארטירט איצט די גרופע פון אכט חלוצים און פיר חלוצות, אלע פון דעטראיט, מישיגאן, וועלכע זיינען ערשט צוריק מיט פיר מאנאטן געקומען קיין ארץ־ישראל.

— משה! — האט אונזער וועגווייזער אויסגעשריען און . . .

פון איינעם פון די צריפים איז שנעל און ספארטיש ארויס צו אונז א יונגער שלאנקער, לעבעדיקער בחור'ל, א ברונעט, געקליידעט אין א "קעקי סוט", די האר פארקאמט אויף רעכטס, מיט א שרונט לינקס, פינקלדיקע אויגן און שלייכלדיקן פנים — א ריכטיקער "אמעריקען באי", מיט אלע פיטשעוואקעס, שוין בלויז לויט דעם אויסערלאכן אויסזעען.

באגריסנדיק אונז מיט א הארציקן עכט ארץ־ישראל'דיקן "שלום" האט ער אונז קונפט אין איר, — האבן מיר געענטפערט.

**

שווער איז אונז, שטאטישע, געווען דאס קלעטערן אויף דעם בארג ארויף צו, און לאנג האט עס אונז גענומען ביז מיר זיינען געקומען צו דעם שפיץ פונם בארג, וואו אונזערע אמעריקאנער לאנדסלייט זיינען געווען באשעפטיקט אינ'ם באלפור וואלד. האבן מיר דאריבער געהאט בינתים א מעגלאכקייט צו הערן פון אונזער ליבנס־ווירדיקן משה (סאלאוויטשיק) די פאלגנדיקע איינצלהייטן איבער דער דעטראיטער קבוצה פון חלוצים און חלוצות, וואס ער איז איינער פון אירע גרינדער און אנפירער.

פאראן אין דעטראיט א תלמוד־תורה וועמעס פרינציפאל און לערער זיינען ניט בלויז גוטע פעדאגאגן, נאר אויך זייער גוטע און טרייע אידן. האבן זיי אין די הערצער פון זייערע שילער און שילערנס איינגעפלאנצט אזא הייסע ליבע צו אונזער פאלק און לאנד, וועלכעס ווארט אויף אונז שוין צוויי טויזנט יאר, אז פיר פון אירע בעסטע שילער און שילערנס, צווישן זיי אויך, אונזער משה סאלאוויטשיק, האבן זיך צוריק מיט פינף יאר ארגאניזירט אין א גרופע "החלוץ" מיט'ן צוועק צו קומען אין ארץ־ישראל און מיט אייגענער מי מיטהעלפן אין איר אויפבוי.

ביז צוריק בערך צוויי יאר איז די גרופע געוואקסן פון פיר צו צוועלף מיטגלידער וועלכע האבן גענומען א קורצן קורס אין אגריקולטור, אין אגריקולטורעלן קאלעדזש פון מישיגאן סטייט, און צוריק מיט פיר מאנאטן זיינען זיי געקומען אין ארץ־ישראל, וואו, ביז מ'וועט זיי קאלאניזירן, ארבעטן זיי דערווייל צוזאמען מיט דער קבוצת הצפון אין דעם באלפור וואלד, און . . .

אט זיינען מיר שוין אויפ'ן שפיץ. צווישען די ריין אמעריקאנער חלוצים און חלוצות, געקליידעט ווי ריכטיקע היגע חלוצים און חלוצות, אנגעטאן אין די גרויסע און ברייטע מעקסיקאנער שטרויענע העטס, וואס באשיצן פון דער הייסער זון, זיינען אלע געבויגן איבער זייער ארבעט ארום די יונגע בוימעלאך אין דעם באלפור וואלד.

מיר באגריסן זיי מיט דעם ארץ־ישראל־דיקן "שלום" ווי אויך מיט דעם אמעריקאנער "האו דו יו דו" און זיי ענטפערן אונז מיט "שלום".

אבער אז מיר פרואוון פארבינדן מיט זיי א געשפרעך שטעלט זיך אויף א יונג מיידעלע און מאכט א ליבן שמייכל אנטשולדיקט זי זיך און פרעגט ביי אונז:

— הייליק איז אונזער ארבעט און נאך הייליקער איז אונזער ליבער נאציאנאל־פאנד, וועלכער צאלט אונז פאר דער ארבעט. מעגן מיר דען מפסיק זיין אזא הייליקע ארבעט מיט א וואכעדיקן שמועס?

— מיר ווילן דאך אבער שמועסן מיט אייך, ליבע שוועסטער און ברידער, — האבן זיך מיינע פרויען געבעטן רחמים.

— טא, ווייסט איר וואס? — דערקלערט משה — קומט צו אונז אין אוונט צו סאפער, און אויב איר ווילט קענט איר ביי אונז אויך נעכטיקן וועלן מיר שוין האבן גענוג צייט צו שמועסן, פארברייינגען און דאך ניט שטערן די ארבעט אויף קיין האר ניט.

מיר האבן אלע זייער גערן אנגענומען די איינלאדונג, וועלכע איז גלייך אונטערגעשטיצט געווארן פון דער גאנצער גרופע.

**

אפגעגעסן א געשמאקן קבוצה'דיקן סאפער זיינען מיר אוועק שפאצירן אין די אזוי גרינע און לופטיקע אלייען פון דעם ערשט צוויי־יאר אלטן און דאך שוין אזוי בליענדיקן באלפור וואלד און מיר האבן זייער גוט פארבראכט אין שמועסן, זינגען און אפילו טאנצן ביז שפעט אין דער נאכט.

גייענדיק צוריק צום שלאפן אין קבוצה אריין האט איינע פון מיינע פרויען געפרעגט ביי איינער פון די חלוצות:

— בייינקט איר דען אהיים?

— מיר זיינען דאך אין דער היים! — האט די יונגע חלוצה געענטפערט און צוגעלייגט — איך קענט מיינען אויב מיר בייינקען נאך אונזערע אייגענע און פריינט אין אמעריקע . . .

— וואס שרייבן אייך אייערע עלטערן?

— וואס שרייבן טייערע און איבערגעגעבענע עלטערן?

— זיי פרעגן ביי אונז אין וואס מיר נויטיקן זיך דא און וואס זיי זאלן אונז שיקן.

— און וואס ענטפערט איר? וואס ווילט איר אז מען זאל אייך שיקן אהער?

— וואס מער יונגע מענער און פרויען.

— אזוי זייט איר דא צופרידן?

— יעס, מעם!

— און די אראבער?

— וואלטן די אידן אין גלות פאר זיי ניט מער מורא האבן ווי מיר דא.

— און דער פאליטישער צושטאנד, די אנטי־ציוניסטישע רעגירונג?

— נארישקייטן! וואס איז דען פאליטיקע? וואס איז גאר א רעגירונג? אז נעכטן איז אלפאנזא אווטאקראטישער רעגירער פון שפאניע און היינט האט ער שוין געמאכט פליטה . . . און אפילו אין ענגלאנד? נעכטן איז געווען באלדווין, היינט מאקדאנאלד, מארגן קען זיין גאר לאיד דזשארדזש —

— מיר לעבן דאך אין א צייט, ווען א קעניג איז עפער און א פריים־מיניסטער איז שוין עפער ועפער . . . בכל אופן זיינען אידישע אידעאלן און ארבעט שטארקער פאר זיי, ובפרט נאך אין ארץ־ישראל.

אן איינדרוקספולע אויסשטעלונג

(צו דער נאר וואס פארענדיקטער י. ל. פרץ שול אויסשטעלונג)

פון מאריס גוסין

. . . "לאה'לע, מיר מאכן א סך שיינע זאכן אין קינדער גארטן, מים נארעליק בייינקט נאך דיר, ווען וועסטו קומען?

"לאה'לע, ניט אלע קינדער שרייבן צו דיר. מיר גייען אלע טאג אין פארק. מיר בייינקען נאך דיר, מים באראדיצקי בייינקט אויך, קום שוין צופארן"; — "גיר רוש שפאניע", "די ערשטע שריט פון דער אידישער ארבעטער באוועגונג", "בערגעלסאנ'ס סטיל", "קייטן אלם אן אידיאיש ווערק", "ראבערט אוען", "יהואש און זיינע לידער", "לייוויקס סיבירער לידער", "דער קאנטראסט צווישן אש'ס דריי ווערק: דאס שטעטל, ר. שלמה נגיד, דאס קוילער געסל".

אט האט איר נאך א קאנטראסט וואס איך האב געזעען ביי דער אויסשטעלונג פון דער י. ל. פרץ שול:

אויף איין וואנט זיינען געווען אויסגעהאנגען קאפיעס פון בריוועלאך וואס זיינען געשריבן געווארן פון די קליינע קינדערלאך פון קינדער־גארטן צו לאה'לע, א תלמידה פון קינדער גארטן, וועלכע איז אוועקגעפארן פון וויניפעג, און אויף דער צווייטער וואנט — אפשאצונגען און אפהאנדלונגען פון תלמידים און תלמידות פון די העכערע קורסן פון וועלכע איך האב דא פארצייכנט בלויז עטלאכע, און צווישן דעם קינדער־גארטן און די העכערע קורסן האט זיך געפונען

— א ן א ו י ס ש ט ע ל ו נ ג!

אויף דער אויסשטעלונג האב איך געזעען:

ציפערן וועגן דעם וואוקס פון דער באפעלקערונג אין מאניטאבא; פופעס אין נאציאנאלע קאסטיומען; ציפערן וועגן דעם ווערט פון גאלד און זילבער פראדוקציע אין מאניטאבא; קעצעלאך אויסגעקנאטן פון ליים; ציפערן פון דעם ווערט פון פיש־פאנג אין מאניטאבא פון יאר 1900 ביז 1929; קאמפאזיציעס, פעק, גאנצע בערג מיט קאמפאזיציעס, מעשה'לאך פון דער וועלט; וויניפעג אין ווארט און בילד, און איר וואוקס; א בילד געצייכנט מיט פארשיידענע קאלירן וואס איר קאנט עס פארשטיין ערשט דאמאלסט, ווען איר לייענט איבער אונטן, אז "דאס גייט א חתן מיט א כלה איינקויפן זאכן פאר זייער היים", און אונטערגעשריבן א נאמען פון א קינד פון קינדער־גארטן; א סטאטיסטיק וועגן די גערטענישן און ווערט פון אגריקולטור אין מאניטאבא; פארשיידענע מינעראל שטיינער איינגעפאסט אין א גלעזערנער שאפע; ווערטער צוזאמענגעשטעלט פון קרעלן; די אנטוויקלונג און דער פראצעס פון קאטאן; די אנטשטייאונג פון חסידיזם; פיגורן געקנאטן פון ליים פון חיות, שיפן, טישן, עראפלאנען, שליטנס און א. וו.

פון פאפיר אויסגעשניטענע סילועטן, פיגורן, קיישעלאך, רעמעלאך פאר בילדער; און פון האלץ אויסגעשניצט עראפלאנען, טישן, בעטעלאך, שליטעלאך.

אילוסטראציעס צו מעשה'לאך און דערציילונגען פון טעקסט בוך; העברייאישער עלעמענט אין זאץ; דראמאטיזאציעס פון פאעמען און דערציילונגען; פלענער פון לעקציעס; גראמאטישע ארבעטן; פלענער פון קאמפאזיציעס.

איך האב געזעען אויף דער אויסשטעלונג:

אויפגאבן און פראבלעמען; מאפעס, פיזיקאלישע און פאליטישע; א באזוך אין ווייטע לענדער: ענגלאנד, עסקימאסן לאנד, יאפאן, כינע, אפריקע, האלאנד, שווייץ, אינדיע, מאפעס פון ארץ־ישראל; וועטער לוחות; א פארם פון פאפיר אויפגעקלעפט א טאוול; מנורות, חנוכה־לעמפלאך און אפילו המן־טאשן; זאמלונגען פון שפריכווערטער, וויצן און רעטענישן; טוביה'ס שפראך — זאמלונג פון טוביה'ס ווערטלאך; דראמאטיזאציע פון א קאפיטל "קענטאקי" (דאכט זיך) איינגעפאסט אין א טאוול פון בערעזאווע קארע; ביאגראפיעס פון פרייהייטס קעמפער, שרייבער און געלערנטע;

איך האב געזעען אויף דער אויסשטעלונג:

אן אפטיילונג פון תנ"ך: רייד פון נביאים, טייל מיט אילוסטראציעס; זאמלונג פון מנהגים ארום אידישע יום־טובים; בילדער אלבאמען פון קינסטלער, געלערנטע און פירנדע פערזענלאכקייטן; וויסנשאפטלאכע ארטיקלען; פארבן געמיש, בילדער צו מלאכות, ספארט און קאנאדע; קינסטלערישע אויסדריקן און — נייז, איך נעם זיך ניט אונטער אפילו צו מאכן א פארזוך און פרואוון איבערגעבן וואס די אויסשטעלונג שטעלט מיט זיך פאר, ווייל די אויסשטעלונג איז געווען א דיזיקע ארבעט געשאפן פון א קאלעקטיוו פון איבער זעקס הונדערט נפשות און עס איז אוממעגלאך איבערצוגעבן דאס אין דעטאלן אין א קורצן צייטונג ארטיקל. אזעלכע אויסשטעלונגען דארף מען ניט נאר זעען נאר מען דארף זיך נעמען צייט צו שטודירן דאס.

אין פארלויף פון דער צייט פון דער אויסשטעלונג האב איך עטלאכע מאל באטראכט די ספעציעלע אויסשטעלונג פון דער אידישער פרעסע פון גאר דער וועלט, און יעדן מאל ווען איך בין ארויף אויף דער בינע האט מיר אנגעהויבן צו שווינדלען אין מיינע אויגן פון דער גרויסער צאל צייטונגען וואס די קינדער האבן צוזאמענגעשלעפט פון כמעט דעם גרעסטן טייל פון דער וועלט.

איך האב געזעען אין דעם דאזיקן בכבוד'יקן ווינקל 53 אידישע צייטונגען, טעגלאכע און וועכנטלאכע, און אנדערע פעריאדישע אויסגאבן.

איך האב געזעען קאפיעס פון די בריוו וואס די קינדער האבן געשריבן דירעקט אין די פארשיידענע רעדאקציעס איבער גאר דער וועלט און די ענטפערס פון די רעדאקציעס צו די קינדער. איך האב געווארפן מיינע אויגן אין אלע ווינקלען און איך האב געזעען צייטונגען און זשורנאלן פון די פאראייניקטע שטאטן, קאנאדע, ליטע, לעטלאנד, ארגענטינע, בראזיל, דייטשלאנד, קובא, ענגלאנד, עסטרייך, רומעניע, מעקסיקא, ארץ־ישראל, פראנקרייך, ראטן־פארבאנד, פוילן, אורוגוויי, דרום אפריקע, בעלגיע, עסטלאנד און טשעכאסלאוואקיע, און די צייטונגען און זשורנאלן זיינען פון פארשיידענע ריכטונגען און אינהאלטן, און לויט מיין מיינונג דארפן א סך דערוואקסענע (איך בין איינער פון זיי) דאנקבאר זיין די קינדער פון דער י. ל. פרץ שול פאר דער געלעגנהייט וואס זיי האבן אונז געגעבן כאטש אויבן־אויף צו באקאנען זיך מיט דעם גרעסטן טייל פון דער אידישער פרעסע פון גאר דער וועלט.

איך ווייס ניט צו די שול פארלאנגט עס, אבער איך קאן זיך ניט צוריקהאלטן צו זאגן, אז די פרץ שול פארדינט דעם גרעסטן לויב־געזאנג פאר דער אימפאזאנטער אויסשטעלונג וואס איז באמת א דעמאנסטראציע פון זיבעצן יאר שול־ארבעט. אמת, די אויסשטעלונג איז א רעזולטאט פון דער ארבעט פון בלויז איין שול־יאר, אבער דאס וואלט ניט געקאנט דערגרייכט ווערן אין איין יאר צייט, ווען הינטער דעם יאר וואלטן ניט געלעגן נאך ז ע כ צ ן יאר, זעכצן שווערע יארן פון אנשטרענגונג און קאמף מצד דער גרופע פרצ'יסטן וועלכע זיינען געשטאנען שטאל און אייזן און זיי האבן מיט ביטערע עקשנות באזיגט אלע שוועריקייטן און אפגעראמט אלע דערנער פון דעם וועג צו דער פרץ־שול.

שרייבנדיק די דאזיקע שורות פיל איך אויף זיך א באזונדער אחריות. דער טעם פון שוועריקייטן איז מיר ניט פרעמד... און ווייל די דאזיקע אויסשטעלונג איז א רעזולטאט פון גרויסע שוועריקייטן, א קאלעקטיווע שאפונג פון עקשנות און ווילן, פיל איך, אז וויפיל איך זאל ניט זאגן וועגן דער אויסשטעלונג וועל איך זיך אלץ ניט קענען דערגרונטעווען אין יעדן ווינקעלע פון איר גרויסער באדייטונג, און עס וועט זיך מיר בשום אופן ניט איינגעבן ארויסצוברייינגען אין דער עפנטלאכקייט א קליינעם טייל פון איר גרויסן ווערט.

זאל די אויסשטעלונג דינען פאר א מאנער צו די עלטערן וועמעס קינדער עס לערנען אין דער פרץ־שול, אז זיי זאלן באצאלן כאטש א קליינעם טייל פון דעם גרויסן חוב וואס זיי זיינען שולדיק דער שול פאר דער גוטער געלעגנהייט וואס זי גיט צו זייערע קינדער באררייכערנדיק זיי גייסטיק. דעם חוב זאלן זיי צאלן צו זיך אליין, פאר זייערע קליינע קינדערס וועגן, דורך קאאפעראציע, וואס די שול פארוואלטונג און לערער בעטן ביי זיי.

די אויסשטעלונג האט באוויזן, אז די י. ל. פרץ שול איז א אידיש וועלטלאכע שול — אויב ניט פולקאמען — גייט זי אויף דעם דאזיקן וועג.

אפשר וועט אימיצער פרעגן: נו, און וואס הערט זיך מיט חסרונות? איז דען די שול און די אויסשטעלונג לויטער מעלה? וועל איך אויף דעם ענטפערן: אז מיר זיינען קיינער ניט פריי פון חסרונות, און ווארשיינלאך האט אפשר די פרץ שול אויך געוויסע חסרונות, אבער די פרץ שול באזיצט אין זיך די גרויסע מעלה וואס זי זוכט אויף זיך אליין חסרונות, און די נאענטע מענשן ביי דער שול ווייסן די חסרונות בעסער פון מיר און פון אן אנדערן און, אז זיי זוכן וועלן זיי מסתמא געפינען, און זיי וועלן אליין מאכן די נויטיקע אפעראציעס, כאטש זיי האבן אויך ניט מורא פאר ערלאכער קריטיק, ווען איינער טוט דאס נאר מיט ערלאכע אבזיכטן.

ווי געזאגט, די אויסשטעלונג איז געווען פון אזא גרויסן פארנעם, אז עס איז פשוט ריזיקאליש צו שרייבן "אן אפשאצונג פון דער י. ל. פרץ שול אויסשטעלונג". איך וואלט ניט געצווייפלט צו זאגן, אז אין האלב צענדליק גרעסערע ארטיקלען געשריבן פון פינף פארשידענע [illegible]

ארום דער מאונט כרמל קליניק

ביי א טיי וואס איז לעצטנס דורכגעפירט געווארן פון דער לײדיס אקזילערי ביי דער מאונט כרמל קליניק האבן די פרויען געגעבן א טשעק צו דער קליניק אויף דער סומע פון $150, נאך א טשעק פון $100 האבן זיי געגעבן לעצטן דינסטאג. די לײדיס אקזילערי ארבעט ענערגיש צו שאפן איר פארשפרעכן פון $2,000 פארן יאר 1931.

* * *

די יאנג "לײדיס אקזילערי" האט געשלאסן אירע אקטיוויטעטן פארן סעזאן, לעצטן מיטוואך, מיט א לאנטשאן און ברידזש אין פרענקס קאפע. זיי האבן פארשפראכן צו שאפן די סומע פון $1,500 היינטיקס יאר פאר דער קליניק און זייער ארבעט און הארבסט וועט זיין צו פארווירקלאכן זייער צוזאג.

* * *

די "נורלס אקזילערי" [illegible]

דער קליניק באריכט פאר מאי מאנאט ווייזט אז 161 פאציענטן האבן זיך רעגיסטרירט און זיי זיינען אלע באהאנדלט געווארן; 69 פאציענטן זיינען באהאנדלט געווארן מיט פיסיא און עלעקטרא טהעראפי; 6 עקס־רעים זיינען גענומען געווארן; 5 טאנסיל אפעראציעס זיינען געמאכט געווארן, ווי אויך לאבאראטאריע טעסטן.

* * *

א גרויסע אונטערנעמונג ווערט געפלאנט עס זאל דורכגעפירט ווערן אין קליניק אין דער נאענטער צוקונפט. דער קאמיטעט האט דורכצופירן א געלונגענע אונטערנעמונג וואס וועט זיך לאנג געדיינקען.

א גרופען בילד

[illegible]

[illegible] $300 [illegible]

אייער אלטע קאר געמאכט ווי ניי!

עקספּערטן אין פאַרריכטן פענדערס און באָדים; אפּהאָלס־טערינג און רייקאַ ארבעט. עסטימייטס נעגעבן פריי.

WINNIPEG AUTO PAINTING CO.
Henry Shipper and Jake Fireman, Props.

PHONE 24 527
253 ELLEN ST.
(Near Logan Ave.)

טראַוועלט אין אויסלאַנד?

א לעטער־אָף־קרעדיט פון דער באַנק וועט גערעכנט ווערן פון אונזערע בענקינג קאָרעספּאָנ־דענטן אין אלע טיילן פון דער וועלט. און וועט פאַר אייך באַקומען א סך קליינע העפלאַכקייטן וועלכע א גאַסט אין א פרעמד לאַנד שעצט זייער הויך.

IMPERIAL BANK
OF CANADA
HEAD OFFICE - TORONTO

WINNIPEG - - - A. D. DUNCAN, Manager
(Main Office), J. Burgoyne, Asst. Manager
Arlington and Westminster, R. S. McClay, Manager
North End Branch, W. M. Porter, Manager
St. Vital, Man., V. J. Mann, Manager
Riverton and Gimli, Man., J. C. B. Williamson, Manager

נידעריקער פּרייז לאַנגע מיילן

אַט איז א נידעריק געפּרייזטער קוואַליטעט טייער געמאַכט און גאַראַנטירט ביי פייערסטאָן. דאָס איז דער פאַרגלייך פון א סך ערשטע ליינס פון טייערס דורך פאַקטישן טעסט — פאַק־טיש בעסער פון איינינקע, און דאַך פאַרקויפט זיך דאָס פאַר 20% ווייניקער!

בלויז אין פייערסטאָן־אָלדפילד טייערס קאָנט איר באַקומען די בענעפיטס פון —

1. גאַם דיפּד קאָרד קאָנסטראַק־שאָן — גיט 25% ביז 40% לענגערן לעבן.

2. דאָבל קאָרד ברייקער — פאַר־זיכערט קעגן בלאָו־אוטס. פּאַנקטשורס און אָפּגעשוואַכ־טע טרעדס.

3. ניט־גליטשיקער טרעד פון שטאַרקסטן ראַבער פאַר פאָרן און זיכערקייט.

פייערסטאָן־אָלדפילד טייערס זיינען געפּרוּווט און אויס־געפּרובירט געוואָרן פון טויזנטער מאָטאָריסטן. זיי גיבן אייך דאָס מייסטע אין ראַיעלע, זאָרגלאָזע נידעריקע קאָסט מיילן. אייער נאָענטסטער פייערסטאָן דילער וועט מיט פאַרגעניגן אייך באַדינען. זעט אים היינט.

Firestone
OLDFIELD TIRES

שפּאָרזאַמקייט

עס מאַכט ניט אויס ווי פיל אָדער ווי ווייניג איר פאַרדינט. דאַרפט איר אַלעמאָל אָפּלייגן א טייל פון אייערע פאַרדינסטע אין באַנק יעדן חודש. עס קאָן קומען א טאָג ווען איר וועט אָפּשעצן דעם ווערט פון א סייווינגס אַקאַונט.

איין דאָלאַר עפנט א סייווינגס אַקאַונט אין יעדן בראַנטש פון דער דאָמיניאָן באַנק.

עס איז דאָ א בראַנטש אַרום אייך.

THE DOMINION BANK
North End Branch, 678 Main St., Winnipeg, Man.
Main St. and Redwood Ave., Winnipeg, Man.
Regina Branch, Mr. W. A. Radcliff.
Saskatoon Branch, Mr. L. C. Brown, Manager.
King and McNab Streets, Hamilton, Ont.
City Hall Branch, Toronto, Ont.
Bleury and St. Catherine Streets, Montreal, Que.

באַרגען וואַקאַציעס

פון מאַי 15טן ביז סעפּטעמבער 30טן
פינאַלער צוריקקער אָקטאָבער 31טן
אויסוואַל פון וועגן

וואָס איר זאָלט ניט אויסקלייבן צו טאָן דעם זומער, מאַכט אייער וואַקאַציע צו זיין אַן אָנדיינק. די פאַרשיידנאַרטיקייט פון וואַקאַציע פּלעצער אין גרויס, צי איר פּלאַנט פאָרן איסט אָדער וועסט, נאָרט אָדער סאַוט. דער קאָסט—קוים גרעסער ווי דער לעבן אין דער היים—אָדער א לוקסוס אויף וויפיל אייערע מעגלאַכקייטן דערלויבן.

מינאַקי
אין די לעיק אָף די וואָודס דיסטריקט דערמעגלאַכן א אי־דעאַלע רייזע אין די איסט. גאָלף, טעניס, פישינג, דענסינג שיפּן זיך, שווימען.

מינאַקי לאַדזש
אופּפאַרגלייכבאַר, אָנגענעם, ווי אין דער היים. אָפן יוני 26טן ביז סעפּט. 7טן. רייטס אין לאַדזש באַדייטנד רעדוצירט.

נעניסט נייעם פאַרגעניגן אין
דזשאַספּער נעשאַנאַל פּאַרק
גאָלף אויף איינעם פון די פיינ־סטע 18־האָל קאָורס אין אַמע־ריקע. טעניס, וואַרימער דרוי־סענדיקער סווימינג פּול, מוזיק, דענסינג, מאָטאָרינג, טרייל ריידינג, הייקינג.

דזשאַספּער פּאַרק לאַדזש
איינצושטיין. אָפן יוני 1טן ביז סעפּט. 30טן.

אַלאַסקאַ
1,000 מייל פון סצענאַרישע וואונדער. א וואַקאַציע אַנדערש פון אַלע אַנדערע. די פאַר־עניגנס פון א ים רייזע פאַראייניקט מיט פּראַכטפולע סצענאַריעס יעדן מייל פון טאָג.

פּאַלאַצן שיף באַדינונג
ערשטע אָפּשווימונג פון וואַנקאָוווער יוני 6טן—פּרינס רופּערט יוני 8טן. רעטורן פעיר פון וואַנקאָוווער, מיט מאָלציימן און בעט, אזוי נידעריק ווי $90.

איסטערן קענעדאַ—גרייט לייקס (נאָרטערן נאַוויגיישאָן)
פּאַסיפיק קאָוסט—קאַליפאָרניע
איסטערן און צענטראַלע פאַראייניקטע שטאַטן
פאַר דעטאַלן פרעגט אייער נאָענטן קענ. נעש. אַגענט

CANADIAN NATIONAL

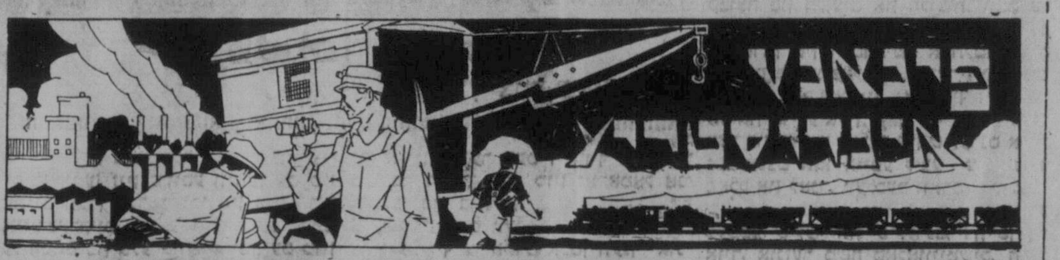

נייעס וועגן דער וועלטס תבואה אויסשטעלונג און קאָנפערענץ אין רעדזשיינע אין 1932

"ווייזט וואָס איר וואַקסט און טיילט זיך מיט דעם וואָס איר ווייסט", דאָס איז די לאָזונג פון דער וועלטס תבואה אויס־שטעלונג און קאָנפערענץ וואָס וועט אָפּ־געהאַלטן ווערן אין מערב קאַנאַדע, אין דער שטאָט רעדזשיינע, פון דעם 25טן יו־לי ביז דעם 6טן אויגוסט, 1932.

* * *

פון פאַרשיידענע פּונקטן פון די פּראָ־ווינצן אָנטעריאָ און אַלבערטאַ האָבן פאַרמערס געלאָזט וויסן, אַז זיי וועלן מיט זייערע פּראָדוקטן זיך באַטייליקן אין די קאָמפּעטיציע קלאַסן ביי דער דאָזיקער אויסשטעלונג (עקסיבישאַן).

* * *

ר. ה. העלמער, פאַרוואַלטער פון די ני־קאָלאַ סטאָק פאַרמס, איינע פון די בעסטע פאַרמס פון בריטיש קאָלאָמביאַ, אַנאָנ־סירט אַז זיין "רענטש" וועט זיין פאַר־טראָטן אין די קאָמפּעטיציע קלאַסן.

* * *

אכצן לענדער האָבן שוין געלאָזט וויסן, אַז זיי וועלן זיך באַטייליקן אין דער אויסשטעלונג אין רעדזשיינע, אין 1932. זיי זיינען: איטאַליע, פּערו, יוגאָסלאַוויע, גוטעמאַלאַ, ניו־זעלאַנד, טשעכאָ־סלאָוואַ־קיע, נעטהערלענדס, בעלגיע, פּוילן, סייעם, אינדיע, פּאָרטוגאַל, שווייצאַריע, עסטאָ־ניע, די פיליפּינס, אַרגענטינע, שפּאַניע און ניו־סאַוט ווילס (אויסטראַליע).

* * *

"די בריטישע עמפּייער טור" וועט באַ־זוכן די אויסשטעלונג. די גרופּע וועט זיין פאַרטראָטן פון אַגריקולטורעלע און פאַר־בינדעטע אינטערעסן פון דער בריטישער אימפּעריע. די גרופּע וועט באַשטיין פון אַרום 150 פּערזאָן.

דר. דזש. ה. גריזדייל, פּאַרזיצער פון דעם פּראָגראַם קאָמיטעט פון דער וועלטס תבואה אויסשטעלונג און קאָנפערענץ מעלדעט, אַז איבער דרייסיק אַגריקולטור־רעלע עקספּערטן וועלכע וועלן פאַרטרעטן א סך לענדער, וועלן זיך באַטייליקן אין דער קאָנפערענץ פּראָגראַם.

* * *

פּלעצער פאַר דער אויסשטעלונג ווערן שוין איצט רעזערווירט פון א סך פאַראינ־טערעסירטע, וועלכע ווילן זיין פאַרטראָטן ביי דער עקסיבישאַן מיט זייערע פּראָדוק־טען.

* * *

יעדער טעלעפאָן אין דער פּראָווינץ סאַסקאַטשעוואַן קאָן איצט קומען אין פאַרבינדונגען מיט 32 מיליאָן טעלעפאָנען פון די 35 מיליאָן טעלעפאָנען וואָס געפי־נען זיך איבער דער גאַנצער וועלט.

* * *

פון דעם ערשטן יאַנוואַר ביז סוף מאַי פון היינטיקן יאָר איז אין סאַסקאַטשעוואַן פּראָדוצירט געוואָרן זעקס מיליאָן, 147 טויזנט און 819 פונט פּוטער אין פאַר־גלייך מיט דריי מיליאָן, 717 טויזנט און 479 פונט פאַר דעם זעלבן פּעריאָד אין יאָר 1930. דאָס איז א פאַרגרעסערונג אויף איבער 65 פּראָצענט.

* * *

דער לאַנד בראַנטש פון דעם פּראָווינ־ציעלן דעפּאַרטמענט פון נאַטירלאַכע רע־זורסן מעלדעט, אַז אין דורכשניט ווערן איצט געמאַכט פופציק סיילס א טאָג אויף לאַנד.

דאָס דאָזיקע לאַנד ווערט געקויפט פון "סעטלערס" וועלכע זיינען אין א צו־שטאַנד צו פינאַנסירן זיך אַליין.

ריטיילערס באַריכטן וועגן בעסערע געשעפטן; סעזאָנע אַרטיקלען פאַרקויפן זיך בעסער

דער ווענכנטלאַכער האַנדלס באַריכט פון דער קענעדיען קרעדיט מען'ס טראַסט אַסאָסיאיישאַן, לויטעט, אַז אין —

וויניפּעג

מעלדן די מאַנופאַקטשורערס, אַז די וואָך איז ניט געווען קיין בעסערע אינם האַנדל פון לעצטער וואָך. האָלסייל האַנ־דעל איז ניט שלעכט. ריטייל האַנדל איז מעסיק. א פאַרבעסערונג האָט זיך אַרויס־געוויזן אין דעם האַנדל פון סעזאָנע אַר־טיקלען. קאָלעקשאַנס, לאַנגזאַם.

רעדזשיינע

אַלע ליינס פון האָלסייל און ריטייל האַנדעל ווערט באַריכטעט צו זיין שוואַך. דאָס טריקעניש און דער הייסער וועטער אין דרום סאַסקאַטשעוואַן האָט געשטערט אין די האַנדלס טראַנסאַקציעס. די "קראָפּס" אין דרום סאַסקאַטשעוואַן זעען אויס שלעכט. קאָלעקשאַנס לאַנגזאַם.

מוס דזשאָ

האָלסייל בוטס, שיך גראָסעריס און דריי גודס ניט שלעכט. האַרדוועער האַנ־דעל, האָלסייל און ריטייל שוואַך. קאָלעק־שאַנס שווער צו מאַכן.

סאַסקאַטון

האָלסייל גראָסערי געשעפטן, ווי אויך בוטס און שיך זיינען ניט שלעכט. האַרד־וועער און דריי גודס האָבן זיך אָנגעהויבן צו פאַרקויפן בעסער ווי פריער. סעזאָנע אַרטיקלען אין שטאָט פאַרקויפן זיך ניט שלעכט. קאַונטרי קאָלעקשאַנס ניט שלעכט.

קאַלגאַרי

מיט דעם אויסנאַם פון גראָסעריס און קאָנפעקשאַנערי, וואָס איז באַווירקט גע־וואָרן פון דעם הייסן וועטער, וועלכע ווייזן אַרויס א פאַרבעסערונג אין ביזנעס ווערן די אַנדערע ליינס פון טרייד זייער

שוואַך פאַרקויפט. קאָלעקשאַנס — שוואַך.

עדמאָנטאָן

אַלע האָלסיילערס באַריכטן, אַז ביז־נעס איז ווי געווען לעצטע וואָך. בלויז נויטיקע זאַכן פאַרקויפן זיך. לוקסוס אַר־טיקלען פאַרקויפן זיך זייער שלעכט. רי־טייל טרייד — מעסיק. קאָלעקשאַנס — שוואַך.

וואַנקאָוווער

מאַנופאַקטשורינג, האָלסייל און ריטייל טרייד, באַריכטן וועגן ניט קיין שלעכטע געשעפטן. קאָלעקשאַנס זיינען מעסיק.

באַנקראָטן

אין דער וואָך וואָס האָט זיך געענדיקט דעם 13טן יוני זיינען פאַרגעקומען 21 באַנקראָטן. פון דעם ערשטן יאַנוואַר ביז דעם 20טן יוני זיינען אין קאַנאַדע פאַר־רעגיסטרירט געוואָרן 983 באַנקראָטן. אין פאַרלויף פון דעם זעלבן פּעריאָד פון לעצ־טען יאָר זיינען געווען 898 באַנקראָטן.

—(::)—

בוי אַקטיוויטעט באַדייטענד אָפּגעשוואַכט

אָטאַווא. — די דאָמיניאָן ביוראָ אָף סטאַטיסטיקס באַריכטעט, אַז דער ווערט פון בוי פּערמיטס אַרויסגעגעבן אין 61 שטעט פון קאַנאַדע אין דעם חודש מאַי האָט באַטראָפן $11,868,000 אין פאַר־גלייך מיט $20,321,000 אין מאַי פון פאַ־ריקן יאָר. דער טאָטאַל בוי פּערמיטס אַרויסגעגעבן אין די זעלבע שטעט אין די ערשטע 5 חדשים פון דעם דאָזיקן יאָר האָט באַטראָפן $49,001,000. די קלענ־סטע סומע, וואָס איז ווען באַצייכנט גע־וואָרן פאַר אַזאַ פּעריאָדע.

איינטיילנדיק לויט די שטעט, האָט מאָנטרעאַל פאַרצייכנט געווינסן סיי לגבי אַפּריל און סיי לגבי מאַי פון פאַריקן יאָר. דערפאַר האָבן די 3 אַנדערע גרעסערע שטעט פון דער דאָמיניאָן, טאָראָנטאָ, ווי־ניפּעג און וואַנקאָוווער, פאַרצייכנט פאַר־לוסטן.

—(::)—

קאַנאַדער האַנדל מיט אויסלאַנד רעדוצירט

דער קאַנאַדישער עקספּאָרט פאַר דעם חודש מאַי איז געפאַלן לויט די ציפערן פון נאַשיאָנאַל רעווענױ דעפּאַרטמענט.

דער טאָטאַל עקספּאָרט פון קאַנאַדישע סחורות אין מאַי האָט באַטראָפן $59,833,241. ווערענד דער אימפּאָרט האָט באַ־טראָפן א ווערט פון $73,535,900, אַזוי אַז דער עקספּאָרט איז געווען הינטער־שטעליק דעם אימפּאָרט אויף $13,701,755.

אין מאַי 1930 האָט דער עקספּאָרט באַ־טראָפן $77,260,557 און איז געווען הינ־טערשטעליק דעם אימפּאָרט אויף גאַנצע $24,284,260.

די הויפּט עקספּאָרט אַרטיקלען פון פאַ־ריקן חודש זיינען געווען:

ווייץ, $18,134,000; ציימונגס פּאַפּיר, $10,106,000; האָלץ פּאַלפּ, 2,428,000; ניקל, 2,019,000; ווייצענע מעל, 698,000,$1; פיש, $1,537,000; קופּער, 000,$659 און פוטערוואַרג, $506,000.

ביל צו פאַרשטאַרקערן געזעץ קעגן פעלשן טרייד מאַרקס

אָטאַוואַ. — א ביל, וועלכער זאָל אַריינ־גיין אַלס צוגאַב צום שטראָף קאָדעקס, וואָס האָט דעם ציל שווערער צו מאַכן פאַרברעכן קעגן טרייד מאַרקס, איז אי־בערגעלאָזן געוואָרן עס זאָל דיסקוטירט ווערן אין דער צוקונפט, לויטן פאַרשלאָג פון דזשי. ר. גירי (קאָנסערוואַטיוו, טאָ־ראָנטאָ).

א. וו. ניל האָט זיך אַרויסגעזאָגט קעגן דעם ביל, ווייל ער זעט אין אים בלויז א שוץ מיטל פאַר די וואָס קויפן בוטלעג שנאַפּס אונטער רעגירונגס לייבעלס און ער האַלט, אַז די רעגירונג דאַרף ניט פאַר־טיידיקן די וואָס קויפן אומלעגאַלע סחו־רה.

יוסטיץ מיניסטער, יו גאַטרי, האָט זיך אַרויסגעזאָגט פאַר דעם ביל, ווייל ער וועט באַשיצן ניט דווקא בוטלעג שנאַפּס קויפער, נאָר ערלאַכע סוחרים, אונטער וועמענס לייבעלס געפעלשטע סחורות ווע־רען פאַרקויפט.

אַמעריקע וועט מעגלאַך איינפירן א טאַריף אויף קופּער

ניו־יאָרק. די לייטנדע אַמעריקאַנער קו־פּער פּראָדוצירער זיינען איצט שטאַרק פאַראינטערעסירט, אַז ס'זאָל דורכגעפירט ווערן א טאַריף אויף קופּער, כדי צו פאַר־זיכערן פאַר זיי דעם אינערלאַכן מאַרק.

ווי ס'ווייזט אויס, וועט אַזאַ טאַריף איינגעפירט ווערן, וואָס וועט זיין אַזוי הויך ווי 4 סענט פּער פונט אויף פיגס באַרס און אינגאָטס.

פון דער אַנדערער זייט, רעכנט מען, אַז ס'וועט זיין א שטאַרקע קעגנערשאַפט צו אַזאַ טאַריף, וואָס וועט קומען הויפּט־זאַכלאַך פון אַמעריקאַנער קופּער קאָמפּאַ־ניס, וועלכע באַזיצן קופּער מינעס אין אויסלאַנד, וואו די פּראָדוקציאָנס קאָסטן זיינען ביליק.

—(::)—

היים צו שטיין ביים אויוון

איצט אין די וואַרימע טעג איז עס ניט אַזוי אָנגענעם צו שטיין ביים אויוון און קאָכן ווען אויף דער גאַס איז אַזוי שיין און עס ווילט זיך געניסן פון דער גוטער לופט, שפּאַצירן אין פּאַרק און באַוואונ־דערן די שיינע נאַטור, די גרינע קאַרפּעטס וואָס ליגן אויסגעשפּרייט פאַר אייערע פיס, די קאָלירדיכע בלומען; הערן דאָס שיינע פויגל געזאַנג און אַריינאָטעמען אין די לונגען ריינע, פרישע, מחיה'דיקע לופט וואָס מען קאָן ניט האָבן אין דער היים.

יעדע מוטער דאַרף אין די זומער מאָ־נאַטן אַביסל אָפּרוען פון דער שטענדיקער קיך־אַרבעט און זעען געניסן וואָס מער פון דעם קורצן זומער וואָס מיר האָבן אין וויניפּעג, זי דאַרף אויף זעען פאַרזאָרגן איר מאַן און קינדער און זיך־אַליין מיט לייכטע עסנ'ס, אין די הייסע טעג און וואָס קאָן זיין בעסער ווי מילכיקס? פרישע גוטע מילכיקס איז לייכט צו פאַרדייען און איז זעטיק. איינע פון די גוטע מאַ־כלים איז קרעסענט היימיש געמאַכטער קעז וועלכער האָט אין זיך אַלע טעמים. איר קאָנט עס באַקומען ביים קרעסענט מילך סיילסמאַן פאַר בלויז 15 סענט א דזשאַר. קרעסענט מילך סיילסלייט פאַר־קויפן אויך טרוקענעם קעז אין פונטיקע פּעקלאַך פאַר בלויז אכט סענט.

איר דאַרפט ניט שטיין ביים אויוון און בראָטן זיך אין די איצטיקע הייסע טעג. קויפט קרעסענט היימיש געמאַכטן קעז און מאַכט דערפון פאַרשיידענע מאַ־כלים. אייער גאַנצע פאַמיליע וועט פון דעם הנאה האָבן.

קעז טאָרטס

אַט האָט איר א רעסיפּי צו מאַכן "קר־קים" מיט קעז: נעמט א פונט קעז, איין פונט פּוטער, מעל וויפיל עס איז נויטיק, מישט עס צוזאַמען און לאָזט עס שטיין איבער א נאַכט אין אייזבאָקס. צעשניידט עס אין דער פאָרמע פון "קוקים", און באַקט עס אין א מעסיק הייסן אויוון פאַר צוואַנציק מינוט ביז עס ווערט לייכט ברוין — עסט עס געזונטערהייט.

—(:־:)—

מעג א ווייב פאַרקויפן איר מאַן?

א העכסט קאָמישער פאַל האָט פּאַסירט מיט א פּאַר פאָלק אין לאָדז און האָט אָנ־געשפּאַרט אין ראַבינאַט.

דאָס פּאָר פאָלק איז געווען זייער אָרים, דער מאַן איז אַן אָרימער שניי־דער. איינמאָל האָט דער פרוי אָנגעהויבן שטאַרק וויי טאָן די ציין און זי איז אַוועק צו א דענטיסטקע. דאָס זיינען גע־ווען צוויי באַוואוסטע אַלטע מיידלאַך, שוועסטער, וועלכע פירן צוזאַמען א דענ־טיסט קאַבינעט. איז דער פרוי איינגעפאַלן א געדאַנק אַז זי וועט זיי שדכנ'ען א שידוך איר אייגענעם מאַן, און זי וועט פאַרדינען שדכנות געלט און דער מאַן וועט איר אַריינברענגען דעם נדן.

דער מאַן איז אויך באַשטאַנען, און אין א קורצער צייט האָט די עלטערע שוועסטער חתונה געהאַט מיט דער פרוים מאַן, אָננעמענדיק דעם מאַן פאַר א בחור.

נאָך דער חתונה האָט די ערשטע פרוי — וועלכע האָט זיך מיט דעם מאַן ניט גע'גט, געוואָלט צוריק דעם מאַן, אָבער ער האָט געזאָגט א גרויסן "לא" מיט אַן אַלף...

איז די פרוי אַוועקגעלאָפן אין ראַבי־נאַט און זי האָט פאַר'מסר'ט דעם מאַן, אַז ער האָט חתונה געהאַט מיט דער דענ־טיסטין און זי אָפּגענאַרט.

דאָ האָט זיך אויפגעדעקט די גאַנצע געשיכטע, אַז דער מאַן האָט זיך טאַקע ניט גע'גט, און די גאַנצע שפּיל איז גע־ווען אונטערגעשטעלט דורך דער פרוי.

דער ראַבינאַט האָט גע'פּסק'ענט, אַז ער זאָל ביידע פרויען גט'ן.

ווי מען שמועסט, האָט דער שניידער מער חשק צו בלייבן ביי דער אַלטער דענטיסטקע.

סייל אויף געביידע

פאַרזיגלטע טענדערס אַדרעסירט צו דעם אונ־טערגעצייכנטן און אינדאָרסירט "טענדער צו קויפן דעם אימיגריישאַן שעד, וויניפּעג, מאַנ." וועלן אָנגענומען ווערן אין דעם אָפיס ביז 12 אַזייגער ביי טאָג (דייליים סייווינגס), פרייטאָג, דעם 10טן יולי, 1931, פאַר דעם איינקויף פון אימיגריישאַן בילדינג נומער 3 (אַלטע שפּיטאָל געביידע) וואָס שטייט אויף רעגירונגס פּראָפּער־טי אויף טיילן פון לאָטס 116 און 117, פּלאַן 63 די. דזשי. עס. 35, איסט סט. דזשאָן, וויניפּעג, מאַניטאָבאַ.

די פּאַרטיי וועמעס טענדער עס וועט אָנגענומען ווערן מוז באַצאָלן די פולע סומע באַלד אין קעש, ווען מען וועט אים לאָזן וויסן, אַז זיין טענדער איז אָנגענומען געוואָרן.

די געביידע איינשליסנדיק פונדאַמענטן ביז צום גרייד פלאָר, וועט דאַרפן אַרונטערגענומען ווערן פון'ם פּלאַץ אין פאַרלויף פון דרייסיק (30) טעג פון דעם טאָג פון דער מעלדונג פון דעם דעפּאַרט־מענט, אַז דער טענדער איז אָנגענומען געוואָרן, און די פּראָפּערטי וועט דאַרפן אָפּגערייניקט ווע־רען פון אַלע אָפּפאַלן און ברוכשטיקער וואָס ווע־לען פאַרבלייבן ווען די געביידע וועט אַרונטערגע־נומען ווערן.

יעדער טענדער וועט מוזן באַגלייט זיין מיט אַן אַקצעפּטירטן טשעק פון א געטשאַרטערטער באַנק, צאָלבאַר צו דעם אָרדער פון דעם מיניסטער אָף פּאַבליק וואָרקס, אין פאַרגלייך פון 10 פּראָצענט פון דער סומע פון דעם טענדער, וואָס וועט פאַר־לאָרן גיין אויב די פּערזאָן פון'ם טענדער וועט זיך אָפּזאָגן דורכצופירן זיין אָנבאָט. באָנדס פון דער דאָמיניאָן אָף קענעדאַ, אָדער באָנדס פון דער קאַנאַדער נאַציאָנאַלער אייזנבאַן קאָמפּאַני וועלן אויך אָנגענומען ווערן אַלס א סעקיוריטי, אָדער באָנדס און א טשעק אויב פאַרלאַנגט צו אָפּ־מאַכן א פאַרשיידענע סומע.

וועלכע עס איז ווייטערדיקע פאַרלאַנגטע איינ־צעלהייטן קאָן מען באַקומען זיך ווענדנדיק צו דעם רעזידענט אַרכיטעקט, קאַסטאַמס בילדינג, וויני־פּעג, מאַנ. אָדער צו דעם אונטערגעצייכנטן.

דער דעפּאַרטמענט פאַרפליכטעט זיך ניט צו אָננעמען דעם העכסטן אָנבאָט אָדער וועלכן עס איז טענדער.

ביי אָרדער,
N. DESJARDINS,
Secretary.
Department of Public Works,
Ottawa, June 19, 1931.

איך וויל אַז איר זאָלט געדיינקען אויב איר דאַרפט אינשורענס פאַר פייער לעבנס פאַרזיכערונג פאָנט מיר 52 619 אָדער 21 989 אויטאָמאָביל פּלייט גלאַז האָלדאָפּ

A. HARRIS אַרעצקי

INCOME TAX SERVICE
AUDITS, FINANCIAL REPORTS
INVESTIGATIONS
בוקקיפּינג סערוויס
ס. א. פּאָרטיגאַל
— מיט —
דזשאָ. לוס און קאָמפּאַני
Chartered Accountants, Auditors
202 פּאַריז בילדינג, טעלעפאָן 21 746
רעזידענס טעל. 24 524

קאָמפּליט און שנעלע אויטאָמאָביל לאָנדרי

גיט אונז היינט אייער קאַר פאַר א שטונדע. מיר וועלן עס אַרומוואַשן בע־סער ווי זי איז ווען פריער געוואַשן געוואָרן, אויסגוויינעק, אינוויינעק און אונטן. אונזער באַדינונג וועט אייך איבעררראַשן.

מיר פאַרקויפן דאַנ־לאָפּ טייערס און מיר זיינען אַן אָפי־ציעלע דאַנלאָפּ טייער דיפּאָ.

אונזער סטיי־שאַן איז אָפן 24 שעה א טאָג. ווי אימער וועל איך אייך געבן מיין פּערזענלא־כע אַטענשאַן.

Grand Service Station
מאיר זיפּורסקי, איינגנטימער
Salter St. and Dufferin Ave.
Phone 54 574

ניט בלויז בעסער נאָר 100 פּראָצענט קאַנאַדער

RELIANCE INK

דער טינט אויף וועלכן איר קאָנט זיך פאַרלאָזן

A. MUIR
אויטאָרייזירטער
דוקאָ פינישינג סטיישאַן
פענדערס און באָדי ריפּעירס
376 FURBY ST.
PH. 33 255

THE TRADERS TRUST COMPANY
אַפיציעלע אַסיינים, עקזעקיוטאָרס, אַדמיניסטראַטאָרס,
פינאַנציעלע אַגענטן
4טער פלאָר, יוניאָן טראַסט בילדינג
טעלעפאָן 26 892

ספּעשל נידעריקע..... ....זומער פעירס

איסט — וועסט — נאָרט — סאַוט

פּלעצער צו פאָרן — זאַכן צו זעען — ווען צו פאָרן אויף א זומער וואַקאַציע זיינען אָנגעבאָטן אין א גרויסער פאַרשיידנאַרטיקייט.

מאַונטען רעזאָרטן
פּאַסיפיק קאָוסט
וואַנקאָוווער אײַלאַנד
אַלאַסקאַ
איסטערן קאַנאַדע
גרעיט לעיקס
יונייטעד סטייטס
רייזעס אויף יענער זייט ים

איצט אין קראַפט

CANADIAN PACIFIC RAILWAY LINES WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

קענעדיען פּאַסיפיק טראַוול עקספּערטן וועלן אַלעס אַראַנזשירן אָדער שרייבט

H. R. MATHEWSON, General Passenger Agent,
Canadian Pacific Railway, Winnipeg, Man.

ליטעראַטור פריי און אַנטהאַלט דעטאַלן פון גלענצנדע נידעריקע קאָסט האָלידעיס

נידעריקע וויק ענד פעירס צווישן אַלע פּונקטן אין קאַנאַדע

מיר דערמאנען אייך אז אין
מייערס כשר דעליקאטעסען
1412 מיין סטריט, קארנער אטלאנטיק עוועניו
קאנט איר באקומען די בעסטע קוואליטעט און באדינונג
אלע טעלעפאן ארדערס ווערן פינקטלאך אויסגעפילט און דעליווערט
טעלעפאנירט 57 473

א רוסיש בילד אין פעלעס טעאטער

היינט און מארגן ווערט אין פעלעס טעאטער געוויזן א רוסיש בילד "דער שפיאן", דאס איז א דראמאטישע ליבעס געשיכטע פון סאוועטן פארבאנד אין וועלכער עס שפילט זיך אפ די "טשעקא" די סאוועטישע געהיים פאליציי. ניל האמילטאן און קעי דזשאנסאן שפילן די הויפט ראלן. "דער שפיאן" איז א סאוועטיש ברויזנד בילד וואס איר וועט לאנג געדענקען.

עס ווערט אויך געוויזן א קאמעדיע, קארטון, און א רוסיש געזאנג און טאנץ נאוועלטי. זעט היינט די דאזיקע פראגראם אין פעלעס טעאטער.

מארגן בייטאג וועט פאר קינדער געוויזן ווערן א ספעציעלע דאבל פראגראם.

די ערשטע דריי טעג פון קומענדיקער וואך וועט געוויזן ווערן א גרויסע דאבל פראגראם. קלארא באו אין "נא לימיט", אין איר גרעסטן טריאומף. אלס קעניגין אין דער אונטערוועלט. עס וועט אויך געוויזן ווערן "ראנגא", די שפאנענדסטע בילד פון אלע צייטן מיט געוואגטקייט, אויפרעגונג און טרילס. עס וועט אויך געוויזן ווערן א קאמעדיע און נייעס.

צוליב "דאמיניאן דעי", מיטוואך, דעם ערשטן יולי, וועט דער טעאטער זיין אפן פון 12.30 נ. מ.

—(::)—

אין לילאנד טעאטער

"טאל'איבל דייוויד" וואס ווערט היינט און מארגן געוויזן אין לילאנד טעאטער שטעלט מיט זיך פאר א פארשיידענארטיקייט פון טרילס, עפיזאדן, טראגעדי און פאראנטווארטלאכקייט, מיט ריטשארד קראמוועל אין דער הויפט ראל, צוזאמען מיט דזשאן פירס און אן ערשט קלאסיק קעסט. דאס איז א מערקווירדיק שפאנענר בילד וואס פארדינט געזעען צו ווערן. עס ווערט אויך געוויזן אן אמוזירנדיקע קאמעדיע און א. וו.

די ערשטע דריי טעג פון קומענדיקער וואך וועט געוויזן ווערן "ניו־מון", א בילד אנטנומען פון א געשיכטע פון רוסלאנד.

פארפעלט ניט צו זעען די דאזיקע בילד, עס איז געשפילט געווארן א יאר אויף בראדוויי — זעט עס אין לילאנד טעאטער.

—(::)—

רידזשענט טעאטער

אן אומפארגעסלאך בילד מיט זייער שיינער מוזיק וואס מען הערט ניט אויף צו זינגען ווער עס הערט עס נאר, איז די "וואגאבונד קינג", דאס איז אן אריגינעלע אפערעטע וואס איז געלויבט געווארן פון אלע טעאטער קריטיקער.

"די וואגאבונד קינג" וואס איז געשפילט געווארן 90 וואכן איז ניו־יארק, מיטן גרעסטן דערפאלג ווערט היינט און מארגן געוויזן אין רידזשענט טעאטער. א כאר פון 500 שטימען זינגט מיט, מיט דעם "קעניג" ווען ער זינגט די "וואגאבונד קינג" דאס איז איינע פון די גרעסטע און שענסטע בילדער פארן אויג און פארן אויער וואס איז ווען פראדוצירט געווארן. זעט דאס בילד, הערט די שיינע מוזיק און געזאנג, איר וועט זיך זייער אמוזירן. איבער אכטאג פרייטאג און שבת וועט געוויזן ווערן אין רידזשענט טעאטער די שפאנענדע בילד "איסט לין" מיט ען העוורינג אין דער הויפט ראל.

NEW
PALACE THEATRE
סעלקירק און פאווערס
היינט און מארגן ווערט געוויזן (דזשענעראל)
א דראמאטישע געשיכטע פון סאוועטן רוסלאנד און איר געהיימע פאליציי. די "טשעקא"
"דער שפיאן"
מיט
ניל האמילטאן און קעי דזשאנסאן
אויך
קאמעדיע, קארטון און א רוסישע געזאנג און טאנץ נאוועלטי
"ארום דעם סאמאוואר"
באמערקונג: ספעציעל פאר די קינדער מארגן (שבת) מאטינע
גרויסע דאבל פראגראם אין צוגאב צו דער איבערגערעכנטער פראגראם
קען מיינארד אין
"סאנג אף די קאבעלערא"
מאנט., דינסט., מיטוו., קומ. וואך (דזשענעראל)
גרויסע דאבל פראגראם
קלארא באו
אין
"נא לימיט"
אין איר גרעסטן טריאומף. זעט זי אלס קעניגין פון דער אונטערוועלט
אויך
"ראנגא"
דאס שפאנענדסטע בילד פון אלע צייטן, מיט טרילס, אויפרעגונגען, און געוואגטקייט.
אויך קאמעדיע און נייעס
באמערקונג: ספעשעל האלידיי מאטינע מיטוואך דעם ערשטן יולי, וועט דער טעאטער זיין אפן 12.30 נאכמיטאג.

NEW
LELAND
סעלקירק עווענוי ארום מעקגרעגאר
רייזנדע בילדער
היינט און מארגן ווערט געוויזן
טאל'איבל דייוויד
מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך
לאורענס טיבעט אין
"ניו מון"
א געשיכטע פון רוסלאנד

REGENT
MAIN ST., NEAR LOGAN
אויף דעם אלגעמיינעם פארלאנג אנפאנגענדיק היינט
פאר 3 טעג (דערוואקסענע)
דעניס קינג
אין די
"וואגאבונד קינג"
פערפעקט אין קאליר און געזאנג
אייניטריט 25 סענט צו יעדער צייט

פאר גוטער עלעקטרישער ארבעט
ווענדעט זיך צו אייער אלטן באקאנטן
מ. וו. טרילער
ערשטער אידישער עלעקטרישן אין וויניפעג
בעסטע ארבעט — מעסיקע פרייזן
M. W. TRILLER
Ste. 1, 363 Flora Ave. 51 752

א היים!
ווען איר זייט אוועק
פון דער היים
אין
לעווינס כשר רעסטאראן
47—49 מארטא סט.
בלויז די סאמע פרישע און בעסטע פראדוקטן ווערן גענוצט אין אונזערע מאלצייטן און שטריינג כשר בהכשר הרבנים.
ליכטיקע ריינע צימערן פאר געסט מיט דער בעסטער באדינונג
פאר חתונות, פארטיעס, באנקעטן, און א. וו. האבן מיר די פיינסטע אקאמאדיישאן מיט א טאנץ פלאר פאר 100 פארלאך.
מיר שטעלן צו מאלצייטן פאר אלע אונטערנעמונגען אויך אויסער אונזער אייגענעם פלאץ.
LEVIN'S
Commercial Kosher
Restaurant
47-49 MARTHA ST. PH. 25 219

לאזט פאלם דיירים
מאכן אייערע
וואטער אייסעס
איר קאנט האבן פאלם וואטער אייסעס אין אייערע באליבטע פרישע פרוכטן פלייווארס.
סערווירט וואטער אייסעס פאר דעזערט נאך יעדן מאלצייט אדער פאר ספעציעלע פארטיס.
פאלם וואטער אייסעס ווערן ניט געמאכט פון מילך אדער קרים.
פרעגט אייער נאענטן דילער אדער
טעלעפאנירט 25 838 אדער 25 839
PALM DAIRIES
LIMITED

די פאמיליע אין דער היים

צו גאסט אין וויניפעג

מיס סיריל מאסטאוו

מיס סיריל מאסטאוו געפינט זיך איצט צו גאסט אין וויניפעג ביי אירע עלטערן. מיס מאסטאוו האט פאר די לעצטע דריי יאר שטודירט געזאנג אין "שיקאגא מוזיקאל קאלעדזש" אלס א סקאלערשיפ סטודענטן פון אייזעק וואן גראוו, און ביי זיין געהילף לערערן מיס וו. לע וויין.

מיס מאסטאוו באזיצט א דראמאטישע סאפראנא שטימע. זי איז געלויבט געווארן פון קריטיקער אין שיקאגא נאכדעם ווי זי האט זיך דארטן לעצטנס באטייליקט אין א קאנצערט אין ליטל טעאטער. זי שטודירט די קונסט פון אפערע געזאנג. פאר די לעצטע צוויי יאר האט זי געוואונען צוויי סקאלערשיפס. נאך אירע וואקאציעס וועט זי זיך צוריקקערן אין די פאראייניקטע שטאטן צו פארזעצן איר שטודיאום.

* * *

דאנערשטאג אוונט, ד' תמוז, 18טן יוני, האבן די קינדער פון ברוך טשערניאק געפייערט זייערע עלטערן מר. און מרס. ב. טשערניאק צו דער דימענטענער חופה צום 60 יאריקן יובילי פון זייער חתונה. די צערעמאניע איז געפראוועט געווארן אין הויז פון זייער זון, י. א. טשערניאק סט. דזשאנס עוועניו. עס זיינען געווען אנוועזנד די גאנצע איינגענע משפחה, ארום 60 פערזאן, און דערצו נאך נאענטע גוטע פריינט, בסך הכל ארום 80 פערזאן. ביי שיין אויסגעפוצטע טישן מיט כל טוב האבן זיך אלע ארום געזעצט ארום חתן־כלה, וועלכע האבן געשיינט פון גליק, זעענדיק ארום זיך קינדער, אייניקלאך, ברידער און שוועסטער, פלימעניקעס און פלימעניצעס, און גוטע פריינט וועלכע זיינען געקומען זיי פארשאפן דעם כבוד און פרייען זיך מיט זייער שמחה וואס גאט האט זיי געשיינקט די מתנה צו דערלעבן אזא שמחה, וועלכע ניט יעדערער איז זוכה.

די געסט האבן זיך ניט געלאזט פיל בעטן און האבן זיך גענומען צו די גוטע צוגעגרייטע עסנס. און אז עס איז געווען כטוב לבם... האט דער זון פון די חתן־כלה, י. א. טשערניאק, באגריסט די עלטערן און האט זיי געוואונשן, אז זיי זאלן דערלעבן צו פראווען די בריליאנטענע חתונה אין 15 יאר ארום.

דערנאך האט ער מכבד געווען דעם חתנ'ס ברודער, א. טשערניאק, ער זאל פארנעמען די פארזיצערשאפט פון דעם אוונט.

מר. א טשערניאק אננעמענדיק דעם פארשלאג גיט זיין ברכה צו חתן כלה און ווינשט זיי אז זיי זאלן לעבן לאנג און נחת האבן פון די קינדער און אייניקלאך.

דעם ערשטן אויפן פראגראם האט דער פארזיצער אויפגערופן אונזער אלעמענס באליבטן רבי כהנאוויטש. אין א זייער געלונגענער רעדע האט ער געשילדערט די גוטסקייט און די פיינקייט פון די צוויי אלטע לייט, די חתן־כלה, וועלכע ער קאן גוט פון עטלאכע און צוואנציק יאר, און האט זיי געוואונשן געוויינלאך לאנגע גליקלאכע יאר. דערנאך האבן גערעדט לויטן סדר: די שוועסטער, מרס. גאלדין, מר. גאלדין; די טאכטער, מרס. פרומקין, מרס. באכראך; מר. סאנקין און מר. קעטנער, א חבר פון חתן, וועלכער לערנט מיט אים אלע טאג א שיעור גמרה.

זייער געלונגענע רעדעס האבן געהאלטן פאלגנדע: חבר שאול ראסקין, פון נוי־יארק; דאקטאר פערעלמאן, וועלכער איז ביי דער חתן כלה ניט פאר ווייטער געדאכט געוועזן אן אפטער גאסט אין הויז און אויך די שנור פאניע טשערניאק.

צום לעצט האט דער חתן היובל, מר. ברוך טשערניאק באדאנקט צום ערשטן די קינדער און דערנאך די אלע געסט פאר דעם כבוד וואס זיי האבן אים פארשאפט און ער האט אלעמען צוגעוואונשן, אז זיי זאלן דערלעבן זיינע יארן און אויך פראוועןדימענטענע און בריליאנטענע חתונות. ער האט אויך ניט פארגעסן צו דערמאנען, אז עס זיינען דא נויטבאדערפטיקע אינסטיטוציעס אין שטאט. און עס איז באלד געשאפן געווארן 10 דאלאר פאר דעם בית יתומים, 10 דאלאר פאר מושב זקנים און 10 דאלאר פאר רעליף.

מיט גוטע וואונשן צו חתן כלה האבן די געסט זיך געזעגנט מיט זיי ארום 2 אזייגער נאך האלבער נאכט.

* * *

א סטודיא רעסייטל

שבת אוונט, דעם 20טן יוני, האט מיס קלארא לעאנארא סילבערמאן, פיאנא לערערן, פארגעשטעלט איינע פון אירע "פיר־פילס" אידיט סימאוויטש, אין א רעסייטל ארויסגעהאלפן פון דזשאזעף סערא, וויאלינסט.

דער רעסייטל איז פארגעקומען אין 375 בארא עוועניו, מיס סילבערמאנ'ס היים. איר גאנצער קלאס קינדער איז אנוועזנד געוועזן, אויך א צאל דערוואקסענע מענשן.

אידיט סימאוויטש לערנט זיך פיאנא ביי מיס סילבערמאן ערשט אכצן מאנאטן. זי איז אן אנפאנגערן, און דאך האט זי באוויזן צו שפילן: מינועט, פון באך; די וואריאר, פון העלער; די שערא דענס, פון מעקדאוועל; אין הארבאר, קאראל, און אנדערע צוויי נומערן.

אידיט איז א יונג קינד, עלף יאר אלט, זי האט אבער אין די 18 מאנאטן וואס זי לערנט, באוויזן צו דערגרייכן א געוויסע שטופע אין פיאנא שפילן. זי פארשטייט וואס זי שפילט, איר אינטערפרעטאציע און ריטם איז לויבנסווערדיק און אירע טענער זיינען ריין. זי האט אויך געוויזן א באדייטנדע דערגרייכונג אויפן געביט פון טעכניק. דער גאנצער קלאס האט זי אויפמערקזאם אויסגעהערט און אירע עלטערן האבן אויס דאנקבארקייט און אנערקענונג פרעזענטירט מיס סילבערמאן מיט א שיינעם בוקעט בלומען.

דזשאזעף סערא וועלכער האט היינטיקן יאר געהאלטן עקזאמענס אין פינאלען קלאס פון פידל שפילן אין די עקזאמענס פון דער קעניגלאכער מוזיקאלישער אקאדעמיע, האט געקראגן "האנארייבל מענשאן". ער האט געשפילט "ציגיינער טאנץ" פון נאכעס און "זאפאטעאדא" פון סאראסאטע. עס איז געווען אן אינטערעסאנטער אוונט פאר אלע אנוועזנדע.

* * *

דינסטאג, דעם 9טן יוני, איז פארגעקומען די ענגיידזשמענט פון מיס ראז סמאראדין, טאכטער פון מר. און מרס. מ. סמאראדין, 658 בארא עוועניו, צו מר. ביל היימאן, זון פון מרס. חנה היימאן, 481 לענדסדאון סט.

ארום 40 מענשן זיינען אנוועזנד געווען ביי דער שמחה. צו דער געלעגנהייט איז סערווירט געווארן א גוטער מאלצייט ביי שיין דעקארירטע טישן. אלע אנוועזנדע האבן געוואונשן חתן כלה א גליקלאכע צוקונפט. דער עולם האט זיך משמח געווען ביז שפעט אין דער נאכט.

* * *

מרס. סאניע קלעס, פון דעטראיט, מיט אירע צוויי קינדער זיינען איצט צו גאסט אין וויניפעג ביי אירע עלטערן מר. און מרס. מ. סמאראדין, 658 בארא עוועניו. איר מאן, מר. איזראעל קלעס איז אנגעקומען קיין וויניפעג מיט עטלאכע טעג פריער. זיי וועלן דא פארברענגען א שטיקל צייט, איידער זיי וועלן אפפארן צוריק קיין דעטראיט.

* * *

זונטאג, דעם 21טן יוני, איז געפייערט געווארן דער צען יאריקער חתונה יובילי פון מר. און מרס. ל. סטיין, בעלמאראל, מאנ. זייער גאנצע משפחה איז געקומען אהין אין אויטאמאבילן און זיי האבן מיטגעבראכט צו זיי פרייד, ליבע און גוטע וואונשן, פלוס שיינע מתנות.

א גוטער מאלצייט איז סערווירט געווארן פון גוטע מאכלים און געטראנקען און דער עולם האט זיך משמח געווען אויף א היימישן שטייגער. פאלגנדע זיינען געווען אנוועזנד: מר. און מרס. ל. סטיין, מר. און מרס. דזש. בערמאק, מר. און מרס. קאנטער, מר. און מרס. דזש. בעקער, מר. און מרס. מיטשעס, מר. און מרס. ב. ליבערזאן, מר. און מרס. דזש. ניזאן, דר. בערמאק, ווילי טשעס, דזשא בערמאק, מיס ס. בייקער, מיס א. בייקער, מר. א. ראזענבלאט און אנדערע.

* * *

די חתונה פון מיס דארא טאמפסאן און לואי נעמטשענאק, איז געפראוועט געווארן אין לעווינס רעסטאראן דעם 24טן מאי. רבי כהנאוויטש איז געווען דער מסדר קדושין. נאך דער חופה איז סערווירט געווארן זייער א פיינע וועטשערע. אן ארקעסטער האט געשפילט און דער עולם האט געטאנצט אלטמאדישע און נייע טענץ. אלע אנוועזנדע האבן געוואונשן חתן כלה און די מחותנים גליק און פארגעניגן אין זייער לעבן.

אונטערפירער פון חתנ'ס צד זיינען געווען מר. און מרס. זלמן נעמטשענאק, דעם חתנ'ס עלטערן; און פון כלה'ס צד, אירע עלטערן, מר. און מרס. דייוו טאמסאן.

דער עולם האט זיך זייער משמח געווען ביז שפעט אין דער נאכט. ארום הונדערט געסט קרובים, פריינט און נאענטע באקאנטע פון ביידע צדדים זיינען אנוועזנד געווען. דאס איז געווען א שיינע חתונה, געפראוועט אויפן אלט היימישן שטייגער.

* * *

דעם 16טן יוני איז דורכגעפירט געווארן א שוועסטער־אוונט פון דער בנות ציון סאסייטי אין דער גרויסער תלמוד תורה. באריכטן זיינען אפגעגעבן געווארן פון דער פארזיצערן, מרס. פולמער. צו דער געלעגנהייט האט זי אויסגעדריקט איר דאנק צו אלע באאמטע פאר זייער גוטער ארבעט. אויך זיינען פרעזענטירט געווארן מיט זייערע שיינע מתנות. די סעקרעטארנס מיס באומען און מיס סמיט, פאר זייער ארבעט וואס זיי גיבן אוועק זייער צייט פריי. אויך זיינען פרעזענטירט געווארן מיט מתנות מרס. א. קאהען, מרס. סערעברין און מרס. לעשנער. דער עולם האט פארבראכט א פיינעם אוונט.

* * *

דעם 20טן יוני איז דורכגעפירט געווארן א שיינע סורפרייז פארטיע פון דער בנות ציון קאמיטע לכבוד מרס. רעזניק 402 בויד עוועניו. אלע פרויען האבן זייער שיין פארבראכט ביז שפעט אין דער נאכט. אויך האבן זיי פרעזענטירט מרס. רעזניק מיט א שיינע מתנה פאר וועלכער זי האט שיין באדאנקט. די פארזיצערן פון אוונט איז געווען מרס. זינבערג. פאלגנדע פרויען זיינען געווען אנוועזנד: פולמער, סלוצקי, פאלאווסקי, לעשנער, קאהען, גאלדשטיין, באלן, קייסי, גרין, גאלדשטיין, באומין, פעסאטשין, קריסטל, וועדרא, אלפערשטיין, סערעברין, סניידער, ליכאוועטסקי, גאלדשטיין, מר. און מרס. רעזניק און פאמיליע, מר. און מרס. קאנאנאוו און מרס. קאנטאר.

* * *

זייער א שיינע סורפרייז פארטי איז דורכגעפירט געווארן פאר מרס. אווערבאך, 26 טשארלס סט. שבת, דעם 6טן יוני.

די פאזיציערן פון אוונט איז געווען מרס. לעווין. זי האט פרעזענטירט מרס. אווערבאך מיט א שיינער מתנה אין נאמען פון דער ליידיס אקזילערי פון מאונט כרמל קליניק. ווינשנדיק איר דערפאלג אין געזעלשאפטלאכן און אין פערזענלאכן לעבן.

מר. אווערבאך האט אין אן איינדרוקספולער רעדע באדאנקט אלע פרויען פאר דעם כבוד וואס מען האט פארשאפן זיין פרוי און ער האט בייגעשטייערט $5 פאר דער קליניק. מרס. אווערבאך האט הארציק באדאנקט אלע פרויען און זי האט צוגעזאגט צו בלייבן טריי דער קליניק און ארבעטן מיט אלע פרויען פארן דערפאלג פון דער אינסטיטוציע. ביי שיין געדעקטע טישן האט דער עולם פארבראכט ביז שפעט אין אוונט.

* * *

מר. און מרס. טשארלס קראוועצקי, 545 מעגנוס עוועניו, האבן זונטאג דעם 21טן יוני געגעבן א "דינער" לכבוד מר. און מרס. וו. קאנקוויט, וועלכע האבן חתונה געהאט אין מוס־דזשא, דעם 14טן יוני און ארויספארנדיק אויף זייער האניק חודש רייזע האבן זיי זיך אפגעשטעלט אין וויניפעג.

26 געסט זיינען איינגעלאדן געווארן און מר. און מרס. קאנקוויט זיינען פרעזענטירט געווארן מיט א שיינעם פרעזענט. פון וויניפעג פארן זיי אפ אין אנדערע פונקטן וועסט.

* * *

די ליידיס אקזילערי פון דער עדת ישרון שול האט געמאכט א סורפרייז פארטי פאר דער פרעזידענטן מרס. קאטלארסקי. 437 בארא עוועניו און זי איז פרעזענטירט געווארן מיט א גאלדענער "פין" אויס דאנקבארקייט פאר איר גוטער ארבעט פאר די לעצטע צוויי יאר. מרס. קאטלארסקי האט באדאנקט אלע שוועסטער פאר דעם כבוד און פארגעניגן וואס זיי האבן איר פארשאפט. אלע האבן שיין פארבראכט, ביי שיין געדעקטע טישן מיט כל טוב.

* * *

א פיקניק איז אפגעהאלטן געווארן דעם 21טן יוני פון דער ליידיס אקזילערי פון מושב זקנים. פאר דעם צוועק זיינען אראנזשירט געווארן קארס פון די דירעקטארן פון דעם אנשטאלט. מר. ל. ד. רוזין איז געווען דער אנפירער אלע זקנים און זקנות זיינען געפארן אין אויטאמאבילן אין סיטי פארק. קומענדיק צוריק זיינען געווען צוגעגרייט געדעקטע טישן מיט פארשיידענע געבעקס און מיט אלערליי פרוכטן, אראנזשירט פון די סאשעל טשערליידים מרס. וויידמאן, מרס. סלאווסקי, מרס. פינגערוט און מרס. וועריער, מיט דער הילף פון דער גאנצער קאמיטע. די זקנים און זקנות האבן זייער באדאנקט דער "בארד אף דירעקטארס" און דער "ליידיס אקזילערי" פאר דעם פארגעניגן וואס מען האט זיי פארשאפט.

* * *

די ליידיס אקז. פון אינד. בני אברהם האבן מאנטאג, דעם 8טן יוני דורכגעפירט א רעסעפשאן פאר מרס. יאנקאווסקיס טאכטער, וועלכע גייט חתונה האבן דעם 28טן יוני. די רעסעפשאן איז געווען ביי מרס. אויפער אין הויז, 444 אלפרעד. ביי שיין געדעקטע טישן פון כל טוב, מיט בלומען דעקארירט, האבן אלע פיין פארבראכט דעם אוונט. די כלה איז פרעזענטירט געווארן מיט א שיינער מתנה. מרס. סטודניץ האט איבערגעגעבן דעם פרעזענט. מרס. איידלבערג איז געווען די פארזיצערן פון דעם אוונט, און האט געגעבן יעדן דאס ווארט. יעדערער האט אויסגעדריקט זיין בעסטן וואונש. מרס. יאנקאווסקי האט זייער שיין באדאנקט פאר דעם כבוד וועלכן מען האט איר אפגעגעבן. אויך די כלה, מיס יאנקאווסקי, האט אויסגעדריקט איר בעסטע צופרידנהייט און דאנקבארקייט. אנוועזנד זיינען געווען פאלגנדע פרויען: זוקין, מאגיד, סטודניץ, גרין, לאכטער, וועקסלער, וואלדער, סלוזמאן, פלעקמאן, ליפשיץ, מיכאלעוויטש, בארא, ש. לודוויג, וואלינסקי, קאן, בייזערמאן, סיטנער, זימבערג, אלטמאן, סטיין, טאבאטשניק, מר. און מרס. איידעלבערג, מר. און מרס. ארפער.

מעלוויל, סאסק.

ארום פערציק פערזאן אינטימע פריינט פון מר. און מרס. סויפער, האבן לעצטנס דורכגעפירט א "סורפרייז פארטי" לכבוד מר. סויפער צו זיין 35 יאריקן געבורטסטאג. ווען מר. סויפער איז אפוועזנד געווען פון זיין היים, איז אלץ אראנזשירט געווארן און ווען ער איז אנגעקומען א היים איז ער איבערראשט געווארן מיט א הארציקער אויפנאמע פון זיינע פריינט.

מר. מאיר וואלדמאן איז געווען טאסטמאסטער פון אוונט און ער האט אין נאמען פון אלע פארזאמלטע פרעזענטירט דעם בעל שמחה מיט א שיינער און ווערטפולער מתנה. צו דער געלעגנהייט האט מר. וואלדמאן געהאלטן אן איינדרוקספולע רעדע וואס האט ארויסגערופן ניט ווייניק באוואונדערונג ביי אלע אנוועזנדע און איבערהויפט ביים בעל שמחה.

עס איז איבעריק צו דערמאנען אז עס זיינען געדעקט געווארן שיינע טישן און דער עולם האט זיך געלאזט וואויל גיין אויף א היימיש־פריינטלאכן אופן.

צום שלוס האט מר. סויפער אויסגעדריקט זיין הארציקן דאנק צו אלע זיינע פריינט פאר דער אנגענעמער איבערראשונג ווי אויך פאר דער מתנה. אויך מרס. סויפער האט אויסגעדריקט איר דאנק צו אלע אנוועזנדע.

* * *

מר. און מרס. גראדסקי וועלכע האבן חתונה געהאט מיט עטלאכע מאנאטן צוריק, האבן לעצטנס געגעבן א טאנץ אוונט פאר אלע אידישע תושבים פון מעלוויל און אומגעגנט.

א גרויסער עולם איז אנוועזנד געוועזן און אלע האבן פארבראכט א פריילאכן אוונט. מר. און מרס. גראדסקי האבן געקראגן הארציקע גליק וואונשן פון אלע פארזאמלטע.

* * *

מרס. מ. וואלדמאן, פון מעלוויל, און איר שוועסטער חיה, פון ניודאוו, האבן דורכגעפירט א סורפרייז פארטי אין תלמוד תורה זאל לכבוד דעם צענטן חתונה יובילי פון מר. און מרס. לייזער כינאי (קעני), מעלוויל, סאסק.

די גאנצע קעני משפחה און א צאל איינגעלאדענע געסט, צוזאמען ארום אכציק מענשן, זיינען אנוועזנד געוועזן.

גוטע מאכלים און משקאות זיינען סערווירט געווארן ביי שיין דעקארירטע טישן. מר. מ. וואלדמאן איז געווען פארזיצער פון דעם אוונט. א צאל רעדעס זיינען געהאלטן געווארן.

לייזער כינאי, זון פון מר. יעקב־זאב, כינאי (קעני) פון וועטקע, מאהילעווער גובערניע, איז זייער געלויבט געווארן פון אלעמען, פאר זיין גאסטפריינטלאכקייט און גוטהארציקייט. אבער די אלע לויב געזאנגען האבן אפשר געקלונגען צו וואכעדיק אין פארגלייך מיט זיינע פארדינסטען אין דעם שטעטל פון זיין אלטער היים, וואו ער איז געווען באוואוסט, געאכטעט און רעספעקטירט פון אלעמען וועלכע האבן אים געקאנט.

דער עולם האט פארבראכט א פיינעם אוונט און מר. און מרס. ל. קעני האבן באדאנקט אלעמען פאר דעם כבוד וואס מען האט זיי צוגעטיילט, ווי אויך פאר דער מתנה וואס מען האט זיי פרעזענטירט.

* * *

מר. און מרס. סויפער האבן דורכגעפירט א סילווער טיי פאר דער "קאמיוניטי" אין זייער היים.

זונטאג, דעם 21טן יוני, האבן מר. און מרס. ראבער געגעבן א טיי פאר דער קאמיוניטי. דער עולם האט זיך אפגערופן און א סומע געלט איז געשאפן געווארן.

זעט אונזערע נייע זומער סחורות
א גרויסער אויסוואל פון וואס אויסצוקלייבן
Dominion Furniture Co., Limited
499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 87 873

ZAM-BUK
לאסטשעט און היילט שנעל
ברענונגען — בריאונגען
Ointment 50c Medicinal Soap 25c

דערעפנט ריל עסטייט אפיס

מר. ר. דיימאנד, גוט באקאנטער תושב אין וויניפעג פאר 29 יאר. האט דערעפנט א ריל עסטייט אפיס אין 794 מיין סטריט, אונטערן נאמען "דיימאנד אידזשענסים" וואו ער וועט אנפירן די דאזיקע ביזנעס אין אלע אירע צווייגן, ריל עסטייט, רענטאלס, אינשורענס און א. וו.

מר. דיימאנד האט פאר די לעצטע 29 יאר זיך ספעציאליזירט אין קויפן און פארקויפן הייזער, ווי אויך בויען און פארריכטן. ער קאן וויניפעג אויסגעצייכנט און ער ווייסט זייער גוט אלע פראפערטיס אין שטאט. ער האט זיך אויך ספעציאליזירט אין לאנד ביזנעס און ער קאן מאניטאבא און מערב קאנאדע ווי דער בעסטער לאנד אגענט דארף וויסן.

מר. דיימאנדס לאנג יאריקע דערפארונג איז פון גרויס באדייטונג פאר די מענשן וועלכע ווילן קויפן א הויז אדער לאנד, אדער פאר וועלכע עס איז ריעל עסטייט אנגעלעגנהייטן.

ער איז פאר יארן לאנג פארבונדן געווען מיט גרויסע מארטגעדזש טראסט קאמפאניס וואס דערמעגלאכט אים איינצוקויפן די בעסטע בארגענס און פראפערטיס.

מר. דיימאנד האט א גרויסע באקאנטשאפט אין וויניפעג צווישן אידן און ניט אידן און אלע קענען אים פאר אן ארנטלאכן און ראיעלן מענשן צו האנדלען. ער וועט אנווענדן זיין גאנצע ענערגיע און דערפארונג צו באדינען יעדן איינעם אויפן בעסטן און צופרידנשטעלנדסטן אופן.

אנאנסירן די דערעפענונג פון
דיימאנד אידזשענסים
ר. דיימאנד, מענעדזשער
794 מיין סטריט
די אידישע באפעלקערונג איז העפלאכסט איינגעלאדן צו קומען אין אונזער אפיס נאך פרייע בעראטונגען און אינפארמאציע בנוגע ריעל עסטייט, רענטאלס און אינשורענס אין אלע אירע ברענטשעס. ארענטלאכע און העפלאכע באדינונג פארזיכערט.
זעט אונז ווען איר ווילט קויפן אדער פארקויפן וועלכע עס איז פראפערטי אין שטאט.
אפיס טעלעפאן 56 631 רעזידענץ 56 026
צו פארקויפן
2 נייע 7 רום באנגאלאוס מיט אלע לעצטע איינריכטונגען, אויף די בעסטע לאקיישאנס אין דער נארט ענד. מ'קאן קויפן מיט $2,500 ביליקער ווי עס קאסט צו בויען. דאס איז אן אויסערגעווויינלאכער באהנן. לאזט עס ניט דורך.

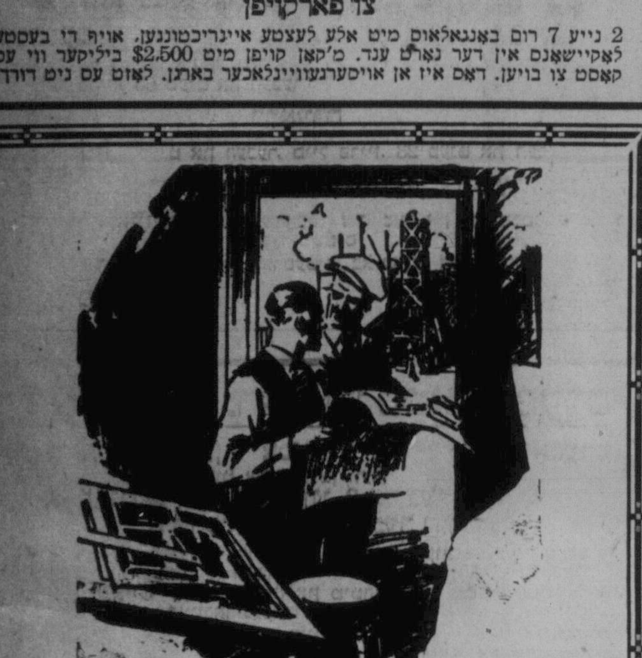

פלענער געמאכט אין פאראויס...
דער פונדאמענט פון א סך דערפאלגרייכע געשעפטן איז געלייגט געווארן אין צייטן פון עקאנאמישער איינשרענקונג, מיט דעם שכל'דיקן געברויך פון דרוקעריי. עס איז דא מער צייט צו אראנזשירן א דירעקט־דורך־פאסט קאמפיין, גוטע פראיעקטירנדיקע פארמעס וואס וועלן שניידן די קאסטן פון אפערירונג . . . צו פארבעסערן לייבלס און רעפערס . . . און פארזארגן די דילערס מיט צוציענדיקער סיילס ליטעראטור. עס קאן זיין א גוטער מיטל ווי אזוי צו פארבעסערן אייערע געשעפטן דורך דעם געברויך פון גוטער דרוק ארבעט. זאל אונזער דעפארטמענט פון קונסט ארבעט אייך בעהילפיק זיין אויפן געביט פון פרינטינג . . . מיט דער צוגרייטונג פון קאפיע, מיט דער ארטיסטישער אויסשטעלונג פון שריפטן, קאלירן און בילדער. און אייך העלפן צו זעען און באגרייפן די מעגלאכקייטן פון סיילס און אלע אנדערע געשעפט טראנסאקציעס.
טעלעפאנירט 55 409
The Israelite Press
Limited
165 Selkirk Avenue
WINNIPEG

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUN 30 1931

וועכנטלאכע געשפרעכן וועגן געזונט

פון א. א. שיינעס

דער ווארימער וועטער

ברייננט אונז א סך שיינע טעג און מאכט אונז צו פילן גוט.

אבער

אין דער זעלבער צייט האט עס א סך חסרונות און מען מוז זיך אפהיטן מיט דער דיעטע, איבערהויפט פאר קליינע קינדער.

אייער דאקטאר איז דער בעסטער אויטאריטעט פאר דער גענויער דיעטע פאר אייער קינד. האלט זיך מיט אים אן עצה און אויב איר דארפט א מעדיצין וועט ער אייך געבן א פרעסקריפשאן. איך וועל זיין צופרידן אויסצופילן אייער פרעסקריפשאן.

מיינע 8 יאר דערפארונג זיינען צו אייער באדינונג.

אזוי ווי אין דער פארגאנגענהייט, וועל איך אויך אין דער צוקונפט, און נאך בעסער, האבן די מעגלאכקייט צו געבן אייך מיין פערזענלאכע באדינונג שטענדיק, פאר אלע אייערע באדערפנישן.

Shanas Drug Store

א. א. שיינעס, אייגנטימער

842 Main Street, Cor. Dufferin Phone 56 213

Classified Section — קלאסיפייד סעקשען

ספעציעלע פרייזן פאר ארדווערטייזינג איז דער קלאסיפיצירטער אפטיילונג

איין מאל, 5 ס. פער "אגייט ליין"	פאר 3 מאנאט, $2.15 "
פאר א וואך, 20 ס "	פאר 6 מאנאט, $4.00 "
פאר א מאנאט, 75 ס. "	פאר 1 יאר, $7.50 "

:: צו פארקויפן ::
FOR SALE

גראסערי און קאנפעקשאנערי, אין א גוטן אויסשליסלאך ענגלישן געגנט, מיט א מאנאטלאכן אומזאץ פון $2,000, מוז שנעל פארקויפט ווערן פאר דעם בעסטן אנבאט וואס וועט געמאכט ווערן. שוואכער געזונט איז אורזאך פון פארקויפן. דאס איז א זעלטענע געלעגנהייט צו קויפן א גוט גייענדע ביזנעס אויף אייער אייגענעם פרייז.

קאנפעקשאנערי, אויסגעצייכנטער גרעסער געגנט, סטאק מיט פיקסטשורס בלויז $1,000. רענט זייער ביליק.

גראסערי, אויף איינעם פון די בעסטע קארנערס אין שטאט. פאזיטיוו איינע פון די בעסטע ביזנעס פון דעם סארט. $3,000 איז נויטיק צו האנדלען עס.

געלט צו לייען אויף 6½ פראצענט. אינשורענס פאר אלערליי צוועקן.

Sheps Agencies Ltd.

804 מיין סטריט

טעלעפאנס 55 761 און 53 807

צו פארקויפן א וואלנאט פיאנא, ביליק. די פיאנא איז אזוי גוט ווי ניי. פאמיליע מוז פארלאזן וויניפעג אזוי שנעל ווי מעגלאך. טעלעפאנירט 201 818.

א זעלטענע געלעגנהייט פאר א יונגן מאן צו קויפן א גוטן דעליקאטעסן סטענד, ביליק. זיך ווענדן אין 683 אלפרעד עוועניו.

צו פארקויפן א ראדזש טראק, זייער אין גוטן צושטאנד, אין מאניטאבא סערוויס סטיישאן. פרעגט פאר מר. לענדער.

צו פארקויפן א 1928 פאנטיאק קאר, גוט ווי ניי, ביליק, בלויז $400. זיך ווענדן אין דערבי גאראדזש, 46 דערבי סטריט, טעלעפאן 51 537.

צו פארקויפן פארניטשור פון א 3 רום סוויט, אין גלענצנדן צושטאנד. זיך ווענדן אין סוויט 3, 408 באיד עוועניו, טעלעפאן 51 592.

צו פארקויפן א נייעם בעדרום סעט, א זינגער ניי-מאשין, א דרעוועגעט און אנדערע הויז ארטיקלען און פארניטשור פאר זייער א מעסיקן פרייז. זיך ווענדן אין 306 אבערדין עוועניו.

440 רעדוואוד עוועניו

מאדערנע 7 רום הויז, גוט געבויט, מוז באלד פארקויפט ווערן. קיין יושר'דיקער אנבאט וועט ניט אפגעזאגט ווערן. טערמס קאנען אראנזשירט ווערן צוצופאסן צו אייך. דאס איז א געלעגנהייט פאר אייך צו קריגן א גרויסן בארגען.

A. R. McNICHOL LTD.
925 Main Street
Phone 56 956 Eve. 55 045

:: צו פאררענטן ::
FOR RENT

צו רענטן 7 רום פולי מאדערן הויז אויף אבערדין עוועניו, לעבן מיין סט. גרויסע ליכטיקע צימערן. רענט בלויז $30 א מאנאט.

3 רום סוויט אין א מאדערנעם בלאק מיט אלע באקוועמלאכקייטן. רענט בלויז $25 א מאנאט.

8 רום פולי מאדערן הויז און גאראדזש ניי דעקארירט, נאענט אין נארט ענד. רענט בלויז $45 א מאנאט.

ה. פערלמאן און ג. זעלטשען

MUTUAL AGENCIES
874 MAIN ST. PHONE 51 000

צו פאררענטן א שיינעם דריי רום סוויט אין באלטיק אפארטמענט. מעסיקע רענט. זיך ווענדן צום קערטייקער, סוויט "די". טעלעפאן 56 668.

צו פאררענטן 3 אדער 4 רומס אין א פריוואטער היים, הייסע וואסער, נוצן פון טעלעפאן, אלע באקוועמלאכקייטן. זיך ווענדן אין 382 אלפרעד עוועניו.

צו פאררענטן אויף 474 קינג סטריט, 2 סטארס מיט 6 רומס, אויפן מארקעט. גוט פאר אלע סארטן ביזנעס. געבײדעס ניי דעקארירט. מעסיקע רענט. זיך ווענדן אין 348 קאלעדזש עוועניו, טעלעפאן 53 743.

נאנט בלאק, דערבי און דזשארוויס, 4 רום סוויטס, ניי דעקארירט, $25 א מאנאט. טעלעפאנירט 28 631.

UNION LOAN & INVEST. CO.

צו סובלעטן א סוויט פון דריי גרויסע ליכטיקע צימערן. זייער ביליק. קאן איבערגענומען ווערן באלד. זיך ווענדן אין 182 מאניטאבא עוועניו, סוויט 2.

צו פאררענטן א גרויסע געפארנישטע רום. זיך ווענדן אין 484 פלארא עווע.

צו פאררענטן א גרויסן געפורנישטן קאטעדזש, מעסיקער רענט, באלדיקער באזיץ. מען קאן עס זעען צו יעדער צייט. 17 הייזעל סטריט, וויניפעג ביטש, אדער טעלעפאנירט 34 776.

וויניפעג ביטש, בארד און רום. די בעסטע מאלציימן צו די ביליקסטע פרייזן און בעסטע אטענשאן. טעלעפאן 25 440. מרס. העססטרין, 20 אש, וויניפעג ביטש.

רום און בארד צו מעסיקע פרייזן

אין 20 אוק, וויניפעג ביטש
זיך ווענדן צו מרס. ריבאק.

וויניפעג ביטש, 14 הייזעל סטריט, בארד און רום, סערווירט פון מרס. פרעהאגאן און מרס. שמעלניצקי.

צו פאררענטן 2 רומס אפסטערס און א קיטשענעט אין א נייער באנגאלאו אויף סט. דזשאנס עווע., א האלבער בלאק פון מיין סט. נוצן פון טעלעפאן און פיאנא. פאנט 51 948, 284 סט. דזשאנס עווע.

וויניפעג ביטש, בארד און רום, מיט לייכטע הויזקיפינג. די בעסטע מאלציימן צו די ביליקסטע פרייזן און בעסטער אטענשאן. נאענט צום לייק און צום טאנץ זאל. טעלעפאנירט 53 475 פון 12 ביז 1 און פון 6 ביז 8 נ.מ. אייער אלטע באקאנטע

MRS. M. COHEN
4 Ash Street Winnipeg Beach

וויניפעג ביטש

17 אש — מרס. טשעטשיק

בארד און רום, לייט האוזקיפינג, גוטע רומס, פרישע גוטע עסנס און די בעסטע אטענשאן. מעסיקע פרייזן. צופרידנהייט גאראנטירט.

וויניפעג ביטש

מרס. קאופמאן ווינשט צו אנאנסירן, אז זי וועט סערווירן געשמאקע היימישע מאלציימן און פייסטרי צו יעדער צייט. רעזערוואציעס פאר רום און בארד.

16 אש סטריט

בארד און רום אין וויניפעג ביטש

פארברענגט אייער זומער וואקאציע אין א באקוועמער אומגעבונג. זייער גוטע מאלציימן און אויפפאסונג. מעסיקע פרייזן. זיך ווענדן צו מרס. ר. פרידמאן, 5 אוק סטריט, וויניפעג ביטש.

בארד און רום אין וויניפעג ביטש, גוטע צימערן און גוטע פרישע עסנס ביי מרס. טארטשינסקי, 41 ספרוס סטריט. צופרידנהייט גאראנטירט. מעסיקע פרייזן.

:: פערזענלאכעס ::
PERSONAL

מעדיצינישער מאסאזש

מרס. ה. ע. סאלאווי, פראפ. מאסאזשיסטין. באהאנדלט פאראליזים, לאמבעגא, אלע פארמען פון רימאטיזם, טרוקענע באנקעס. 838 סאמערסעט בלאק, טעלעפאן 88 066; רעז. 53 410.

היים און אפיס פורניטשור פארלאנגט

פאר מזומן געלט.

KILSHAW'S
Auctioneers
Canada Bldg. Phone 29 040

העמסטיטשינג געמאכט ווייל איר ווארט סילק 5 סענט.

306 KENSINGTON BLDG.

R. B. ORMISTON

פלאריסט

צוויי סטארס צו אייער באדינונג
96 Osborne St., Phone 42 386
340 Portage Ave., Phone 24 791

בלומען טעלעגראפירט איבעראל

מאטאר טוריסטן

מיר מאכן פארבינדונגען צווישן מאטאריסטן און פאסאזשירן אויף א שער עקספענס באזיס בארעכנונג פריי.

AUTO TRANSPORTATION BUREAU
382 Donald St. Phone 86 139

מעק'ס טי רום

273½ דאנאלד סטריט, אנטקעגן איטאנס טי קאפ רידינג און לייכטע צובייסענס.

מרס. מעק"קרירי, גוט באקאנטע ענטערטיינער און טי קאפ רידער.

שפייז פעקלאך קיין רוסלאנד

גאראנטירטע באדינונג.

פאר ווייטערע אינפארמאציע ווענדן צו

G. P. FRIESON
178 Burrows Ave., Winnipeg, Man.

וועט אנפירן א זומער קורס אין וויניפעג

מערי גוסין

מערי גוסין, טאכטער פון מר. און מרס. מאריס גוסין, וועט קומען זונטאג אדער מאנטאג אין וויניפעג, צו גאסט צו אירע עלטערן, וואו זי וועט פארברייננען אירע זומער וואקאציעס.

אין פארלויף פון די לעצטע דריי יאר האט זי שטודירט די קונסט פון פידל-שפילן אין שיקאגא, אין "אמעריקאן קאנסערוואטארי אף מוזיק" וואו זי האט געלערנט אלס א סקאלערשיפ סטודענטן מיט די גרעסטע אויסצייכענונגען.

מערי גוסין וועט אנפירן אין וויניפעג א זומער קורס אין די מאנאטן יולי און אוגוסט, און די ערשטע וואך אין סעפטעמבער וועט זי זיך צוריקקערן אין די פאראייניקטע שטאטן פארצוזעצן איר שטודיום צו פארענדיקן איר קורס פון "בעטשלאר אף מיוזיק".

דעם מאקאריוועד רבינ'ס היים

איז 413 באיד עווע. דארט דאווענט מען כל יום בבוקר, 8 אזייגער פונקט. ווי אויך אין אוונט. טעלעפאן 56 591

נאטיס

לאזט אונז סטארעדזשן אייער פורניטשור אין אונזער אפ-טו-דייט פייער פרואוו ווערהויז. נידעריקסטע רייטס אין וויניפעג.

מיר טוען אויך פאקן און מופן פאר וויניקער ווי איר צאלט אנדערשוואו.

Crescent Dray & Storage

51 553 55 669
נאך 9 אוונט
55 000

ווירדיקע מצבות

לאזט אונז אייך געבן אונזער עקספערט עצה און אפשאצונג פריי פון אלע קאסטן.

מיר ספעציאליזירן זיך אין מאכן אידישע מצבות פאר א סך יארן.

Stonite Monumental Co.
508 SELKIRK AVE.
Opposite Palace Theatre

די בעסטע רינדערנע פלייש
8 סענט א פונט

בהשגחת ועד הרבנים

י. דודעס

467 פריטשארד עווע.

אויך קאנטרי קאסטאמערס קאנען קויפן פאר דעם זעלבן פרייז

נאטיס

איך לאז וויסן אלע מיינע פריינט און קאסטאמערס, אז מיין נייער אדרעס איז

506½ סעלקירק עוועניו

צווישן פאוערס און אנדריוס וואו איר וועט קריגן די בעסטע צופרידנהייט אין

מענער, פרויען און קינדערשע העירקאטס

קומט און איבערצייגט זיך.

מעקסיעס
בארבער שאפ

506½ סעלקירק עוועניו

ארבעטער פארלאנגט
HELP WANTED

די קאמיוניטי פון מעדיסין העט, אלבערטא, פארלאנגט א מאדערנעם לערער אויך גוטן שוחט. מוז האבן גוטע רעפערענס. נאר דער פאסיקער זאל זיך ווענדן צום סעקרעטאר

M. SHORE
General Store
Phone 3809—803 7th Ave.
Medicine Hat Alberta

פארלאנגט א לערער פאר א אידישער שול מוז קאנען העברייאיש. בלויז א קוואליפיצירטער זאל זיך ווענדן; אויך א הויך דערפארענע קינדער-גערטנערן פארלאנגט. ווענדן צו דאס איד. ווארט באקס 6177.

:: שטעלע פארלאנגט ::
SITUATION WANTED

א לערערן איז וויליק צו אננעמען א פלאץ אין א קאנטרי אדער א שול. קאן לערנען העברייאיש און אידיש, און אויך תנ"ך. זיך ווענדן צו דאס אידישע ווארט באקס 6184.

וואנצן און קאקראוטשעס

פארניכטעט. ארבעט גאראנטירט.

CHARLES RIESS & CO.
378 Colony St. Phone 33 529

עפנט געזונט אפיס

ב. א. שוחט (שאקעט)

ארוואקאט ב. א. שוחט, ב. א. ל. ל. ב. וועלכער איז דריי יאר געווען צוזאמען מיט ב. ל. ריקען, האט איצט דערעפנט פאר זיך אליין אן אפיס אין 691 מיין סטריט, וואו ער וועט אנפירן זיין פראקטיק פון געזעץ.

—(:::)—

איד. סוחרים פון מעקסיקא זיינען פארטריבן געווארן צוליב נקמה

ווין, יוני 26 (איטא).— אז אידישע הענדלער אין מעקסיקא זיינען פארטריבן געווארן פון די מערק ניט צוליב אנטיסעמיטיזם, נאר צוליב נקמה פאר דעם, וואס מעקסיקאנער ווערן ארויסגעשיקט פון די פאראייניקטע שטאטן, . האט דא היינט דערקלערט דער געוועזענער פרעזידענט פון מעקסיקא, פארטעס גיל, אין אן אינטערוויו מיט א פארשטייער פון דעם "ווינער זשורנאל".

אלס א צווייטע סיבה פאר דער האנדלונג פון דער מעקסיקאנער רעגירונג האט דער געוועזענער פרעזידענט אנגעגעבן דאס וואס "ספעקולאנטן און אומגעווינשטע אימיגראנטן פון רוסלאנד" זיינען לעצטנס אנגעקומען קיין מעקסיקא. מעקסיקא וועט אפשטעלן אירע באגרעניצונגען קעגן די אויסלענדער, ווען די וואשינגטאנער רעגירונג וועט אויפהערן ארויסשיקן מעקסיקאנער פון די פאראייניקטע שטאטן, — האט דער געוועזענער פרעזידענט דערקלערט, צוגעבנדיק, אז די מעקסיקאנער רעגירונג וויל ניט שעדיקן די קאלאניסטן, נאר זי וועט פארפאלגן ספעקולאנטן, ניט קוקנדיק צו וועלכער רעליגיע זיי געהערן. סעניאר גיל האט אויך דערקלערט, אז דער איצטיקער פרעזידענט ארטיז רוביא איז ניט קיין אנטיסעמיט, נאר זיין פאליסי איז צו באשיצן דעם מעקסיקאנער סוחר קעגן דעם אויסלענדישן סוחר.

—(:-:)—

אידישע ספארט קרייזן אין דייטשלאנד שטארק פארביטערט

בערלין, יוני 26 (איטא).— די אידישע ספארט קרייזן זיינען היינט שטארק פארביטערט צוליי בדעם באשלוס פון דער דייטשער ספארט לייטונג ניט צו דערלויבן דעם בערלינער אידישן ספארט קלוב בר כוכבא, אנטייל צו נעמען אין דער ענגלישער ספארט אלימפיאדע. דער דאזיקער פארבאט האט באזונדערס איבערראשט די אידן צוליב דעם, וואס אייניקע פון די בעסטע אטלעטן אין דייטשלאנד זיינען מיטגלידער פון דער בר-כוכבא

די באאמטע פון דער דייטשער ספארט לייטונג האבן דערקלערט, אז די בר-כוכבא אטלעטן קאנען ניט אנטייל נעמען אין דער ענגלישער אלימפיאדע, צוליב דעם וואס זיי האבן ניט אין צייט געמאכט די נויטיקע אפליקאציע. אבער די דאזיקע טענה איז באטראכט געווארן פאר לעכערלאך, האט די ספארט-לייטונג צוגעגעבן, אז עס זיינען נאך געווען אנדערע סיבות, וואס האבן געפירט צו דעם פארבאט פון די אידישע אטלעטן. אין די היגע ספארט קרייזן איז מען איבערצייגט, אז די אמתע סיבה פון דעם פארבאט איז דאס, וואס דער פירער פון די דייטשע ספארט געזעלשאפטן זיינען אנטיסעמיטן און זיי האבן מורא, אז די גוטע "לויפערס" פון דער בר כוכבא קלוב, וועלן אפשר ארויס די זיגער אין דער ענגלישער אלימפיאדע, און וועלן אזוי ארום ברענגען כבוד פאר דער אידישער ספארט ארגאניזאציע.

מזל טוב וברכה פון הרב הגאון מלוקבה

להרב חיים צבי הערסאן און צו אלע וויניפעגער אידן

וזה לשונו :

להוד כבוד ידידי הרב הגאון המפורסם איש רב פעלים כש"ת מוהר"ר חיים צבי הערסאן רב בעיר וויניפעג. אחדשה באהבה ובהדרת הכבוד ב"ה שזכיתי לשמוע הבשורה היותר נעימה שכת"ר נתעטר בעטרת הרבנות דעיר וויניפעג עיר היותר חשובה בקנדה. לזאת אברכו בברכת מז"ט. מז"ט להוד כבודו. ומז"ט לכל עדתו שזכו לקבל רב כזה . . . שיעמוד בפרץ ויפץ תורה ומעשים טובים בעירו . . . עד אשר לאור תורתו ילכו הרבים . . . ויטע נטעי נאמנים בזרע קודש. ועי"ז נזכה לכל טוב . . . להטבת מצב הכלל והפרט . . . ברכת ידידו המברכי לזכות לעלות על במתי הצלחה האמיתית . . . ביחד עם בני עדתו . . .

חיים זעליג בר' נפתלי הכהן קאפלינסקי,
חופ"ק לוקובה.

מיר באשטעטיקן אז מיר האבן געזען דעם אריגינעלן בריוו וואס עס איז דער אויסצוג פון די אויבנדערמאנטע ווערטער.

די רעדאקציע.

Gibbons Upholstery & Metal Works

PHONE 22 667

טאפס	צוזאמענשטוים ארבעט א	ראדיאייטארס
אפהאלסטערי	ספעציאליטעט	פענדערס
קוירטענס	עקספערטן ארבעט	באדי ארבעט
סיט קאווערס		אסעטילין
ראדיאייטאר קאווערס		וועלדינג

144-6 FORT STREET, Corner York Winnipeg, Man.

מוטערס!

איר זייט אויך בארעכטיקט אפצורוען זיך אין פארלויף פון די זומער וואקאציעס.

און איר קאנט עס טאן, אויב איר וועט אויפהערן צו קאכן שווערע פליישיקע מאכלים און אנשטאט דעם צוגרייטן

מילכיקע מאכלים

מיט דעם נייעם געשמאקן

קרעסנט קעז
היימישע

געמאכט פריש טעגלאך, און דעליווערט צו אייך אין פארזיגלטע דזשארס

—פאר—

בלויז 15¢, אדער טרוקענער קעז 8¢ א פונטיקער פעקל

געשמאק — געזונט — פריש — ריין
פאסטעריזירט

אויב אונזער מילך סיילסמאן קומט ניט צו אייך

פליז טעלעפאנירט 37 101

און מיר וועלן עס דעליווערן צו אייער היים.

Crescent

CREAMERY CO.
LIMITED
PHONE 37 101

אין שטאט, אין די בּיטשעס און אויף אלע הייוועיס

אויב איר דארפט איבערמופן, אדער וועלכע עס איז טראנספער ארבעט, טעלעפאנירט צו

סימקינס טראנספער, 52 540

איר וועט זיין זייער צופרידן ארדערט ביי אונז אייערע

האלץ

די בעסטע האלץ צו ביליקע פרייזן

SIMKIN'S TRANSFER
456 STELLA AVE. PHONE 52 540

קוקט! קוקט!

מיר פאנגען איצט אן א

קעש און קערי
ספעשל

סוטס 75 סענט

דריי קלינד און געפרעסט

פליין דרעסעס
85 סענט

דריי קלינד און פינישד

און אונזער באוואוסטע פארזיכטיקע ארבעט וועט זיין פונקט אזוי גוט.

ברייננט אייער ארבעט צו

1028 מיין סטריט

צווישן מאניטאבא און מעגנוס עוו.

Fort Garry
DYERS & CLEANERS LTD.
HEAD OFFICE:
324 Young St., near Portage
Ph. 37 061 — 54 063

א. קרענדל'ס העברייאיש-אידישע קלאסן וועלכע באזיצן פיר צימערן אין 662 מאניטאבא עווע., זיינען אפן גאנץ חודש ליוי. רעגיסטראציע פאר קומענדיקן לערן-סעזאן, פון 1טן סעפטעמבער, ווערט אנגענומען אויך איצט. פריוואטע וואוינונג 655 סעלקירק עוועניו.

מאדאם נעמי'ס

גרויסער זומער אפראמונג סייל

פון הויכער קוואליטעט פאנדיישאן גארמענטס און אונטערוועש

פאנגט זיך אן שבת דעם 27טן יוני, פאר 2 וואכן צייט

קארסעטן
רעגולאר $2.50 און העכער,
סייל פרייז, $1.25 און העכער

קארסעלעטס
רעגולאר $1.50 און העכער
סייל פרייז, 50 סענט און העכער

קארסעלעטס
מיט איגער בעלטס.
רעגולאר $2.25 און העכער.
סייל פרייז, $1.25 און העכער

גוירדלעס
רעגולאר $1.25 און העכער.
סייל פרייז, 65 סענט און העכער

בראזירס
רעגולאר 49 סענט און העכער, סייל פרייז, 23 סענט און העכער

פרייזן שטארק רעדוצירט אויף רייאן אונטערוועש

מיר ספעציאליזירן זיך אין געמאכטע צום מאס און צו דאקטארס פרעסקריפשאנס.

25 יאר דערפארונג אלס קארסעטיר. באמערקט דעם אדרעס:

506 סעלקירק עוועניו — קעגן פעלעס טעאטער

אויפמערקזאם גראסערי סטארקיפערס

א גענעראל מיטינג פון די אסאשיאיטעד ריטייל גראסערס

וועט אפגעהאלטן ווערן

מאנטאג דעם 29טן יוני, 8 אזייגער נ. מ.
אין דער קליינער תלמוד תורה

א באריכט וועגן די פלענער צו העלפן פארבעסערן די עקזיסטענץ פון אונזערע סטארקיפערס וועט אפגעגעבן ווערן פון דער נייער בארד אף דירעקטארס.

ווייזט אייער סאלידאריטעט און מיטהילף און קומט אלע אומבאדינגט צו דעם מיטינג.

מיט אכטונג,
די בארד אף דירעקטארס

דריי קלינינג!

אין 24 שטונדן קאנען מיר מאכן אייער סוט צו אויסזעען אזוי שיין פונקט ווי ווען ער איז געווען ניי. פארשטייט זיך, מיר וועלן קומען נאך אים און ברייננען צוריק צו אייך. לאזט אונז אייך שפארן געלט אויף אייער דריי קלינינג און דייאינג.

טעלעפאנירט 55 339

PORTNOY'S DYE WORKS
963 MAIN STREET

פוירסי פארטנאי, מענעדזשער

מואווינג - סטארינג

שיפינג
מואווינג
פעקינג

האט פארגעניגן פון אייער זומער וואקאציע ווייט פון דער שטאט דורך אריינגעבן אייער פארניטשור און הויז ארטיקלען אין דעם זיכערן פלאץ פון אונזער ווערהויז.

לעסלי'ס פעאיקע מענשן, וועלכע ארבעטן מיט דער בעסטער איינריכטונג, טוען אריבערמופן אייערע זאכן אדער סטארעדזשן מיט פלינקייט און, צו דעם קלענסטן מעגלאכן קאסט.

E. W. Day
פרעזידענט און מענעדזשער

LESLIE'S STORAGE
LIMITED
85 Water Street Phone 87 337